

STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA DĘBLIN

**Główne kierunki działań
na lata 2005-2012**

Dęblin, marzec 2005 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	5
II. OPIS STANU AKTUALNEGO	6
2.1. HISTORIA MIASTA	6
2.2. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE.....	7
2.3. WARUNKI GEOGRAFICZNE I PRZYRODNICZE	8
2.4. KOMUNIKACJA	8
2.4.1. <i>Komunikacja drogowa</i>	9
2.4.2. <i>Komunikacja kolejowa</i>	10
2.5. OCHRONA ŚRODOWISKA.....	11
2.6. INFRASTRUKTURA	12
2.6.1. <i>Wodociągi</i>	12
2.6.2. <i>Ścieki</i>	13
2.6.3. <i>Kanalizacja deszczowa</i>	13
2.6.4. <i>Gospodarka odpadami</i>	14
2.6.5. <i>Gazownictwo</i>	14
2.6.6. <i>Ciepłownictwo</i>	14
2.6.7. <i>Energetyka</i>	15
2.6.8. <i>Telekomunikacja</i>	15
2.7. MIESZKAŃCY	16
2.8. BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA ZDROWIA	17
2.9. BUDOWNICTWO	17
2.10. CHARAKTERYSTYKA POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO	23
2.11. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	25
2.12. OŚWIATA.....	26
2.13. SPORT.....	26
2.14. INFORMACJE DODATKOWE	27
III. LOKALNE PROJEKTY ZWIĄZANE Z PLANAMI ROZWOJU DĘBLINA	27
3.1. PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI W DĘBLINIE	27
3.1.1. <i>Miasto wojskowe i lotnicze</i>	27
3.1.2. <i>Miasto rowerów</i>	28
3.1.3. <i>Miasto turystyki wodnej</i>	28
3.1.4. <i>Miasto tradycji historycznych i narodowych</i>	28
3.1.5. <i>Miasto kolejnictwa</i>	29
3.1.6. <i>Miasto agroturystyczne</i>	29
3.1.7. <i>Pozostałe cele</i>	29
3.2. GMINNY PROGRAM WALKI Z BEZROBOCIEM.....	29
3.2.1. <i>Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego Dęblina</i>	29
3.2.2. <i>Aktywne poszukiwanie inwestorów</i>	30
3.2.3. <i>Promowanie samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców</i>	30
3.2.4. <i>Łagodzenie skutków bezrobocia</i>	30
3.2.5. <i>Utworzenie Agencji Rozwoju Lokalnego Lubelskiej Fundacji Rozwoju przy współudziale Miasta Dęblin</i>	30
3.2.6. <i>Tworzenie nowych miejsc pracy i ochrona istniejących w jednostkach organizacyjnych gminy i innych jednostkach działających na terenie Dęblina</i>	31
3.2.7. <i>Wspieranie małych i średnich przedsiębiorców</i>	31
3.3. GMINNY PROGRAM POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM NA LATA 2003-2012	31
3.4. GMINNY PROGRAM POMOCY RODZINIE NA LATA 2003-2012.....	32
3.4.1. <i>Oświata</i>	32
3.4.2. <i>Kultura, sport, turystyka</i>	33
3.4.3. <i>Zdrowie</i>	33
3.4.4. <i>Bezpieczeństwo</i>	33
3.4.5. <i>Biznes</i>	33
3.4.6. <i>Inne sprawy społeczne</i>	34
3.5. Propozycje projektów offsetowych	34
IV. OGÓLNA KONCEPCJA STRATEGII ROZWOJU MIASTA NA LATA.....	35
2005-2012	35
4.1. SŁABE I MOCNE STRONY ORAZ SZANSE I ZAGROŻENIA MIASTA	35

4.2. KIERUNKI DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH	36
4.2.1. Rozwój edukacji młodzieży i dorosłych z uwzględnieniem lokalnych potrzeb miasta i regionu.	37
4.2.2. Rozwój produkcji i usług na terenie miasta i okolic, przy maksymalnym wykorzystaniu istniejącego potencjału.	38
4.2.3. Rozwiązanie problemów ekologicznych i infrastrukturalnych miasta integracja aglomeracji (zrównoważony rozwój gospodarczy miasta i okolic).	40
4.2.4. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i społeczeństwa informacyjnego.	42
4.2.5. Rozwiązanie problemów komunikacyjnych w szerokim znaczeniu tego słowa, tj. od komunikacji lokalnej do transportu międzynarodowego.	43
4.2.6. Rozwój sportu i turystyki regionalnej.	44
4.2.7. Rewitalizacja centrum miasta.	46
V. OPIS DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI, SPRAW SPOŁECZNYCH, EDUKACJI, TURYSTYKI, SPORTU ORAZ REKREACJI.	47
5.1. INWESTYCJE BUDOWLANE	47
5.2. PRODUKCJA	51
5.3. USŁUGI	51
5.4. HANDEL	52
5.5. EDUKACJA	53
5.6. OPIEKA MEDYCZNA I SPOŁECZNA, BEZPIECZEŃSTWO	56
5.7. WALKA Z BEZROBOCIEM	57
5.8. TURYSTYKA, SPORT, REKREACJA - OBRAZ OGÓLNY	59
5.8.1. Miasto Rowerów	61
5.8.2. Pakiet innych propozycji przedsięwzięć dla potencjalnych inwestorów i sponsorów	61
5.9. INICJATYWY POZARZĄDOWE	66
VI. OPIS DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY EKOLOGII	66
6.1. INFRASTRUKTURA	66
6.1.1. Zagospodarowanie lotniska do celów cywilnych - pasażerskie	67
6.1.2. Usprawnienie połączeń komunikacyjnych	68
6.1.3. Regionalna, ogólnokrajowa i międzynarodowa baza logistyczna	68
6.2. ZAGOSPODAROWANIE RZEK	69
VII. OPIS KONCEPCJI DZIAŁAŃ PROMOCYJNYCH	70

I. Wstęp

Budowa programu strategicznego rozwoju miasta wymaga dokonania diagnozy stanu aktualnego i wskazania tych czynników, w oparciu, o które można planować skuteczne działania rozwojowe.

Należy podkreślić, że planowanie strategiczne to systematyczna metoda radzenia sobie ze zmianami, budowania konsensusu obejmującego całą społeczność oraz tworzenia wspólnej wizji lepszej przyszłości gospodarczej. Jest to proces twórczy, którego celem jest zidentyfikowanie najważniejszych zjawisk oraz uzgodnienie wiarygodnych celów, zadań i strategii, których realizacja będzie dotyczyć tych zagadnień. Planowanie strategiczne jest również ważnym narzędziem służącym zbliżeniu liderów gospodarczych oraz władz samorządowych w celu stworzenia partnerskich inicjatyw publiczno-prywatnych, służących poprawie klimatu gospodarczego oraz konkurencyjnej pozycji Miasta.

Określenie **rozwój gospodarczy** odnosi się do strategii i programów umożliwiających Miastu skuteczne przystosowanie się do zmian gospodarczych poprzez poprawę własnej konkurencyjności w najważniejszych dziedzinach związanych z produkcją, takich jak: zasoby ludzkie, telekomunikacja, technika, kapitał oraz infrastruktura.

Strategia Miasta powinna być koncepcją zmian prowadzących do dostosowania zasobów Miasta do wyzwań (szans i zagrożeń), jakie niesie przyszłość. Myślenie strategiczne jest więc myśleniem długofalowym, zapewniającym zrównoważony rozwój Miasta w długich horyzontach czasowych. Stąd też w materiale przedstawiono tylko te przedsięwzięcia, które mają charakter strategiczny, a nie operacyjny (doraźny).

Należy przy tym zdecydowanie stwierdzić, że strategia rozwoju gospodarczego jest dokumentem o charakterze otwartym, to znaczy, że wraz z upływem czasu winien on być aktualizowany i rozwijany tak, aby stale był adekwatny do zmieniającego się stanu, a jednocześnie dostosowany do potrzeb.

W materiale przedstawione zostały tylko te propozycje, które dają efekty:

- potencjalny, widoczny wzrost zatrudnienia (zmniejszenie bezrobocia),
- uruchomienie nowych przemysłów i usług gwarantujących dynamiczny i trwały rozwój miasta,
- ochronę środowiska,
- widoczny średni przyrost dochodów w przeliczeniu na mieszkańca.

Przedstawione propozycje działań strategicznych nie wyczerpują wszystkich możliwości. Mają one jednak charakter inspirujący, zachęcający do myślenia strategicznego o Mieście, do ukierunkowanych działań operacyjnych (wykonawczych).

W materiale zostały oszacowane efekty dla Miasta. Przedstawione oceny opierały się głównie na prognozach oraz wiedzy i doświadczeniu autorów materiału. Są więc pewnym przybliżeniem spodziewanych nakładów i korzyści dla Miasta.

Zaakceptowanie przedstawionych propozycji działań strategicznych powinno uruchomić szerokie grupy społeczne (o charakterze zespołów wykonawczych) do realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Metody realizacji przedsięwzięć oraz niezbędne koszty i spodziewane efekty ekonomiczne są przedmiotem planów operacyjnych, które będą opracowywane sukcesywnie w miarę precyzowania warunków ich realizacji, najlepiej w oparciu o sugestie i zapotrzebowania potencjalnych inwestorów.

Opracowany zestaw działań strategicznych służy realizacji hasła:

„AKTYWNE MIASTO KREATOREM DOBROBYTU MIESZKAŃCÓW”

Każde miasto jest aktywne poprzez postawę swoich obywateli, która musi być nacechowana chęcią pozytywnego działania w celu wspólnego tworzenia dochodu w każdy sposób i na każdym stanowisku.

Niezbędnym stymulatorem aktywności jest system działania Urzędu Miasta, którego nadrzędnym celem winno być nie tylko zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców, ale także motywowanie ich do działania poprzez utrzymywanie czynnego, kreatywnego stylu pracy, przejawiającego się w stałym poszukiwaniu rozwiązań bieżących problemów we współpracy z mieszkańcami.

Jedyna droga do intensywnego rozwoju gospodarczego Dębłina prowadzi poprzez pozyskanie inwestorów, ponieważ, wobec deficytu budżetowego i zadłużenia Miasta, nie może być mowy o angażowaniu w rozwój kapitałów własnych. Inwestorzy oczekują od Miasta zapewnienia pełnego wyposażenia w infrastrukturę lub przynajmniej jasnego, rzeczowego określenia potrzeb w tym zakresie i sposobu ich zaspokojenia, w tym także oszacowania niezbędnych kosztów.

Drugim warunkiem szybkiego rozwoju jest atmosfera panująca w Mieście. Musi dominować poczucie bezpieczeństwa i przychylnego nastawienia mieszkańców do inwestorów, którzy zmierzają do asymilacji z miejscowym środowiskiem. Okolicznością sprzyjającą jest tu fakt stosunkowo krótkiego okresu istnienia Dębłina jako miasta, a zatem jest ono jeszcze na etapie konsolidacji i kształtowania własnej struktury organizacyjnej.

Ze względu na tradycje Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych i istnienie przez wiele lat kilku jednostek wojskowych, charakteryzujących się dużą rotacją żołnierzy, mieszkańcy przyzwyczajeni są do „nowych twarzy”. Ułatwi to niewątpliwie proces adaptacji do środowiska nowych obywateli Miasta.

II. Opis stanu aktualnego

2.1. Historia Miasta

Pierwsza wzmianka o Dęblinie pochodzi z 14 lipca 1397 r. i znajduje się w annałach biblioteki klasztornej zakonu klarysek w Starym Sączu. Jest to akt sprzedaży wsi Dęblin przez jej dziedzica Piotra „de Demblin”.

Od końca XVI wieku do początku XIX wieku, z około 50-letnią przerwą na przełomie XVII i XVIII wieku, Dęblin był własnością rodu Mniszchów. W XVIII wieku powstał istniejący do dziś pałac, wybudowany pierwotnie w stylu rokoko wg projektu Pawła Antoniego Fontany i przebudowany w stylu klasycystycznym przez Dominika Merliniego. Otoczony został wspaniałym parkiem w stylu francuskim założonym w 1779 roku przez Jana Chrystiana Schucha. W 1783 roku zainstalowano na nim pierwszy w Polsce piorunochron.

Znaczące w dziejach Dębłina było powstanie twierdzy w wyniku realizacji założeń obronnych opracowanych w Rosji na początku lat trzydziestych XIX wieku. W pierwszym etapie jej budowy w latach 1838-45 wybudowano cytadelę, która została otoczona głęboką fosą i wysokimi wałami. To dzieło forteczne wybudowano na podstawie dokumentacji przygotowanej przez wybitnego fortyfikatora generała inżyniera Iwana Dehna. Do 1845r. wzniesiono fort osłaniający twierdzę od zachodu. W latach 1879-85 twierdzę rozbudowano na wielki obóz warowny, mogący pomieścić do 100 tys. żołnierzy. Wybudowano wówczas 7 fortów (3 po prawej i 4 po lewej stronie Wisły. Latem 1941r. w twierdzy powstał obóz dla jeńców sowieckich, a od 1943r. przetrzymywani byli tam także jeńcy włoscy. Przez obóz przeszło ok. 180 tys. osób, z których ok. 80 tys. zginęło.

W 1925 r. Dęblin został zelektryfikowany. W 1927 r. do Dębłina przeniesiona została siedziba Oficerskiej Szkoły Lotnictwa, założonej w 1925 r. w Grudziądzu. Jej tradycję kultywuje istniejąca obecnie Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych, która w 2003 r. uzyskała tytuł Ambasadora Województwa Lubelskiego.

W 2004 r. Dęblin obchodził uroczyste jubileusz 50-lecia nadania praw miejskich, które otrzymał 13.11.1954r.

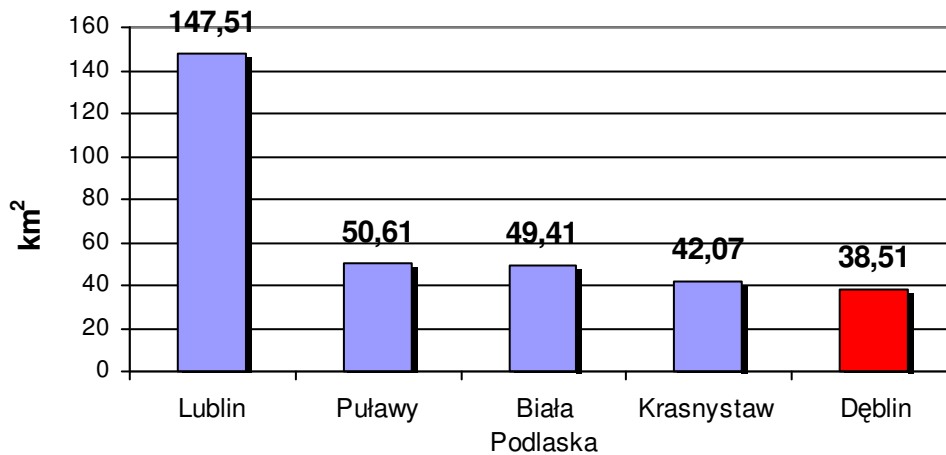
2.2. Położenie administracyjne

Miasto Dęblin administracyjnie leży w północno-zachodniej części województwa lubelskiego w powiecie ryckim. Graniczy od północy z gminą Stężycza, od południa z gminą Puławy, od wschodu z gminą Ryki, a od zachodu z gminą Sieciechów położoną w województwie mazowieckim.

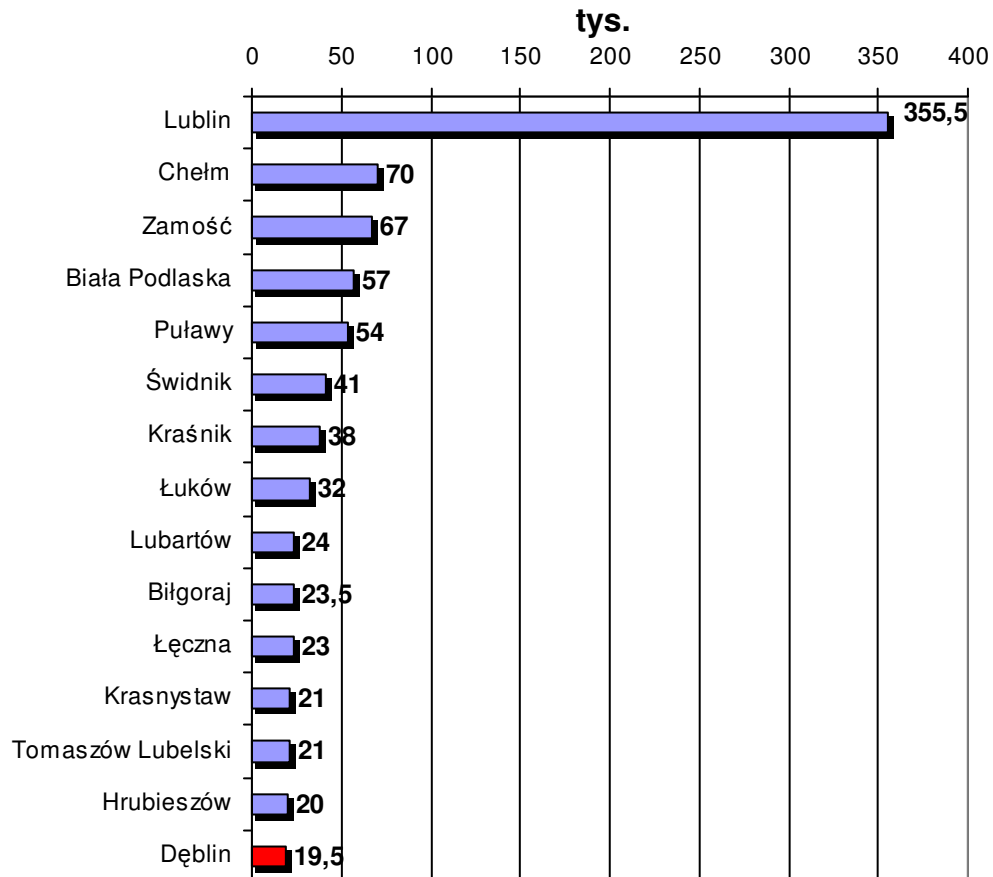
Dęblin zajmuje obszar 38,51 km² i liczy 19 520 mieszkańców. Pod względem powierzchni jest piątym miastem województwa lubelskiego, natomiast pod względem liczby mieszkańców zajmuje w tym województwie piętnaste miejsce.

Gęstość zaludnienia w Dęblinie wynosi 506 osób/km².

Największe miasta w woj. lubelskim pod względem powierzchni

Największe miasta w woj. lubelskim pod względem liczby mieszkańców

2.3. Warunki geograficzne i przyrodnicze

Dęblin położony jest bardzo malowniczo. Leży około 115 m n.p.m., w szerokiej dolinie o budowie terasowej, nad Wisłą, tuż poniżej ujścia rzeki Wieprz. Obie rzeki wyznaczają granice miasta od południa i zachodu. Płyną one pod Dęblinem szerokimi zakolami. Na przestrzeni wieków rzeki zmieniały koryta, w rezultacie powstawały z nich jeziora w kształcie półksiężyca.

Przez środek miasta przepływa mała rzeczka Irenka. Górna część biegu Irenki przebiega na terenach leśnych, położonych między odnogami linii kolejowej do Łukowa. Oprócz Irenki w Dęblinie występują ponadto jeszcze inne ciek wodne i stawy, które są pozostałością dawnych fos otaczających forty. Po regulacji brzegów Irenki możliwe będzie zrealizowanie w jej pobliżu terenów rekreacyjnych.

Istnieją hydrologiczne warunki do tworzenia bazy rekreacji wodnej. Wiąże się to także z rozszerzeniem powierzchni terenów zielonych, których w Dęblinie jest już stosunkowo dużo, a w jego północno-wschodniej części i najbliższej okolicy występują znaczne obszary leśne.

Lasy i nieużytki zajmują w sumie 34,4% powierzchni miasta, ale przewidywana jest jeszcze do zalesienia powierzchnia ok. 27 ha.

Na obszarze Dęblina występują urodzajne mady, a na terenach położonych wyżej polodowcowe gliny zwałowe i piaszczyste wydmy porośnięte suchym borem sosnowym.

W mieście jest 405 ha gruntów ornych, a ich struktura bonitacyjna przedstawia się następująco: IIIa - 0,2%, IIIb - 17,9%, IVa - 26,1%, IVb - 20,3%, V - 26,1%, VI - 9,4%. Łąki i pastwiska zajmują 15% powierzchni miasta.

Lokalny mikroklimat charakteryzuje się małą ilością opadów, gorącymi latami oraz długimi i mroźnymi zimami, chociaż w ostatnich latach, w związku ze zjawiskami cieplarnianymi zimy znacznie złagodniały.

W mieście występują już obszary chronionego krajobrazu - „Dolina Wieprza”, ale autorzy inwentaryzacji przyrodniczej Gminy proponują ponadto utworzenie następujących pomników przyrody:

- aleja lip drobnolistnych przy ulicy Lipowej ok.130 lat - do fortu Mierzwiączka,
- kilkadziesiąt dębów szypułkowych na terenie Jednostki Wojskowej i Szkoły w Stawach,
- dąb szypułkowy o obwodzie 390 cm w lesie koło osiedla Stawy,
- kilka okazów dębów szypułkowych, lip i drzewo korkowe, znajdujących się w zespole placowo-parkowym zaprojektowanym przez Jana Christiana Schucha aleja lipowa ok.130 lat ,
- ul. Dywizjonu 303 aleja lipowa, ok. 130 lat,
- ul. Szpitalna - drzewostan,
- dwie lipy, ok.130 lat, stanowiące relikty dawnej alei lipowej przy ul. Bobrowskiej.

W rejonie Dęblina wykonywane są próbnym odwierty poszukiwawcze ropy i gazu. W przypadku wykrycia złóż miałyby one wpływ na ukształtowanie nowego wizerunku miasta.

2.4. Komunikacja

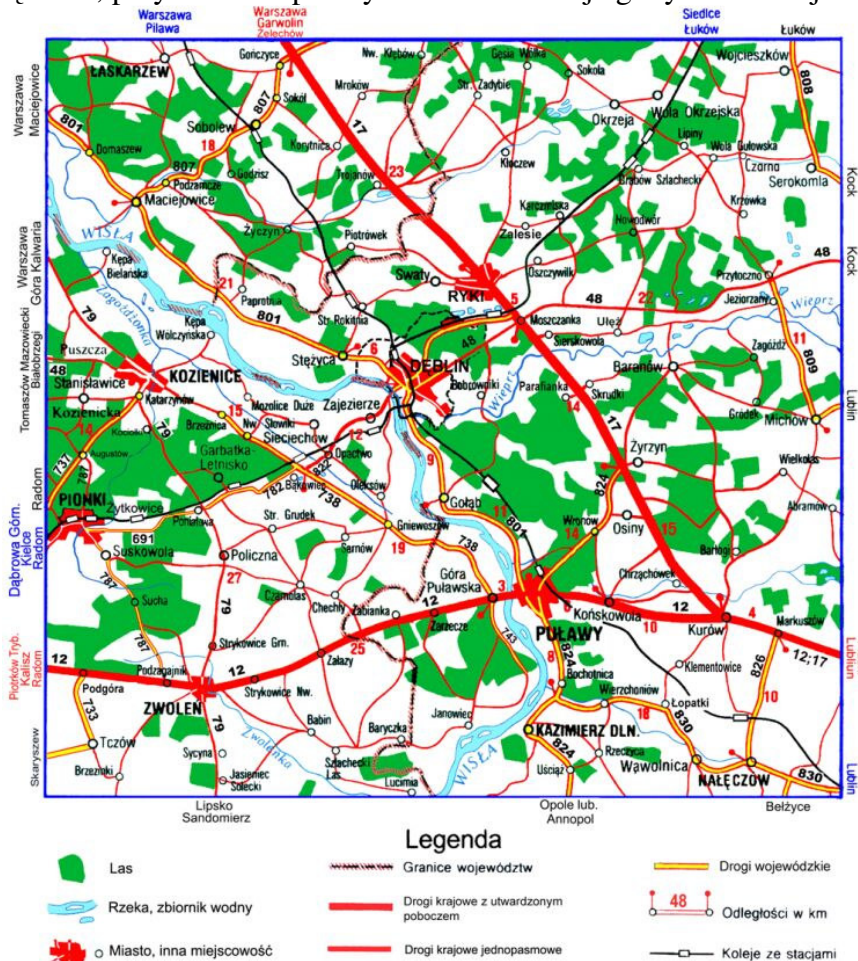
Pierwszą linią kolejową w Dęblinie była trasa „nadwiślańska” z Hławy do Homla przez Modlin, Warszawę, Dęblin, Puławy i Lublin. Jej budowa została zakończona w 1877r. W 1876r. poprowadzono odnogę z Dęblina do Łukowa. Drugą linię z Dęblina do Dąbrowy Górniczej wybudowano w 1885r. przez Radom, Skarżysko, Kielce i Tunel.

Obecnie Dęblin jest węzłem kolejowym, z którego trasy kolejowe prowadzą do : Warszawy (przez Łaskarzew i Pilawę), Terespolą (przez Ryki, Łuków, Siedlce i Białą Podlaskę), Krakowa i Górnego Śląska (przez Radom i Kielce) oraz Lublina przez Nałęczów.

Połączenia drogowe do Warszawy są bardzo dogodne, trzema drogi: tzw. „nadwiślanką” przez Maciejowice i Wilgę, trasą przez Ryki i Garwolin oraz trasą po drugiej stronie Wisły przez Kozienice i Górę Kalwarię. Odległość z Dęblina do Warszawy wynosi we wszystkich przypadkach

niewiele ponad 100 km. Do stolicy województwa - Lublina - jest około 70 km, a do siedziby powiatu - Ryk - 14 km.

Połączenia lotnicze będzie można realizować po udostępnieniu dla celów cywilnych lotniska wojskowego w Dęblinie, przy WSOSP po uzyskaniu formalnej zgody władz wojskowych.

Mapa okolic Dębłina

Źródło: Krzysztof Karbowski, *Dęblin. Walory krajoznawczo-turystyczne.*, 2003.

2.4.1. Komunikacja drogowa

Miasto w kierunku zachód-wschód przecięte jest **drogą krajową** nr 48, przebiegającą ulicami (4): Kocka, Niepodległości, Warszawska, 15 Pułku Piechoty „Wilków”,

Drogi kategorii wojewódzkiej stanowią ulice (4): Stężycka, Mickiewicza, Wiślana, Podchorążych.

Drogi powiatowe to ulice (19): Balonna, Grunwaldzka, Jagiellońska, Konopnickiej, Kościuszki, Krasickiego, Lipowa, Michalinowska, Okólna, Partyzantów, 1 Maja, Składowa, Skotnickiego, Spacerowa, Staromiejska, Stawska, Towarowa, Tysiąclecia, Wolności.

Do dróg kategorii gminnej zaliczono ulice (78): Asnyka, Bajana, Bankowa, Bobrowska, Chorzewskiego, Długa, Długosza, Doktora Sochackiego, Dworcowa, Kazimierza Jagiellończyka, Kołłątaja, Kopernika, Generała Kowalskiego, Królewska, Królowej Bony, Królowej Jadwigi, Krótka, Krzywa, Księcia Witolda, Kwiatowa, Leśki, Leśna, Marszałka Piłsudskiego, Matejki, Nadatki, Nowa, Trapezowa, Pułkownika Rogowskiego, Pułkownika Ścibiora, Meissnera, Młynki, Modrzewskiego, Modrzycka, Nadrzeczna, Nagórskiego, Niecała, Ogrodowa, Okrzei, Orzeszkowej, PCK, Polna, Prosta, Prusa, Przechodnia, Przelotna, Pułaskiego, Plac Orląt Dęblińskich, Reymonta, Rynek, Sienkiewicza, Skarżyńskiego, Słoneczna, Słowackiego, Spokojna, Stara, Staszica, Szpitalna, Śląska, Środkowa, Tańskiego, Traugutta, Wąska, Wesoła, Wiatraczna, Wiejska, Władysława Jagiełły, Władysława Warneńczyka, Zacisza, Zawiszy Czarnego, Zielona, Zyndrama z Maszkowic, Żabia,

Żeromskiego, Żwirki i Wigury, Generała Urbanowicza, ul. bez nazwy w os. Stawy, w os. 15 Pułku Piechoty Wilków i w os. Wiślana.

Nie zostały uwzględnione w klasyfikacji ulice osiedlowe bądź położone na terenach wojskowych (8): Brygady Pościgowej, 2 Pułku Kraków, Dywizjonu 303, Kolejowa, Pułkownika Florera, Saperów, 100-lecia Kolei Nadwiślańskiej, Szkoły Podchorążych Lotnictwa,

Ponadto: droga bez nazwy na os. 15 Pułku Piechoty "Wilków" (od skrzyżowania z ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" w stronę przepompowni P-2), droga bez nazwy na os. 15 Pułku Piechoty "Wilków" (od skrzyżowania z ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków", przebieg między blokami nr 16 i 18 w stronę garaży, powrót między blokami nr 18 i 22 do skrzyżowania z ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków"), droga bez nazwy na os. Wiślana (od skrzyżowania z ul. Wiślana do skrzyżowania z ul. Stężycką).

Trasa przejazdu przez Dęblin z zachodu na wschód: 15 Pułku Piechoty „Wilków” (od mostu na Wiśle wprowadzającego do miasta trasę dojazdową z Warszawy i Radomia (przez Kozienice), Warszawską (z wiaduktem nad torami kolejowymi), Niepodległości (obok ul. Rynek, przy której mieści się Urząd Miasta) i Kocka (wychodzącą z miasta w kierunku siedziby powiatu – Ryk) z dojazdem do przejścia granicznego w Terespolu przez Moszczankę, Kock i Białą Podlaską.

Przejazd z północy na południe: ciąg Mickiewicza - Stężycką (trasa dojazdowa z Warszawy przez Otwock, Maciejowice), 15 Pułku Piechoty „Wilków” oraz Podchorążych (wyjazd z miasta w kierunku Lublina przez Puławy i Nałęczów). Są to drogi klasy wojewódzkiej, za wyjątkiem 15 Pułku Piechoty „Wilków”, która jest drogą krajową.

Od Stężyckiej odchodzi Wiślana (kategoria wojewódzka) prowadząca w rejon dworca PKP. Drogi powiatowe przewidziane do odnowy nawierzchni: ul. Jagiellońska, Spacerowa, Towarowa, Tysiąclecia, Krasickiego.

Odcinek drogi krajowej w Mieście wynosi około 5,3 km. Droga ta przebiega przez obszar intensywnej zabudowy miejskiej głównymi ulicami Miasta, a zatem występują przemieszania ruchu miejskiego i tranzytowego, stwarzając zagrożenie dla uczestników ruchu drogowego. Na niektórych odcinkach brak obustronnych chodników, szerokość jezdni wynosi 7-10 m.

Specyfika miasta składającego się z dwóch obszarów zabudowy oddzielonych linią kolejową utrudnia możliwość stworzenia zwartego organizmu miejskiego.

Powiązanie terenów miejskich z obszarem zewnętrznym odbywa się na bazie wyżej opisanych połączeń drogowych i dwóch przepraw mostowych na rzekach: Wiśle i Wieprz.

Łączna długość ulic opisanych w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dębina” wynosi 68,42 km, a w tym 40,24 km (58,8 %) ma nawierzchnię bitumiczną, 19,72 km (28,83 %) utwardzoną, natomiast 8,46 km (12,36 %) ma charakter drogi gruntowej.

Ulice w kategorii drogi krajowej mają łączną długość 5,29 km i nawierzchnię wyłącznie bitumiczną.

Ulice w kategorii drogi wojewódzkiej mają łączną długość 5,9 km i nawierzchnię wyłącznie bitumiczną.

Ulice w kategorii drogi powiatowej mają łączną długość 29,05 km i nawierzchnię wyłącznie bitumiczną.

Ulice w kategorii drogi gminnej mają łączną długość 28,18 km, a w tym 19,72 km ma nawierzchnię utwardzoną, natomiast 8,46 km stanowią drogi gruntowe. Celem władz Miasta jest dążenie do zlikwidowania dróg nieutwardzonych.

2.4.2. Komunikacja kolejowa

Węzeł kolejowy Dęblin łączy z północy na południe linie Warszawa - Lublin z liniami w kierunku zachodnim na Radom i wschodnim na Łuków. Stacja posiada rozbudowany układ torowy w postaci stacji rozrządowej i postojowej wyposażonej w lokomotywownię i szereg obiektów zaplecza technicznego. Linia Warszawa - Lublin jest linią dwutorową, przewidzianą do modernizacji w celu podniesienia prędkości.

Przebiegająca przez Dęblin linia kolejowa Warszawa - Lublin, wraz z rozbudowanym zapleczem obsługowym, torowym i obiektami kubaturowymi, dzieli Miasto na odrębne części, co utrudnia ich wzajemne powiązanie. Wraz ze wzrostem wykorzystania taboru samochodowego do przewozów krajowych występuje znaczne ograniczenie w przewozach kolejowych.

Istniejąca w Dęblinie stacja towarowa w wyniku tych zmian wykorzystywana jest obecnie w niewielkim stopniu. Utrzymanie wszystkich obiektów stacji w pełnej gotowości jest niemożliwe, część z nich ulega degradacji. PKP zamierza zmniejszyć obszar terenów kolejowych przekazując część z nich na rzecz Miasta lub do sprzedaży.

2.5. Ochrona środowiska

Uchwała Rady Miejskiej z dnia 30 maja 2000 roku w sprawie programu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych Miasta Dęblina na lata 2000 - 2005 postawiła następujące cele:

1. Gospodarcze wykorzystanie surowców wtórnych wyselekcjonowanych z całkowitego strumienia odpadów komunalnych.
2. Ograniczenie w latach 2000 - 2005 ok. 2700 m³ deponowanych odpadów stałych na wysypisku.
3. Edukacja ekologiczna mieszkańców Miasta w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
4. Ograniczenie powstawania „dzikich wysypisk” na terenie Miasta i okolicznych lasów.
5. Realizowanie selektywnej zbiórki odpadów przez mieszkańców.
6. Zmniejszenie obciążeń kosztowych gospodarstw domowych z uwagi na to, że odbiór wyselekcjonowanych odpadów nie kosztuje selekcjonującego.
7. Możliwość obniżenia kosztów wywozowych odpadów komunalnych z uwagi na to, że wyselekcjonowane odpady są asortymentem ciężkim wagowo w całym strumieniu wywożonych nieczystości.

Wykonawcą tego programu jest Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej (MZGK) Sp. z o.o. w Dęblinie.

Program został wdrożony. W ramach jego realizacji MZGK Sp. z o.o.:

1. Zakupił z własnych środków finansowych worki foliowe w ilościach zabezpieczających wdrożenie programu na terenach budownictwa jednorodzinne.
2. Przygotował pomieszczenia do składowania makulatury prasowanej.
3. Przygotował miejsca na składowanie rozdrobnionej stłuczki szklanej.
4. Przygotował zadaszenia oraz zasilanie elektryczne dla prasy hydraulicznej.
5. Przygotował pomieszczenie na składowanie sprasowanych tworzyw
6. Przeszkolił pracowników obsługujących program.
7. Nawiązał kontakty z odbiorcami surowców wtórnych.
8. Zakupił ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska komplet specjalistycznych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów.
9. Wyposażył pojazd samochodowy w żurawik hydrauliczny do opróżniania specjalistycznych pojemników.

MZGK Sp. z o.o. prowadzi stałą analizę asortymentową i ekonomiczną tego przedsięwzięcia oraz czyni starania w zakresie pozyskania z innych źródeł środków finansowych niezbędnych do systematycznego rozszerzania tego programu.

Miasto Dęblin dokonało:

1. Zakupu z własnych środków finansowych prasy hydraulicznej dla MZGK.
2. Zakupu specjalistycznych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów dla budownictwa wielorodzinnego.

Program wymaga prowadzenia stałej, systematycznej edukacji mieszkańców, aby zapewnić ich czynny udział w jego realizacji oraz monitorowania, aby można było oceniać jego efekty ekologiczne i finansowe.

Plan działań edukacyjnych obejmuje:

1. Regularne upowszechnianie materiałów (ulotki, plakaty) o treści informacyjno-edukacyjnej.
2. Organizowanie masowych akcji, imprez i konkursów promujących program.
3. Publikowanie w prasie lokalnej celów i efektów programu.

Pozostałe odpady z Miasta Dębina wywożone są do Puław w celu utylizacji.

Odpady komunalne z Dębina są dostarczane do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Puławach, gdzie prowadzona jest segregacja odpadów komunalnych.

Na mocy Uchwały Rady Miejskiej w Dęblinie z dnia 30 grudnia 1996 r. w sprawie zasad utrzymania porządku i czystości na terenie Gminy Miasto Dęblin właściciele nieruchomości, współwłaściciele, użytkownicy wieczysti, jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu, a także inne podmioty władające nieruchomościami zobowiązane są do zawarcia z jednostką wywozową umowy pisemnej na wywóz odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych. Odpady komunalne drobne powinny być gromadzone wyłącznie w odpowiednich pojemnikach lub kontenerach na odpady. Na każdej nieruchomości zamieszkałej, lub na której prowadzona jest działalność gospodarcza, powinien być co najmniej jeden pojemnik stały o pojemności 110 l. Dla dużych budynków wielorodzinnych należy ustawić co najmniej jeden pojemnik stały 1100 l na każde 12 mieszkań.

Normatywna minimalna objętość odpadów komunalnych drobnych dla szpitali, internatów, sanatoriów, hoteli, pensjonatów itp. wynosi 20 l na jedno łóżko.

Normatywna minimalna objętość odpadów komunalnych bytowych dla szkół wszelkiego typu wynosi 5 l, dla przedszkoli i żłobków 2 l na jedną osobę (w tym personel).

Normatywna minimalna objętość odpadów komunalnych bytowych drobnych dla restauracji, jadłodajni, barów i innych stałych obiektów gastronomicznych wynosi 20 l na jedno miejsce konsumpcyjne. Dla ulicznych punktów małej gastronomii wynosi nie mniej niż jeden pojemnik 110 l.

Normatywna minimalna objętość odpadów komunalnych bytowych drobnych dla lokali handlowych wynosi 50 l na każde 10 m² powierzchni całkowitej lokalu, lecz nie mniej niż jeden pojemnik 110 l na jeden lokal. Dla punktów handlowych poza lokalem wynosi 50 l na jednego zatrudnionego pracownika, lecz nie mniej niż jeden pojemnik 110 l.

Normatywna minimalna objętość odpadów komunalnych bytowych drobnych dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i przemysłowych wynosi 110 l na każdym 10 zatrudnionych.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych oraz skażenie środowiska przyrodniczego są niewielkie.

2.6. Infrastruktura

2.6.1. Wodociągi

Lokalne ujęcie wody, do którego podłączona jest sieć wodociągowa pokrywająca około 90% obszaru miasta, znajduje się przy ulicy Jagiellońskiej. Ponadto są jeszcze dwa ujęcia: publiczne przy ulicy Wiślanej i zakładowe w obrębie WZInż. przy ulicy 15 Pułku Piechoty „Wilków”.

Stacja wodociągowa Jagiellońska została oddana do użytku w 1998 r. i składa się z 6 studni, z których obecnie jest eksploatowana tylko jedna pokrywająca z nadmiarem potrzeby wodociągu komunalnego Miasta. Ujmowana woda nie budzi zastrzeżeń pod względem bakteriologicznym, natomiast ze względu na ponadnormatywną zawartość związków żelaza poddawana jest procesowi odżelaziania.

Obecnie stacja jest wykorzystywana w 58%. Dla pełnego wykorzystania obiektów stacji koniecznym byłoby sukcesywne uruchomienie pozostałych studni ujęcia, które znajdują się poza jej terenem i nie są włączone do jej układu technologicznego.

Stacja wodociągowa Jagiellońska zaopatruje w wodę obszary północnej części Miasta.

Stacja wodociągowa Wiślana funkcjonuje w oparciu o studnię wykonaną w 1977 r. Studnia nie wymaga strefy ochrony pośredniej. Ujmowana woda nie budzi zastrzeżeń pod względem

bakteriologicznym. Ze względu na dużą zawartość związków żelaza jest uzdatniana w stopniu zapewniającym normatywne parametry wody pitnej. Ujęcie zaopatruje w wodę tereny budownictwa niskiego oraz wysokiego - Osiedla Wiślana.

Obecnie stacja jest wykorzystywana w 98%.

Obie stacje pracują w oparciu o pojedyncze studnie, brak jest studni awaryjnych.

Łączna długość sieci wodociągu komunalnego wynosi 42,9 km, a przyłączy 27,9 km. W całym mieście sieć ma układ promienisty, bez wykształconego układu pierścieniowego, średnice w większości \varnothing 110, niewiele \varnothing 150 oraz \varnothing 200. Daje to niewielkie możliwości rozbudowy systemu wodociągowego.

Na terenach położonych w centrum miasta przeważa stara sieć azbestowo-cementowa z niewielką ilością sieci stalowej i PCV. Na terenach kolejowych większość sieci wodociągowej to \varnothing 100 z żeliwa. Pozostała nowsza sieć wodociągu komunalnego jest wykonana z PCV z przewagą średnic \varnothing 100. Podobne parametry ma wodociąg na Osiedlu Lotnisko, który jest eksploatowany przez WAM.

Z uwagi na trudności techniczne i formalne przekroczeń torów PKP, zasilenie zachodniej części Miasta z ujęcia Jagiellońska wymagać będzie określenia optymalnego miejsca przejścia przez szlak kolejowy oraz budowy lokalnej hydroforni do zapewnienia odpowiedniego ciśnienia, szczególnie dla budownictwa wysokiego.

2.6.2. Ścieki

Odbiorcą ścieków z Dębina jest miejska oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, (maksymalna przepustowość dobową - 7 800 m³) zlokalizowana na gruntach wsi Stężyca, w pobliżu Wisły, poza granicami Miasta. Są to ścieki bytowo-gospodarcze z zabudowy mieszkaniowej, w tym także z osiedli wojskowych oraz drobnego przemysłu i usług. Po zakończonej w 2003r. modernizacji oczyszczalnia spełnia aktualne wymogi w zakresie ochrony środowiska.

Miasto Dęblin posiada niewielką ilość kanalizacji komunalnej, która jest zlokalizowana głównie w jego południowo-zachodniej części. Północno-wschodnia część Dębina, obejmująca tereny osiedli: Irena, Bankowa, Starówka, Żdzary, Jagiellońskie i Mierzwiączka pozbawiona jest zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, a ścieki są gromadzone w lokalnych szambach, stwarzając zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne ze względu na niewłaściwe ich użytkowanie.

Istniejące kanały oraz pompownie w znacznej części wykonane są stosunkowo niedawno, a przyjęte średnice pozwalają na rozbudowę systemu kanalizacyjnego w dalszych kierunkach.

2.6.3. Kanalizacja deszczowa

Miasto Dęblin posiada rozdzielczy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Istniejące kanały deszczowe obejmują swoim zasięgiem niewielkie tereny Miasta. Sieć kanalizacji deszczowej jest mało rozbudowana, brak jest kanałów w terenach gęstej zabudowy, obejmującej obszary zabudowy jednorodzinnej. Wody opadowe odprowadzane są grawitacyjnie całą szerokością ulic, na ulicach o nawierzchni nieutwardzonej wsiąkają w grunt, na pozostałych tworzą liczne zastoiny wodne stwarzając zagrożenie dla ruchu kołowego i pieszego.

Miejscami na terenie Miasta stale zalewanymi przez wody opadowe są:

- osiedle Jagiellońska,
- teren ZSZ Nr 2 przy ul. Stężyckiej,
- tereny wzdłuż torów przy ul. Michalinowskiej i Wolności.
- istniejące kanały deszczowe znajdują się w ul. Kockiej, Niepodległości - PCK, Bankowa, Warszawska, 15 Pułku Piechoty „Wilków” - Stężycka, Dworcowa - Wiślana, Nowa.

Miasto posiada inwentaryzację kanałów deszczowych jak również pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie wód opadowych.

2.6.4. Gospodarka odpadami

Dęblin nie posiada obecnie wysypiska odpadów. Istniejące wysypisko, zlokalizowane w okolicy ulic Skotnickiego - Kocka, zostało zamknięte 01.01.1998 r. Do czerwca 2001 r. odpady były wywożone na wysypisko gminy Steżycza, po tym terminie odpady są wywożone do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Puławach.

Ilość odpadów zamyka się w granicach 17.000 - 18.000 m³/rok, są to odpady komunalne, z terenów wojskowych oraz budownictwa wielo- i jednorodzinne.

Od lipca 2000 r. na terenie Miasta prowadzona jest segregacja odpadów, obejmująca zabudowę jedno- i wielorodzinną, w której ustawiono pojemniki służące do selektywnej zbiórki papieru, tworzyw sztucznych i szkła.

2.6.5. Gazownictwo

Głównym źródłem zasilania Dębłina w gaz jest gazociąg wysokoprężny Ø 500 o kierunku Jarosław - Puławy - Warszawa, z odgałęzieniem Ø 100 w kierunku Dębłina. Gazociąg powyższy doprowadzony jest do stacji redukcyjnej zlokalizowanej w okolicy ul. Skotnickiego, z której wyprowadzony jest gazociąg średniego ciśnienia biegnący ulicami: Kocką, Warszawską, Steżyczką i Mickiewicza w kierunku Steżycy.

Na terenie Miasta znajdują się 4 stacje redukcyjne.

Z sieci średnioprężnej są zasilane następujące rejony: Żdźzary, tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne oraz WSOSP, wschodnia część Starego Miasta, północno-zachodnie tereny Miasta, osiedle Rycice. Z sieci niskoprężnej są zasilane tereny budownictwa miejskiego jednorodzinne.

Wykonana w ostatnich latach sieć gazowa średnio- i niskoprężna jest w dobrym stanie technicznym i posiada parametry pozwalające na dalszą jej rozbudowę.

W znacznej części układ sieci jest promienisty, brak jest zamknięć pierścieniowych, dających pewność dostawy gazu nawet w przypadkach awarii.

Długość sieci gazowej: 43,4 km. Istniejąca sieć gazowa w pełni pokrywa potrzeby Miasta.

2.6.6. Ciepłownictwo

System grzewczy poszczególnych grup odbiorców w Dęblinie opiera się na takich nośnikach energii jak węgiel (miął węglowy), gaz i olej opałowy.

1. Podstawowym źródłem ciepła dla Miasta jest kotłownia wysokoprężna, opalana miąłem węglowym, wybudowana w latach osiemdziesiątych, mieszcząca się przy ul. Składowej, a należąca do Wojskowego Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Lublinie. Wydajność kotłowni wynosi 87 MW, moc pobierana w okresie największego zapotrzebowania wynosi 58 MW, co stanowi ok. 67% mocy całkowitej.

Ogrzewa ona następujące osiedla i budynki:

- osiedle mieszkaniowe Staszica,
- osiedle mieszkaniowe 15 Pułku Piechoty „Wilków”,
- bloki mieszkalne Puławskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Południe”,
- obiekty Wojskowych Zakładów Inżynierskich
- osiedle mieszkaniowe Lotnisko,
- hotel Pracownicy 15 Pułku Piechoty Wilków,
- kompleks „Twierdza”,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących,
- Szkoła Podstawowa nr 5,
- Ogólnokształcące Liceum Lotnicze,
- szpital,

2. Kotłownia Wojskowej Agencji Mieszkaniowej nr 3 przy ul. Wiślanej 2 jest opalana gazem. Wydajność wynosi 3,24 MW, moc zapotrzebowana 2,58 MW, co stanowi ok. 80%. Ogrzewa znaczną część osiedla Wiślana.
3. Kotłownia kolejowa przy ul. Dworcowej (baza maszyn) jest opalana olejem, jej wydajność wynosi 2,136 MW, stopień wykorzystania 100%. Ogrzewa bazę maszyn, dworzec kolejowy i przychodnię zdrowia.
4. Kotłownia kolejowa dla nastawni opalana jest gazem propan - butan.
5. Kotłownia Wojskowej Agencji Mieszkaniowej nr 2 na osiedlu Stawy jest opalana olejem, jej wydajność wynosi 1,48 MW, moc zapotrzebowana 1,44 MW, co stanowi ok. 97,3%. Ogrzewa osiedle Stawy.
6. Kotłownia przy ul. Stawskiej 31 jest opalana węglem, w pełni pokrywa zapotrzebowanie na ciepło obiektów zamrażalni.
7. Kotłownia nr 4 Wojskowej Agencji Mieszkaniowej przy ul. Podchorążych I jest opalana gazem ziemnym, jej wydajność wynosi 0,34 MW, wykorzystana w 100%. Ogrzewa nowe budynki mieszkalne wielorodzinne na osiedlu Podchorążych.
8. Kotłownie gazowe Wspólnot Mieszkaniowych w osiedlu Wiślana i przy ul. Wiślanej wykorzystane w 100%.

Kotłownie indywidualne o bardzo małej mocy, opalane węglem lub gazem, ogrzewają niektóre budynki jednorodzinne na osiedlach: Wiślana Żwica, Masów, Michalinów, Mierzwiączka, Rycice, Puławskiego, Żdźary, Starówka, Irena lub niektóre budynki użyteczności publicznej, jak: Miejski Dom Kultury, Urząd Miasta.

Wydajność łączna 7 najważniejszych kotłowni wynosi 96,506 MW, natomiast moc zapotrzebowana wynosi 66,631.

Z przedstawionych wyżej danych wynika, że całość zapotrzebowania ciepła dla Miasta może być pokryta z kotłowni nr 1, konieczna jest jednak rozbudowa sieci przesyłowej.

Stan sieci i kanałów ciepłowniczych ocenia się jako dobry, poprawia się także stan instalacji odbiorczych.

2.6.7. Energetyka

Nie ma przeszkód natury technicznej w dostarczaniu energii elektrycznej dla potrzeb rozbudowy Miasta. Najwyższy pobór mocy przez Miasto wynosi 9,5 MW i stanowi ok. 30% w stosunku do mocy zainstalowanej w GPZ Dęblin.

2.6.8. Telekomunikacja

Na terenie Miasta Dęblin przy ul. 15 Pułku Piechoty „Wilków” oraz na osiedlu mieszkaniowym domków jednorodzinnych Masów, zlokalizowane są centrale telefoniczne, które są własnością Telekomunikacji Polskiej S.A. Są to cyfrowe, automatyczne centrale typ EWSD firmy Siemens. Pierwsza z nich ma pojemność 4282 numer i dysponuje jeszcze 262 wolnymi numerami, natomiast druga o pojemności 512 numery ma jeszcze wolnych 432 numery.

Oprócz w/w central na terenie Miasta znajdują się jeszcze centrale telefoniczne wojskowe i kolejowe.

Stan telekomunikacji w Dęblinie stwarza zatem możliwość natychmiastowego podłączenia telefonu z wyjątkiem os. Stawy, gdzie budowa kablowej sieci telefonicznej przez TP SA planowana jest w 2005r. Dotychczas łączność telefoniczną na w/w osiedlu zapewnia centrala wojskowa i telefony radiowe.

Uzupełnieniem stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej jest telefonia komórkowa, obejmująca swym zasięgiem teren całego miasta.

W ramach usług telekomunikacyjnych mieszkańcy Dębłina mogą korzystać również z różnych form dostępu do sieci internetowej. W tym zakresie niezbędne jest jednak wdrożenie na terenie Miasta ogólnodostępnych, szerokopasmowych rozwiązań infrastrukturalnych spełniających wymogi strategii e-Polska.

2.7. Mieszkańcy

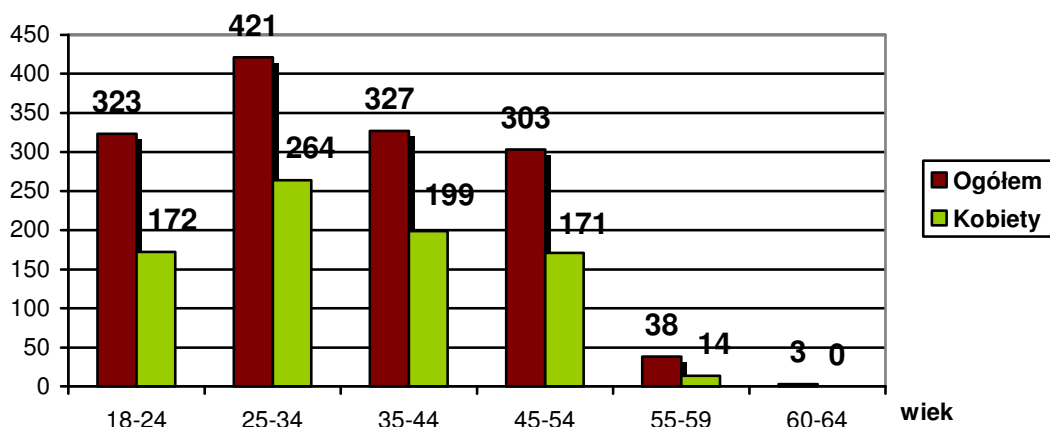
Struktura wieku mieszkańców przedstawia się następująco: 39,4% to osoby w wieku produkcyjnym, a w tym 27% - ludzie młodzi (do 19 roku życia).

Poziom wykształcenia mieszkańców w wieku powyżej 13 roku życia (16 148 osób) przedstawia się następująco: podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego - 368, podstawowe ukończone - 4133, zasadnicze zawodowe - 2723, średnie zawodowe - 4145, ogólnokształcące 1790, policealne 882, wyższe - 2054, tak więc 54,9% osób z w/w populacji posiada wykształcenie średnie i wyższe. Jest to jeden z wyższych wskaźników w województwie lubelskim

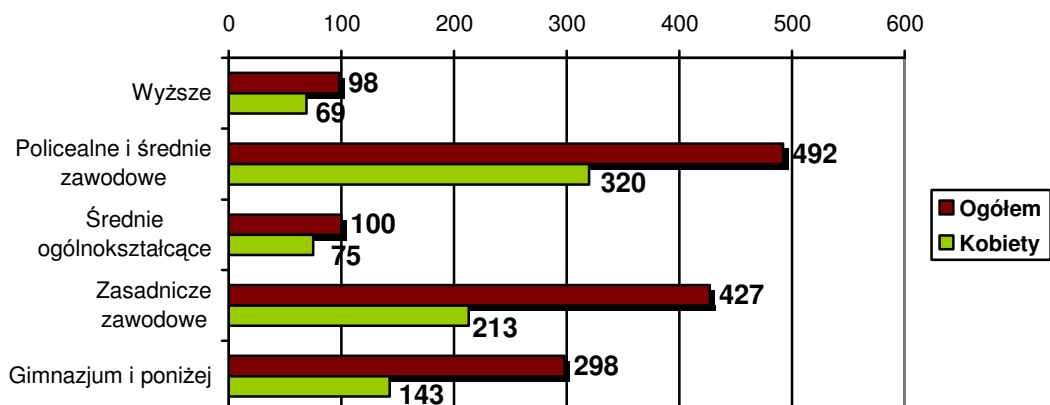
Stopa bezrobocia wg stanu na koniec 2004 r. kształtowała się w powiecie ryckim na poziomie - 20,2%.

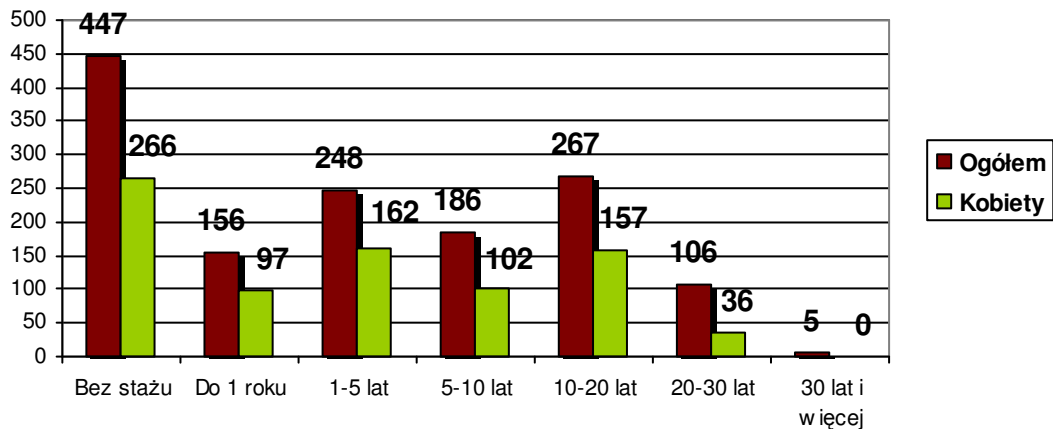
Wg stanu na dzień 31.12.2004 r. w Dęblinie było zarejestrowanych 1415 bezrobotnych, w tym 820 kobiet.

Bezrobotni wg grup wiekowych

Bezrobotni wg poziomu wykształcenia

Bezrobotni wg stażu pracy

W 2004 roku w Dęblinie na 11.814 osób w wieku produkcyjnym zatrudnionych było tylko 3.756 osób, co stanowiło 31,8%. Zarejestrowanych jako bezrobotne było 1415 osób, czyli 11,97%. Reszta, czyli 56,23% (6643 osoby) to ukryty potencjał pracy oraz osoby, które nabyły uprawnienia do wcześniejszej emerytury, emerytury pomostowej a także świadczenia rentowe. 1078 osób pracowało w sferze działalności produkcyjnej i budownictwie.

Najwięcej osób zatrudniają jednostki budżetowe i struktury związane z wojskiem.

2.8. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia

Wykrywalność przestępstw jest stosunkowo wysoka, pomimo skromnych warunków działania dla 35 zatrudnionych w mieście policjantów.

Zagrożenie pożarami występuje w Szpitalu Wojskowym oraz zakładach: SANECHEM i WZL-3.

Zagrożenie środkami toksycznymi: ALLMIZ, WZL-3, SANECHEM.

Opiekę medyczną zapewniają: 6 Szpital Wojskowy z Przychodnią SP ZOZ, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, kilka niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz indywidualne praktyki lekarskie. Działa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, a zaopatrzenie w leki na terenie miasta zapewnia 10 aptek.

2.9. Budownictwo

Miasto Dęblin utworzone zostało 13.XI.1954z gromad: Dęblin, Rycice, Mierzwiączka, Żdźary i Masów. Obecnie są to osiedla Miasta. Rozległość obszarów zurbanizowanych jest w związku z tym znaczna i wynosi w linii prostej wschód - zachód około 9 km, a północ-południe około 7 km, przy czym tereny peryferyjne są oddalone od centrum Miasta o około 2 do 5 km.

Na terenie Miasta Dęblin ścisłą ochroną konserwatorską zostały objęte 3 zespoły zabytkowe, wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Lubelskiego na mocy ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach z dnia 15.02.1962 r. (ze zmianami):

1. Zespół pałacowo-parkowy, w skład którego wchodzi:
 - pałac,
 - oficyna I (obecnie hotel garnizonowy),
 - oficyna II (obecnie internat),

- dom ogrodnika,
 - Komenda Szkoły
 - kordegarda,
 - park ze stawem,
 - Dom Komendanta.
2. Zespół urbanistyczno-krajobrazowy Twierdzy Dęblin, w skład którego wchodzi:
- cytadela z dziełami fortecznymi;
 - fort I Nadwiślanka,
 - fort II Mierzwiączka,
 - fort III Dęblin.
3. Zespół dworca kolejowego, w skład którego wchodzi:
- dworzec, ul. Dworcowa,
 - budynek mieszkalno-administracyjny zwany Belwederem, ul. Kolejowa 16,
 - budynek mieszkalno-administracyjny (obecnie apteka), ul. Dworcowa 1,
 - wieża ciśnień, ul. Dworcowa,
 - dom, ul. Dworcowa 1,
 - dom, ul. Dworcowa 3,
 - dom, ul. Dworcowa 5,
 - dom, ul. Dworcowa 7,
 - dom, ul. Dworcowa 13,
 - dom, ul. Dworcowa 15,
 - dom, ul. Dworcowa 17,
 - dom, ul. Dworcowa 23,
 - żuraw wodny przy Lokomotywni Pozaklasowej.
4. Ponadto pośrednią strefą ochrony konserwatorskiej objętych jest 75 obiektów:
- Budynek Portu Lotniczego
 - Wieża spadochronowa
 - Wille oficerskie
 - Kościół p.w. Chrystusa Miłosiernego ul. Wiślana 62
 - Kamienica ul. Warszawska 2
 - Kamienica ul. Warszawska 3
 - Dom i apteka ul. Warszawska 9
 - Dom ul. Warszawska 12
 - Dom ul. Warszawska 23
 - Kamienica ul. Warszawska 27
 - Kamienica ul. Warszawska 31
 - Kamienica ul. Warszawska 32
 - Dom ul. Warszawska 34
 - Kamienica ul. Warszawska 35
 - Dom ul. Warszawska 36
 - Dom ul. Warszawska 37
 - Dom ul. Warszawska 40/42a
 - Kamienica ul. Warszawska 43/45a
 - Dom ul. Warszawska 44
 - Dom ul. Warszawska 46
 - Kamienica ul. Warszawska 55/57
 - Dom ul. Warszawska 58
 - Dom ul. Warszawska 64
 - Pub. Bank Spółdzielczy ul. Warszawska 65

- Dawna Poczta ul. Warszawska 70
- Kamienica ul. Warszawska 71
- Kamienica ul. Warszawska 75
- Kamienica ul. Warszawska 78/80
- Budynek Zarządu Stacji PKP, tzw. „Belweder”
- Parowozownia
- Tech. Hydrant
- Budynek Nastawnia
- Tech. Wiadukt w ZDD
- Tech. Wiadukt w ZDD
- Tech. Most kolejowy w ZDD
- Tech. Most drogowy w ZDD
- Kamienica ul. Warszawska 82
- Kamienica ul. Warszawska 90
- Dom ul. Warszawska 96
- Kamienica ul. Warszawska 97/98
- Kamienica ul. Warszawska 100
- Kamienica ul. Warszawska 101/103
- Kamienica ul. Warszawska 110/114
- Kamienica ul. Warszawska 133
- Pub. Karczma ul. Warszawska 29
- Tech. Dom Farbiarza ul. Warszawska 60
- Pub. Kasyno Wojskowe ul. Warszawska 59
- Dom ul. 1 Maja 1
- Dom ul. 1 Maja 61
- Dom ul. 1 Maja 92
- Dom ul. 1 Maja 150
- Dom ul. 1 Maja 152/154
- Dom ul. Okólna 1
- Dom daw. Hotel ul. Okólna 2
- Dom ul. Okólna 5/5a
- Dom ul. Okólna 7/9
- Dom ul. Okólna 19
- Dom ul. Okólna 27
- Synagoga ul. Okólna 33
- Tech. Studnia z kołowrotem ul. Okólna
- Pub. Apteka Okólna 47
- Willa ul. Stawska 2
- Dom ul. Stawska 129
- Kapliczka ul. Stawska
- Pub. Bank Spółdzielczy (żydowski) ul. Bankowa 9
- Dom ul. Grunwaldzka 48/1 Maja
- Dom ul. Leśki 1/3a
- Dom ul. Przechodnia 5
- Dom ul. Przechodnia 7
- Dom ul. Przechodnia 9
- Pub. Urząd Miejski ul. Rynek 12
- Cmentarz Parafialny
- Cmentarz Komunalny ul. 15 Pułku Piechoty „Wilków”

- Cmentarz Wojenny WS Balonna
- Drzewostan ulic: Lipowa, Steżyca i Mickiewicza

Stan zachowania poszczególnych obiektów twierdzy jest bardzo zróżnicowany. Najlepiej zachowała się cytadela, a z fortów Mierzwiączka. Posiada elementy kazamatowe i dobrze zachowane elementy ziemne. Forty Nadwiślanka, Dęblin i Borowa posiadają zachowane szczątkowo elementy kazamatowe i wały ziemne, ale ich plan jest już nieczytelny.

Mieszkańcowi zasób Gminy Miasto Dęblin tworzą lokale mieszkalne i socjalne stanowiące własność Gminy.

Według stanu na koniec 2004r. Miasto Dęblin miało 139 lokali o łącznej powierzchni 6058,26 m² oraz sprzedanych 195, o łącznej powierzchni 8435,18 m².

Lokali przeznaczonych na wynajem jako lokale socjalne było 52 o łącznej powierzchni 1786,29 m².

Obecnie zasobów mieszkaniowych, sieci handlowo-usługowej oraz obiektów hotelowych i turystycznych Gminy przedstawia się następująco:

1. Budynki komunalne stanowiące własność Gminy: 10 budynków posiadających 59 lokali, w tym 1 budynek wyposażony w instalacje co, wod.-kan. i 9 budynków nie posiadających urządzeń sanitarnych. Spośród wymienionych 3 budynki są przeznaczone do rozbiórki, a rodziny w nich zamieszkujące ujęte zostały na listach mieszkaniowych. W większości budynki komunalne to stare budownictwo wymagające przeprowadzenia remontów.
2. Budynki Wspólnot Mieszkaniowych z większościowym udziałem Gminy: 9 budynków posiadających 257 lokali, w tym 156 lokali stanowiących własność Gminy. Pozostałe 101 lokali to mieszkania sprzedane. 5 budynków posiada instalację wod-kan., c.o., gaz przewodowy, zainstalowane piecyki gazowe, 1 budynek posiada pełne wyposażenie: c.w., c.o., wod-kan., gaz przewodowy. 2 budynki wyposażone są w instalacje wod-kan., gaz przewodowy, 1 budynek posiada instalację wod-kan. (z lokalnym szambem), ogrzewanie piecowe. Za wyjątkiem 1 budynku jest to budownictwo ponad 30-letnie i w większości wymagana jest wymiana instalacji, stolarki budowlanej, ocieplenie.
3. Budynki Wspólnot Mieszkaniowych z większościowym udziałem osób fizycznych: 2 budynki posiadające 58 lokali, z tego 10 lokali stanowiących własność Gminy, w tym 2 lokale znajdujące się w części hotelowej budynku.
4. Do mieszkaniowego zasobu Gminy zostały włączone 4 budynki w osiedlu Stawy, przy czym 2 z nich nie nadają się do zasiedlenia, 1 budynek przeznaczony jest do adaptacji na lokale socjalne (opracowana jest dokumentacja techniczna), 1 przeznaczony do sprzedaży.
5. Gmina posiada ponadto 10 lokali użytkowych. Prawie wszystkie z nich zostały wynajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, w tym jeden na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - do realizacji programu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, jeden na Ośrodek Wsparcia Dziennego, jeden dla Lubelskiej Fundacji Rozwoju, jeden na utworzenie centrum aktywnego poszukiwania pracy przez bezrobotnych.
6. W zasobach Gminy nie ma obiektów hotelowych i turystycznych.

Zasób lokali miejskich systematycznie maleje i wg prognozy w 2007 roku będzie wynosił 190 lokali o łącznej powierzchni 7.926,57 m², w tym 44 lokale socjalne o łącznej powierzchni 1.524,39 m².

Stan techniczny zasobów mieszkaniowych Miasta wskazuje na konieczność przeprowadzenia ich remontów i modernizacji w celu uniknięcia dalszej degradacji budynków, lokali i urządzeń, w jakie zostały wyposażone.

Do najpilniejszych prac remontowo-modernizacyjnych należą: naprawy dachów, kominów, obróbek blacharskich, wymiana instalacji wod.-kan., elektrycznej, odgromowej, stolarki okiennej i ocieplenie budynków.

Konieczne będzie pozyskanie środków finansowych na termomodernizację.

Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 18 grudnia 2001 roku ustalony został program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta na lata 2002-2007.

Miasto na zasadach i w wypadkach przewidzianych w tym zakresie przepisami prawa, zapewnia lokale socjalne i zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach, wykorzystując mieszkaniowy zasób Miasta lub w inny sposób.

Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej, w zależności od potrzeb, w kolejnych latach będą pochodzić z:

- dochodów z czynszów za najem lokali mieszkalnych,
- dochodów z czynszów za najem lokali użytkowych,
- środków budżetowych,
- dochodów ze sprzedaży lokali,
- kredytów.

Dochody z czynszów za najem lokali mieszkalnych i użytkowych zostaną przeznaczone na sfinansowanie kosztów bieżącego utrzymania zasobów mieszkaniowych Miasta oraz kosztów administrowania tymi zasobami.

Koszty remontów zasobów mieszkaniowych będą finansowane ze środków finansowych pochodzących budżetu Miasta, ze sprzedaży lokali oraz z kredytów.

W wyniku przecięcia całego Miasta szerokim pasmem terenów kolejowych oraz terenem istniejącego lotniska, w układzie przestrzennym Dębina wyodrębnia się trzy rejony.

A - rejon „wschodni” na osi ulic Warszawskiej, Stawskiej i Lipowej.

Konieczność ograniczenia wysokości zabudowy ze względu na położenie kierunku nalołów na lotnisko oraz istniejąca uciążliwość lotniska (hałas powyżej 85 dB) przemawiają za zmniejszeniem intensywności istniejącej i proponowanej zabudowy.

Należy rozważyć możliwość wykorzystania dla funkcji miejskich obiektów położonych na północny-wschód od ustalonej izofony 85 dB. Jednak na znacznej części tego obszaru znajdują się udokumentowane złoża kopalin (piaski i żwir) oraz w części jest on obszarem istotnym dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego, zwłaszcza na obrzeżu terenów leśnych.

Brak terenów pod kierunkowy rozwój Miasta, konieczność usprawnienia i dostosowania układu drogowego do obowiązujących norm bezpieczeństwa (zwłaszcza przecinającej Miasto drogi krajowej nr 48) powodują celowość wzmocnienia związku funkcjonalnego Miasta z położoną w jego obszarze miejscowością Stawy.

Możliwość przyszłej, przemysłowej eksploatacji złóż kopalin przemawia za uznaniem części tego obszaru jako kierunkowej rezerwy pod ekstensywny rozwój zainwestowania miejskiego. Zainwestowanie tego obszaru możliwe byłoby jednak wyłącznie po wyeksploatowaniu istniejących tam złóż kopalin. Należy pozostawić ciąg terenów otwartych równoległe do granicy lasu.

Szczególnie istotnym jest warunek ochrony zabytkowego układu urbanistycznego dawnej osady Irena, wymagający rewitalizacji oraz wpisanego do rejestru zabytków Fortu Mierzwiączka.

B - rejon „zachodni”, na osi ulic Stężyckiej i Michalinowskiej.

W obszarze tym, zawartym pomiędzy terenami kolejowymi a rzeka Wisłą, znajduje się wpisana do rejestru zabytków „Cytadela Dęblin”. Zarówno nadbrzeże Wisły jak i wysokie, wyjątkowe walory historyczno-architektoniczne Cytadeli stwarzają możliwość wykorzystania tych obiektów, przynajmniej w części, dla celów turystyczno-krajoznawczych. W znacznej części tego rejonu obowiązują ograniczenia wynikające z położenia na trasie nalołów na lotnisko, w obszarze narażonym na hałas powyżej 85 dB. Szczególnych decyzji wymagają tereny chaotycznie zagospodarowane, na przedpolu Cytadeli od strony wschodniej. Wyjątkowe walory tego obiektu wymagają uporządkowania jego otoczenia.

Obszar włączonej w ostatnim okresie w granice Miasta miejscowości Michalinów, z uwagi na atrakcyjność inwestycyjną, wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w trakcie realizacji).

Położenie tego terenu w bliskim sąsiedztwie z Wisłą, ale jednocześnie w strefie hałasu, sugerują jego ekstensywne wykorzystanie pod zabudowę wielofunkcyjną.

C - rejon „południowy” na osi ul. Spacerowej - Masów.

Obszar ten położony jest pomiędzy terenami lotniska, pozostającymi w zarządzie MON, a rzeką Wieprz.

W znacznej części są to tereny zagrożone zalewem wody. Biorąc pod uwagę konieczność podniesienia istniejących wałów przeciwpowodziowych, konfigurację i atrakcyjność terenów położonych na południe od Wieprza, istnieje możliwość realizacji niewielkiego zbiornika wody na Wieprzu.

W bezpośrednim sąsiedztwie istnieje zabytkowy zespół pałacowo-parkowy, który podnosi atrakcyjność tego rejonu.

W obszarze istniejącego lotniska i zabudowy osiedla Masów, z uwagi na ograniczoną przydatność terenu pod zabudowę, w niewielkim stopniu można uzupełnić zainwestowanie.

Należy wyznaczyć odpowiednią strefę ekspozycji dla chronionego obszaru rezerwy w rejonie cmentarza - miejsca pamięci Balonna.

Tereny nie objęte do dnia 30 maja 2003 r. miejscowymi planami zagospodarowania:

Lp.	Teren	Powierzchnia
1.	Jagiellońska (w trakcie opracowania)	~ 90 ha
2.	Żdźary (prawa strona ul. Staromiejskiej, Środkowa, Partyzantów – w trakcie opracowania)	~ 52 ha
3.	Rycice	~ 21 ha
4.	Michalinów (w trakcie opracowania)	~ 75 ha
5.	15 Pułku Piechoty „Wilków” + Staszica	~ 42 ha
6.	Lewa strona ul. Ogrodowej + tereny między ul. Ogrodową a ul. Stawską	~ 16 ha
7.	Prawa strona ul. Spacerowej (od początku do rzeki Irenki)	~ 10 ha
8.	Nadatki - prawa strona patrząc w kierunku ul. Lipowej od ul. Tysiąclecia	~ 2 ha
	Razem:	~ 308ha

Lokalizacja nowych terenów przewidywanych do zabudowy mieszkaniowej:

1. Lipowa - Stawska,
2. 1-go Maja - Warszawska i Puławskiego,
3. Wiślana-Żwica na wschód od ul. Wiślanej w kierunku szlaku kolejowego
4. Wiślana II i Wiślana III na zachód od ul. Wiślanej i od ulicy Stężyckiej,
5. Masów-lewa strona ulicy Krasickiego

O rozmieszczeniu zabudowy mieszkaniowej na obszarze miasta decyduje przydatność gleb oraz rozmieszczenie strefy nalotów i izofony .

W poszczególnych grupach wyodrębniają się następujące osiedla lub zespoły zabudowy:

1. Zabudowa wielorodzinna - charakterystyczne są tu dwa osiedla oddalone od terenów zainwestowania miasta zasadniczego, tj.:

- Osiedle „Lotnisko” w południowej części miasta,
- Osiedle „Stawy” w części północnej,
- oraz
- Zespół przy ul. 15 Pułku Piechoty „Wilków”

- Osiedle przy ul. Staszica
 - Osiedle Wiślana między ul. Wiślana i ul. Stężycką
 - Zespół zabudowy przy ul. Wiślanej (tzw. osiedle kolejowe)
 - Zespół zabudowy przy ul. Podchorążych
 - Grupa baraków wielomieszkańczych (mieszkania socjalne) na terenie położonym pomiędzy ul. Podchorążych a linią kolejową.
2. Zabudowa o niskiej intensywności przeważnie jednorodzinna z usługami towarzyszącymi w rejonie centrum Miasta, przy ulicach: Rynek, Okólna, PCK, Bankowa, Grunwaldzka, Leśki, Piłsudskiego, Prosta.
 3. Zabudowa jednorodzinna zrealizowana na terenach rozparcelowanych na działki dla potrzeb budownictwa:
 - Zespół w rejonie ulic Konopnickiej i Zacisznej
 - Osiedle „Jagiellońska”
 - Osiedle „Wiślana - Żwica”
 - Zespół „Masów”
 4. Zabudowa mieszana (rolniczo-ogrodnicza i jednorodzinna) na terenach pierwotnie rolniczych, przekształcająca się z zabudowy zagrodowej na jednorodziną. Ten typ zabudowy występuje głównie we wschodniej części Miasta, rozciągając się wzdłuż ulic – dróg obsługujących dawniej osadnictwo rolnicze, a także skupionej w formie wsi (Mierzwiączka i Żdżary). W części zachodniej zabudowa ta ukształtowała się w zespoły skupione wokół dworca kolejowego (Rycice - ulice Stara, Nowa, Kolejowa, oraz Michalinów – ulice: Michalinowska, Zielona, Wolności, Żeromskiego, Kwiatowa, Okrzei).

Potrzeby Miasta w zakresie wychowania przedszkolnego oraz szkolnictwa podstawowego i średniego są w pełni zaspokojone, a nawet należy stwierdzić, że przy zmniejszającej się liczbie urodzin występuje nadmiar placówek oświatowych.

Miejski Dom Kultury, znajdujący się przy ul. 1-go Maja jest zbyt mały w stosunku do potrzeb Miasta, a poza tym jest zbyt oddalony od centrum. Nie rozwiązuje tego problemu użyczenie przez Starostwo Powiatowe w Rykach obiektu tzw. przystani nad Wisłą.

Ponadto jest Miejska Biblioteka Publiczna z filiami.

Kino i sale nadające się do organizowania zbiorowych imprez znajdują się na terenach wojskowych o ograniczonej dostępności.

Brak jest sali sportowej o pełnych wymiarach.

Nad Wieprzem, przy jego ujściu do Wisły, na terenie prywatnym, znajduje się stacja wodna. Obiekty świadczące usługi noclegowe to hotele w Pałacu Jabłonowskich i przy ul. 15 Pułku Piechoty „Wilków” oraz motel przy ul. Kockiej.

2.10. Charakterystyka potencjału gospodarczego

Głównymi pracodawcami w Dęblinie są nadal jednostki budżetowe, a w szczególności Wojsko Polskie, oraz zakłady państwowe pracujące głównie na rzecz wojska.

Są to Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 3 (381 pracowników), Wojskowe Zakłady Inżynieryjne (360 pracowników) oraz Składnica Wojskowa w Stawach. W celu lepszego wykorzystania istniejących obiektów wpuszczają one już na swój teren cywilnych przedsiębiorców, udostępniając na zasadach dzierżawy powierzchnie produkcyjne, magazynowe oraz biurowe. Przyjmują także do realizacji cywilne zlecenia.

Priorytetową rolę w kształtowaniu profilu miasta spełnia Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych oraz 6 Szpital Wojskowy z Przychodnią (229 pracowników), kilka zakładów pracujących na potrzeby wojska oraz 4 jednostki wojskowe i lotnisko, a także Polskie Linie Kolejowe S.A. (239 pracowników), Zakład Taboru Lublin (309 pracowników), Baza Maszyn i sprzętu (183 pracowników).

Do grona większych pracodawców należy ponadto – AGBO (109 osób), Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (99 pracowników), szkoły gminne i przedszkola (420 etatów), Urząd Miasta (68 pracowników), Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „DAREX” Dariusz Nawrotek, P.H.U. „Pierścień” - Piotr Kijek, „POLTOR” Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością i „KALNEX” Z.I W Kalbarczyk Spółka Jawna.

Wg stanu na grudzień 2004 r. w Dęblinie było zarejestrowanych 1222 podmiotów gospodarczych, z tego 935 działających na podstawie wpisu do EDG, są to głównie sklepy rodzinne, zatrudniające 1-2 osoby. Podmiotów zatrudniających powyżej 10 osób jest 51.

Z firm cywilnych największe znaczenie mają:

- Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „ALLMIZ” Sp. z o.o. (66 pracowników), które prowadzą chłodnię artykułów spożywczych,
- Zakład Chemii Gospodarczej „SaneChem Handels” Sp. z o.o.

Znaczącym posiadaczem terenów w Mieście o przeznaczeniu gospodarczym jest wojsko i kolej.

Ceny gruntów na terenie miasta kształtują się w granicach 15-40 zł za 1m².

Wysokość stawek podatku od nieruchomości, ustalanych na dany rok uchwałą Rady Miasta wynosi:

- budynki lub ich części związane z prowadzoną działalnością gospodarczą - 16,- zł/m²,
 - grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą - 0,46 zł/m²,
- Opłata za odprowadzane ścieki wynosi 3,09 zł/m³ + VAT.
Opłata za wodę wynosi 2,80 zł/m³ + VAT.

W zasobach mieszkaniowych miasta stawka bazowa czynszu kształtuje się następująco:

- za lokale mieszkalne: 2,47 zł /m²/mc,
- za lokale socjalne: 0,62 zł /m²/mc.

WYKAZ WOLNYCH ZASOBÓW LOKALOWYCH

Lp.	Zasób lokalowy	Właściciel	Powierzchnia
1.	Budynek biurowy dwukondygnacyjny	PKP	259 m ² wraz z działką 3.579 m ²
2.	Budynek stolarni	PKP	166,18 m ²
3.	Budynek produkcyjno-biurowy	PKP	595,54 m ²
4.	I piętro magazynu ogólnego przeznaczenia	PKP	986,47 m ²
5.	Budynek biurowy	PKP	251,19 m ²
6.	Hydrofornia	Gmina	1306 m ²
7.	Warsztat	PKP	4127 m ²
8.	Pomieszczenie po byłej kotłowni		110 m ²
9.	Budynek magazynowy	PKP	1.000 m ² wraz z placem 17.000 m ²
10.	Hala wachlarzowa lokomotywowni	PKP	6757,59 m ²
11.	Budynek po byłej przychodni	PKP	244,85 m ²
12.	Budynek produkcyjny	PKP	251,1 m ²
13.	Hala maszyn	PKP	323,66 m ²
14.	Budynek po byłej bibliotece technicznej	PKP	604,64 m ²
15.	Budynek (Dom Kultury, stołówka)	PKP	715,44 m ²
16.	Budynek mieszkalny (noclegownia)	PKP	614,2 m ²
17.	Budynek administracyjny	PKP	200 m ²

WYKAZ WOLNYCH NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

Lp.	Nieruchomości gruntowe	Właściciel	Powierzchnia
1.	Nieruchomość gruntowa	PKP	6.067 m ²
2.	Teren przy budynku kotłowni	PKP	3.220 m ²
3.	Niezabudowany teren	PKP	58.323 m ²
4.	Działka niezabudowana	PKP	7.424 m ²
5.	Działka niezabudowana	PKP	38.420 m ²
6.	Działka	PKP	10.000 m ²
7.	Nieruchomość	PKP	4.388 m ² , do wykorzystania ok. 1.388 m ²
8.	Nieruchomość	PKP	8.311 m ² , do wykorzystania ok. 2.400 m ²
9.	Nieruchomość	PKP	zabudowana budynkiem o pow. 77 m ² , całość 1.914 m ²

Obsługa finansowa mieszkańców i działalności gospodarczej realizowana jest przez oddziały banków: PKO BP S.A., Pekao S.A, Nadwiślański Bank Spółdzielczy w Puławach, Punkt Kasowy Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej SKOK w Puławach.

2.11. Organizacje pozarządowe

W Dęblinie działają organizacje pozarządowe, do których należą:

1. Oddział Miejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Dęblinie.
2. Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno- Krajoznawczego WSOSP w Dęblinie.
3. Polskie Towarzystwo Tatrzańskie – Oddział Dębliński im. Augusta Sochackiego.
4. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – Dęblińskie Koło Przyjaciół Harcerstwa.
5. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej - 1 Dęblińska Drużyna Harcerzy „Orleża Dęblińskie” im. Stefana Czarnieckiego.
6. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – 3 Dęblińska Drużyna Harcerek „Płomień”.
7. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej - 4 Dęblińska Drużyna Żeglarska Harcerzy im. Krzysztofa Arciszewskiego.
8. 39 Drużyna Harcerska „Azymut” Związku Harcerstwa Polskiego w Dęblinie.
9. Towarzystwo Przyjaciół Dębina.
10. Stowarzyszenie „Dęblin 2000”.
11. Dęblińskie Stowarzyszenie Gospodarcze.
12. Dębliński Oddział Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej.
13. Kolejowy Klub Sportowy „Czarni” Dęblin.
14. Polski Związek Wędkarski - Koło Nr 4 w Dęblinie.
15. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Dęblinie.
16. Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego.
17. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Miejski w Dęblinie.
18. Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego.
19. Stowarzyszenie Klub Kobiet po Mastektomii „AMAZONKI” w Dęblinie.
20. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 7 w Dęblinie.
21. Dęblińskie Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „DISON”.

22. Polski Czerwony Krzyż - Zarząd Powiatowy.
23. Rodzinny Klub Abstynenta „Krokus”.
24. Stowarzyszenie Romów w Polsce – Oddział Okręgowy w Dęblinie.
25. Wolontariat Świętego Eliasza w Krakowie Oddział Dęblin.
26. Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Dęblinie.
27. Ochotnicza Straż Pożarna Dęblin – Masów .
28. Uczniowski Klub Sportowy „BUDO”.
29. Uczniowski Klub Sportowy „LIBERO”.
30. Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych – Dębliński Klub Turystyki Kwalifikowanej „Sokół”.
31. Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne „LEŻAK”.
32. Lokalna Organizacja Turystyczna „Powiśle”.
33. Klub Sportowy „Taekwondo”
34. Aeroklub RP.
35. Osiedlowy Klub Sportowy Staszica.

Tego rodzaju organizacje pełnią pozytywną rolę, aktywizując społeczeństwo lokalne do działania, przede wszystkim na niwie gospodarczej. Odgrywają także znaczącą rolę edukacyjną, ponieważ uczą swoich członków w praktyce zasad koegzystencji i działania na rzecz wspólnego dobra. Jest to działalność bardzo pozytywna i godna rozpowszechniania. W strategii miasta, które ma poważne problemy związane z bezrobociem i wynikającej z tego zjawiska tendencji do demoralizacji jest to inicjatywa godna poparcia.

2.12. Oświata

Edukację społeczeństwa Dębina zapewniają:

- 6 szkół podstawowych,
 - 4 gimnazja,
 - 4 szkoły średnie,
 - 3 przedszkola
 - 2 szkoły wyższe:
 - Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych (WSOSP)
 - Akademia Pedagogiki Specjalnej (APS) w Warszawie Wydział Zamiejscowy.
- Prowadzone są także zajęcia o charakterze studium policealnego.

W trakcie organizacji jest Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Politechniki Warszawskiej.

2.13. Sport

W Dęblinie funkcjonują następujące obiekty sportowe:

1. Obiekty Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych przy ul. Dywizjonu 303:
 - dwa boiska do piłki nożnej,
 - boisko do piłki ręcznej,
 - dwa boiska do piłki koszykowej,
 - dwa boiska do piłki siatkowej,
 - cztery korty tenisowe,
 - boisko do lekkiej atletyki,
 - wojskowy tor przeszkód,
 - wieża spadochronowa,
 - pływalnia kryta z widownią,
 - sala gimnastyczna z widownią.

2. Obiekty Klubu "Czarni", ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" - dwa boiska do piłki nożnej,
3. Obiekty sportowe (boiska sportowe i sale gimnastyczne) i rekreacyjne przy:
 - Szkole Podstawowej nr 2, ul. 1 Maja nr 3,
 - Szkole Podstawowej nr 4 i Gimnazjum nr 2, ul. Gen. pil. Kowalskiego nr 20,
 - Szkole Podstawowej nr 6, Osiedle Stawy,
 - Zespole Szkół Ogólnokształcących i Szkole Podstawowej nr 5 ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" nr 6,
 - Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, ul. Niepodległości nr 8,
 - Zespole Szkół nr 3, ul. Tysiąclecia nr 3,
 - Zespole Szkół Zawodowych nr 1, ul. Tysiąclecia nr 3,
 - Zespole Szkół Zawodowych nr 2, ul. Wiślana 3b,

2.14. Informacje dodatkowe

Wydawana jest Lokalna Gazeta Samorządowa „Nasz Dęblin” oraz niezależna gazeta mieszkańców regionu „Między Nami”.

Dęblin ma zawarte umowy z miastami partnerskimi: Drohobycz na Ukrainie i Sedrina we Włoszech.

W 2005 r. przypada 80 rocznica istnienia Oficerskiej Szkoły Lotniczej.

III. Lokalne projekty związane z planami rozwoju Dębina

3.1. Program rozwoju turystyki w Dęblinie

3.1.1. Miasto wojskowe i lotnicze

- a) Płatne przeloty samolotem dla turystów indywidualnych,
- b) Organizowanie kursów samolotowych, szybowcowych, balonowych i spadochronowych,
- c) Przeloty balonem dla turystów indywidualnych,
- d) Organizacja cyklicznego zlotu balonów i motolotni w Dęblinie,
- e) Sprzedaż gadżetów związanych z wojskiem, a w szczególności z lotnictwem,
- f) Skansen samolotów wojskowych,
- g) Obozy harcersko-wojskowe w placówkach oświatowych w okresie wakacji,
- h) Paintball,
- i) Rozwój turystyki zagranicznej poprzez utworzenie cywilnego Portu Lotniczego do obsługi tanich lotów pasażerskich,
- j) Podjęcie inicjatywy zorganizowania międzynarodowych targów lotniczych mających na celu prezentację i handel wojskowych i cywilnych środków transportu lotniczego (w tym małych samolotów pasażerskich) oraz elementów uzbrojenia lotniczego,
- k) Zorganizowanie zawodów komputerowych, o randze wojewódzkiej, krajowej i międzynarodowej, symulujących działania lotnictwa wojskowego,
- l) Propagowanie wśród młodzieży szkolnej tematyki rozwoju lotnictwa w ramach Miejskiego Klubu Małego Lotnika,
- m) Utworzenie w Pałacu Jabłonowskich sali stałych ekspozycji dzieł sztuki,
- n) We współpracy z Muzeum Wojska Polskiego utworzyć w Twierdzy Dęblin „Muzeum Wojskowe”.
- o) Zorganizowanie „zielonej szkoły”, ukierunkowanej na tematykę wojskową, lotniczą i historyczną
- p) Pozyskanie dla Dębina strategicznego sponsora (np. Red Bull)

3.1.2. Miasto rowerów

- a) Wypożyczalnia rowerów,
- b) Cykliczna impreza o charakterze ogólnokrajowym – np. rajd rowerowy „od Orląt Dęblińskich do Orląt Lwowskich” pod patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego, konkursy i zawody pojazdów niekonwencjonalnych w różnych kategoriach (rowery, samochody, motocykle),
- c) Propagowanie rekreacji i sportów rowerowych w szczególności wśród młodzieży szkolnej (zakładanie szkolnych klubów rowerowych),
- d) Pokazy nietypowych rowerów, przejażdżki,
- e) Budowa ścieżek rowerowych,
- f) Riksze - atrakcja dla turystów w okresie wakacyjnym,
- g) Budowa skateparku,
- h) Weekendowe pikniki rowerowe,
- i) Utworzenie muzeum historii rowerów w mieście,
- j) Opracowanie tematycznych, w tym krajoznawczych, tras wycieczek rowerowych w najbliższej okolicy miasta.

3.1.3. Miasto turystyki wodnej

- a) Modernizacja wypożyczalni sprzętu wodnego,
- b) Organizowanie spływów kajakowych,
- c) Przejażdżki łodzią motorową po Wiśle i Wieprzu,
- d) Utworzenie bazy noclegowej nad Wisłą,
- e) Zorganizowanie kąpieliska,
- f) Budowa wioski żeglarskiej,
- g) Zorganizowanie miejsca na ogniska z zadaszeniem i ławeczkami,
- h) Utworzenie Ośrodka Sportów Wodnych,
- i) Rozwój windsurfingu, żeglarstwa, kajakarstwa, sportów motorowodnych,
- j) Organizowanie imprez i zawodów wędkarskich we współpracy z PZW,
- k) Opracowanie programu weekendowych spływów kajakowych rzeką Wieprz we współpracy z gminami nadwieprzańskimi,
- l) Umożliwienie żeglugi rzecznej między Dęblinem, Puławami i Kazimierzem Dolnym
- m) Zorganizowanie festiwalu pieśni żeglarskiej (np. w ramach obchodów Dni Dębina)

3.1.4. Miasto tradycji historycznych i narodowych

- a) Opracowanie projektu ścieżek dla turystów zwiedzających obiekty historyczne Dębina,
- b) Promowanie historii i zabytków Dębina,
- c) Dbanie o zachowanie dobrego stanu miejsc pamięci narodowej, obiektów sakralnych i fortyfikacji,
- d) Podpisanie porozumień Gminnej Organizacji Turystycznej z jednostkami organizacyjnymi wojska i PKP w sprawie udostępnienia obiektów i muzeów dla indywidualnego turysty,
- e) Organizowanie corocznie - przy okazji Dni Rodziny - spotkań (z konkursami) rodzin mieszkających za granicą kultywujących polskie tradycje oraz rodzin, w których jeden ze współmałżonków nie jest Polakiem,
- f) Powołanie na terenie miasta „Bractwa Kurkowego” oraz podjęcie współpracy z organizacjami kultywującymi odtwarzanie wydarzeń historycznych.

3.1.5. Miasto kolejnictwa

- a) Podjęcie działań umożliwiających powstanie ekspozycji z zakresu historii kolejnictwa w Dęblinie.
- b) Działanie na rzecz efektywniejszego wykorzystania węzła PKP dla połączeń komunikacyjnych w obsłudze ruchu pasażerskiego i towarowego,
- c) Umieszczenie tablicy informacyjnej na dworcu PKP z planami miejsc atrakcyjnych turystycznie,
- d) Propagowanie wśród społeczności dęblińskiej tradycji kolejarских.

3.1.6. Miasto agroturystyczne

- a) Rozwój gospodarstw agroturystycznych (na przykładzie gospodarstwa P. Marka Redy z Osiedla Masów),
- b) Organizowanie spotkań i szkoleń na temat agroturystyki dla rolników z Dębina.

3.1.7. Pozostałe cele

- a) Rozwój kierunków edukacji i szkolnictwa wyższego związanego z obsługą ruchu turystycznego,
- b) Wspieranie różnych form działalności turystycznej dzieci i młodzieży,
- c) Rozwój terenów zieleni osiedlowej i doposażanie placów zabaw dla potrzeb rekreacji,
- d) Upowszechnianie dostępu do obiektów sportowych wojska, budowa gminnej hali widowiskowo-sportowej z basenem,
- e) Promowanie turystyki kwalifikowanej, dbanie o istniejące szlaki oraz budowa nowych,
- f) Organizowanie dla mieszkańców i turystów imprez masowych promujących walory turystyczne miasta (Dni Dębina, Dni Rodziny itp.),
- g) Opracowanie oferty turystycznej z zakresu sportów zimowych (biegowe trasy narciarskie, lodowiska),
- h) Przystąpienie do ROT,
- i) Utworzenie LOT Puławy, LOT „Powiśle”
- j) Opracowanie programu współpracy z zakresu turystyki z zagranicznymi miastami partnerskimi.

3.2. Gminny Program Walki z Bezrobociem

Na terenie Miasta Dęblin przyjęty Uchwałą Rady Miasta w dniu 27 czerwca 2003 roku obejmuje 7 segmentów działalności (zadań), wraz z określeniem sposobów ich realizacji:

3.2.1. Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego Dębina.

- a) Opracowanie Strategii Rozwoju Miasta Dębina, Programu Lokalnego Rozwoju i Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.
- b) Uaktualnianie Studium Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego i Kierunków Rozwoju Miasta Dęblin z wyodrębnionymi terenami inwestycyjnymi oraz opracowywanie planów zagospodarowania przestrzennego.
- c) Rozbudowa infrastruktury technicznej (uzbrojenie terenu) w tym na w/w terenach, w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania (Bank Światowy, EKOFUNDUSZ, fundusze UE, itp.).
- d) Opracowanie Programu Rozwoju Turystycznego Miasta Dębina.

3.2.2. Aktywne poszukiwanie inwestorów

- a) Stworzenie bazy danych dot. wolnych nieruchomości przeznaczonych do wykorzystania gospodarczego (opracowanie oferty inwestycyjnej dla przyszłych inwestorów) oraz ciągła jej aktualizacja.
- b) Przyciąganie nowych inwestorów poprzez m.in. ulgi w podatku od nieruchomości, stworzenie możliwości zakupu lub dzierżawy nieruchomości na preferencyjnych warunkach dla tworzących nowe miejsca pracy.
- c) Utworzenie Centrum Informacji Gospodarczej w ramach Wydziału Promocji i Rozwoju.
- d) Utworzenie aktywnej strony internetowej, wydawanie publikacji promujących Miasto.
- e) Podejmowanie współpracy przedsiębiorców z Dębłina i miast partnerskich.
- f) Zastosowanie metody marketingu bezpośredniego przy poszukiwaniu potencjalnych inwestorów.

3.2.3. Promowanie samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców.

- a) Tworzenie dogodnych warunków dla osób bezrobotnych chcących rozpocząć działalność gospodarczą, np.:
 - działalność informacyjna dot. rynku pracy oraz możliwości uruchomienia działalności, stworzenie możliwości zakupu lub dzierżawy lokali pod działalność gospodarczą na preferencyjnych warunkach,
 - ulgi w podatku od nieruchomości i zwolnienia,
 - pomoc osobom niepełnosprawnym w poszukiwaniu pracy,
 - promocja i organizacja kursów i szkoleń w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej,
 - organizowanie kursów zawodowych i językowych,
 - doskonalenie umiejętności zawodowych i kwalifikacji osób.
- b) Utworzenie na bazie Wydziału Promocji i Rozwoju stanowiska ds. doradztwa gospodarczego dla rozpoczynających i prowadzących działalność gospodarczą.

3.2.4. Łagodzenie skutków bezrobocia

- a) Organizowanie prac interwencyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale pozostających bez pracy.
- b) Wspieranie w rozwoju gminnych jednostek organizacyjnych i osób prawnych.
- c) Wnioskowanie w formie uchwał Rady Miasta do organów ustawodawczych w sprawie zmiany przepisów będących przyczyną bezrobocia w Polsce.
- d) Opracowanie programu Pomocy Rodzinie i jego realizacja.

3.2.5. Utworzenie Agencji Rozwoju Lokalnego Lubelskiej Fundacji Rozwoju przy współudziale Miasta Dęblin.

Zawarcie porozumienia z Prezesem Lubelskiej Fundacji Rozwoju w celu powołania w ramach Agencji Rozwoju Lokalnego działów:

- doradztwa,
- szkoleń,
- projektów pomocowych,
- funduszu pożyczkowego i poręczeń kredytowych,
- innych komórek organizacyjnych wykorzystywanych przez podmioty z terenu Dębłina.

3.2.6. Tworzenie nowych miejsc pracy i ochrona istniejących w jednostkach organizacyjnych gminy i innych jednostkach działających na terenie Dębłina.

- a) Współpraca z dyrektorami zakładów pracy w zakresie ochrony miejsc pracy i zatrudnianiu mieszkańców Dębłina oraz w zakresie rozwoju tych podmiotów.
- b) Wspieranie i rozwój gminnych jednostek organizacyjnych o charakterze użyteczności publicznej.
- c) Poprawa efektywności ekonomicznej MZGK Sp. z o.o. poprzez:
 - pozyskiwanie nowych odbiorców usług, unowocześnienie bazy sprzętowej,
 - ograniczenie kosztów działalności,
 - rozszerzenie zakresu świadczonych usług.
- d) Utworzenie Fundacji lub Stowarzyszenia Rozwoju Dębłina mającej na celu:
 - zagospodarowanie niewykorzystanego i zbędnego majątku podmiotów gospodarczych działających na terenie Miasta,
 - podjęcie działań dotyczących wykorzystania lotniska w Dęblinie do prowadzenia cywilnej działalności gospodarczej,

3.2.7. Wspieranie małych i średnich przedsiębiorców

- a) Udzielania pomocy i wsparcia osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą, jak również tym, którzy już ją prowadzą.
- b) Umożliwienie dostępu do wszelkich informacji o programach kierowanych do przedsiębiorców (np. dotyczących pozyskiwania środków finansowych, w tym z Unii Europejskiej, informacji o szkoleniach, usługach doradczych, zatrudniania niepełnosprawnych, itp.).
- c) Pomoc w wypełnianiu wniosków.
- d) Pomoc przy sporządzaniu biznes planów.
- e) Pomoc przy przygotowywaniu wniosków kredytowych itp.
- f) Prywatyzacja nieruchomości gminnych oraz ich wydzierżawienie.
- g) Organizowanie prezentacji osiągnięć podmiotów gospodarczych oraz giełdy pracy.

3.3. Gminny Program Pomocy Osobom Niepełnosprawnym na lata 2003-2012

Obejmuje następujące zadania:

1. Tworzenie bazy danych osób niepełnosprawnych.
2. Diagnoza w zakresie obiektów użyteczności publicznej. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w transporcie i komunikacji oraz w obiektach użyteczności publicznej (Poczta Główna, 6 Szpital Wojskowy, szkoły i przedszkola z klasami integracyjnymi) - egzekwowanie na etapie zatwierdzania projektów budowlanych i oddawania obiektów użyteczności publicznej do użytkowania wymogów prawa budowlanego w zakresie zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z nich osób niepełnosprawnych w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich.
3. Wspieranie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.
4. Stworzenie w szkołach i przedszkolach integracyjnych klas i oddziałów.
5. Utworzenie Ośrodka Dziennego Pobytu (Środowiskowego Domu Wsparcia) oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

6. Utworzenie punktu Wojewódzkiej Sieci Punktów Informacyjno - Doradczych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, instytucji pracujących wśród i na rzecz osób niepełnosprawnych.
7. „Promocja zdrowia celem profilaktyki niepełnosprawności” - opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych i szkoleniowych.
8. Tworzenie i prowadzenie poradnictwa zawodowego i aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych
9. Pomoc przy tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
10. Doskonalenie zawodowe poprzez pracujących z osobami niepełnosprawnymi. Zajęcia edukacyjno-treningowe rozwijające kompetencje osób.
11. Podnoszenie świadomości społecznej, w szczególności dzieci i młodzieży, na temat niepełnosprawności w celu integracji i przeciwdziałaniu objawom dyskryminacji osób niepełnosprawnych.
12. Stworzenie wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych.
13. Organizowanie zajęć rekreacyjno-sportowych. Zaplanowanie ujęcia w miejskim kalendarzu imprez oraz organizowanie stałej imprezy rekreacyjno-sportowej dla osób niepełnosprawnych.
14. Wspieranie rodzin w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną (wsparcie medyczne, psychologiczne, materialne, duchowe, pedagogiczne).
15. Stworzenie kompleksowej rehabilitacji wieloprofilowej, rewalidacji i resocjalizacji ze szczególnym uwzględnieniem zajęć w domu niepełnosprawnego.
16. Wspomaganie rozwoju dziecka poprzez wczesną rehabilitację usprawniającą i stymulowanie psychoruchowe od chwili wykrycia niepełnosprawności. Stworzenie Ośrodka Wczesnej Interwencji (dla dzieci do 6 roku życia).
17. Stworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej celem udzielania rodzinom pomocy w trudnych sytuacjach w szczególności rodzinom osób niepełnosprawnych.
18. Inspiracja utworzenia Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego oraz stworzenie Zespołów Opieki Domowej dla osób niepełnosprawnych.
19. Stworzenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych.
20. Poprawa usług medycznych dla osób niepełnosprawnych (ze szczególnym uwzględnieniem usług stomatologicznych).
21. Rozpoznawanie i diagnozowanie dzieci niepełnosprawnych pod względem psychicznym, pedagogicznym i logopedycznym. Doposażenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

3.4. Gminny Program Pomocy Rodzinie na lata 2003-2012

3.4.1. Oświata

- a) Przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów szkół (informacja o istniejących problemach, patologiach, ilości rodzin wielodzietnych, istniejących na terenie szkoły kółek zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych).
- b) Otwarcie szkół po zajęciach lekcyjnych na działalność kulturalną i sportową. Organizowaną przez Zarządy Osiedlowe w poszczególnych osiedlach.
- c) Podnoszenie świadomości obywatelskiej poprzez udział rodzin w konkursach i turniejach w zakresie polskiej tradycji i historii.
- d) Wspieranie inicjatyw związanych z tworzeniem niepublicznych placówek oświatowych.
- e) Zwiększanie ilości godzin zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych.
- f) Organizowanie w szkołach konkursów i wystaw o tematyce rodzinnej.
- g) Zaangażowanie uczniów w pracę społeczną, np. organizowanie wystaw, przedstawień okolicznościowych w szpitalach, opieka nad miejscami pamięci narodowej.

3.4.2. Kultura, sport, turystyka

- a) Realizacja programu rozwoju turystyki w gminie miasto Dęblin.
- b) Ustanowienie odznaki turystycznej dla dzieci i młodzieży „Przyjaciel Dęblina” która ma za zadanie ponieść świadomość przywiązania do tzw. Małej Ojczyzny.
- c) Organizowanie rodzinnych imprez turystyczno-rekreacyjnych.
- d) Organizowanie imprez kulturalnych:
 - miejski festiwal piosenki harcerskiej i turystycznej
 - koncerty poezji śpiewanej,
 - przegląd piosenki religijnej
 - koncerty muzyki poważnej
 - impreza pod hasłem „Dni Rodziny”
- e) Organizowanie kolonii i półkolonii dla dzieci i młodzieży.
- f) Wspieranie działalności przyparafialnych organizacji dziecięcych i młodzieżowych poprzez tworzenie możliwości udziału zespołów i amatorów śpiewu piosenki religijnej w imprezach masowych.
- g) Tworzenie boisk, placów zabaw, wybudowanie hali widowiskowo-sportowej z basenem.
- h) Tworzenie terenów zielonych (parków osiedlowych).

3.4.3. Zdrowie

- a) Prowadzenie profilaktyki zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez:
 - wspieranie bezpłatnych badań profilaktycznych, np. mammografia, prześwietlenia, badania stomatologiczne,
 - prowadzenie zajęć, prelekcji, pogadank, zajęć warsztatowych w szkołach z udziałem dzieci, młodzieży i rodziców w ramach realizacji programu „Szkolna Sieć Promocji Zdrowia”.
- b) Utworzenie ośrodka pobytu dziennego dla osób przewlekle i nieuleczalnie chorych oraz wspieranie działań na rzecz utworzenia hospicjum.
- c) Zorganizowanie banku leków bezpłatnych.

3.4.4. Bezpieczeństwo

- a) Prowadzenie działań prewencyjnych w szkołach: prelekcje, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat zagrożeń i patologii oraz sposobów zapobiegania.
- b) Organizowanie konkursów plastycznych oraz turniejów wiedzy o bezpieczeństwie.
- c) Rozszerzenie współpracy przewodniczących zarządów osiedlowych z dzielnicowymi i Urzędem Miasta w zakresie monitorowania oraz niwelowania istniejących zagrożeń.
- d) Wzmożenie częstotliwości patroli w mieście, szczególnie w okolicach szkół, dyskotek, parków, miejsc spożywania napojów alkoholowych.
- e) Opracowanie i wdrażanie gminnego programu bezpieczeństwa i porządku publicznego.
- f) Wdrażanie, w miarę posiadanych możliwości, monitoringu miejsc publicznych.

3.4.5. Biznes

Wspieranie lokalnych, rodzinnych przedsiębiorstw poprzez:

- a) Rozwój agroturystyki,
- b) Opracowanie i rozpropagowanie ankiety o problemach utrudniających lub uniemożliwiających prowadzenie działalności,
- c) Organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców,
- d) Szerokie informowanie o ofertach sprzedaży przez gminę nieruchomości, gruntów, o zwolnieniach podatkowych, które zachęciłyby przedsiębiorców do inwestowania

(strona internetowa miasta, prasa lokalna i ogólnopolska, oplakatowanie miasta, obsługa indywidualna potencjalnego inwestora),

- e) Organizacja imprezy pod hasłem „Dęblin przyjazny przedsiębiorcom” oraz prezentacja ofert,
- f) Wspieranie lokalnych organizacji gospodarczych,
- g) Opracowanie prorodzinnej uchwały podatkowej.

3.4.6. Inne sprawy społeczne

- a) Rozpoznanie i diagnostyka środowiska lokalnego:
 - identyfikacja dysfunkcji rodziny w zakresie uzależnień, przemocy,
 - diagnozowanie młodzieży gimnazjalnej pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych w zakresie wyboruzawodu,
- b) Powołanie Centrum Wspierania Rodziny:
 - doposażenie Ośrodka Wsparcia Dziennego,
 - powołanie sieci świetlic środowiskowych w poszczególnych osiedlach - wolontariat,
- c) Wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny,
- d) Doksztalcanie kadry pedagogiczno-psychologicznej oraz rodziców i wolontariuszy,
- e) Pomoc rodzinom w zakresie profilaktyki uzależnień:
 - udzielanie porad jak radzić sobie w trudnych sytuacjach,
 - zajęcia dla dzieci i młodzieży na temat uzależnień,
 - pedagogizacja dla rodziców,
 - warsztaty i grupy wsparcia dla współuzależnionych
- f) Wspieranie klubów abstynenckich jako miejsca pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
- g) Pomoc rodzinom najbardziej potrzebującym poprzez:
 - organizowanie zbiórek oraz wydawanie żywności, odzieży używanej, sprzętu gospodarstwa domowego,
 - organizowanie i wydawanie paczek świątecznych,
 - zakup środków czystości,
- h) Przeprowadzenie szkoleń, kursów, spotkań mających na celu aktywizację bezrobocia:
 - tworzenie grup wsparcia dla bezrobotnych,
 - zachęcanie osób bezrobotnych do podjęcia pracy w wolontariacie,
 - zachęcanie osób bezrobotnych do brania udziału w pracach interwencyjnych
- i) Wykorzystanie i adaptacja pustostanów.

3.5. Propozycje projektów offsetowych

W ramach propozycji projektów offsetowych Urząd Miasta zgłosił do Ministra Obrony Narodowej i Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej następujące propozycje:

1. Utworzenie Centrum Szkolenia Lotniczego na bazie WSOSP – po uzgodnieniu z MON.
2. Uruchomienie produkcji pieców c.o. zasilanych olejem rzepakowym w Dęblinie w uzgodnieniu z WZL-3, WZInż..
3. Opracowanie i realizacja zintegrowanego kolejowego i drogowego krajowego systemu transportu towarowego poprzez, m.in. zbudowanie stacji kontenerowo-magazynowych we wszystkich większych węzłach kolejowych PKP. Pozwoli to na pełniejsze wykorzystanie możliwości przewozowych szlakami kolejowymi i ochronę dróg publicznych przed nadmiernym zużyciem.
4. Uruchomienie na bazie Lokomotywni w Dęblinie (obecnie nieczynnej) zakładu montażu osi ze zmiennym rozstawem kół umożliwiającących transport po drogach szynowych Ukrainy i Rosji.

5. Montaż samolotów wojskowych i pasażerskich oraz ich podzespołów na bazie i w uzgodnieniu z WZL Nr 3.
6. Modernizacja i rozbudowa Zakładów Produkcji Amunicji w Stawach na bazie istniejącej Składnicy Wojskowej wraz z wdrożeniem bezpiecznych technologii demontażu pocisków.
7. Utworzenie wydziału nawigacji satelitarnej i wydziału informatyki w uzgodnieniu z WSOSP.
8. Uruchomienie produkcji kolektorów słonecznych i elektrowni wiatrowych w oparciu o wolne powierzchnie użytkowe, jakimi dysponują: węzeł kolejowy w Dęblinie, WZL Nr 3 i WZInż., po uzgodnieniu z tymi podmiotami.
9. Rozbudowa sektora przetwórstwa owocowo-warzywnego na terenie Dębina.
10. Produkcja i montaż elementów wyposażenia laboratoriów do nauki języków obcych (PKP, WZL-3, WZInż.).
11. Ożywienie ekosystemu pradoliny Wisły na odcinku Dęblin – Prażmów.
12. Budowa centrum sportowo-rekreacyjnego w Dęblinie.
13. Urządzenie lotniska cywilnego pasażerskiego i towarowego w Dęblinie wraz z połączeniami drogowymi szybkiego ruchu z dużymi miastami Lubelszczyzny – po uzgodnieniu z MON, WSOSP.

IV. Ogólna koncepcja strategii rozwoju miasta na lata 2005-2012

4.1. Słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia Miasta.

Słabe strony:

- Brak infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (hotele, gastronomia),
- Zły stan dróg w Mieście, brak ścieżek rowerowych,
- Słabo rozwinięta infrastruktura szerokopasmowego dostępu do internetu
- Brak miejsc parkingowych,
- Słaba świadomość ekologiczna i turystyczna mieszkańców,
- Niezagospodarowane wybrzeża rzek,
- Brak możliwości opłacalnego zbytu oraz lokalnego przetwórstwa rolniczego,
- Brak odpowiedniego Domu Kultury i amfiteatru lub innego miejsca spotkań i aktywności kulturalnej,
- Słabe wyniki promocji gospodarczej i turystycznej Miasta,
- Nie zakończone uchwałą projekty planów miejscowych dla kilku ważnych osiedli,
- Brak dostępu do ciekawych turystycznie obiektów wojskowych,
- Brak ułatwień w poruszaniu dla osób niepełnosprawnych,
- Wysokie bezrobocie wynikające z niekorzystnej dla miasta restrukturyzacji kolei i wojska,

Mocne strony:

- Korzystna lokalizacja pod względem komunikacyjnym,
- Kulturowane tradycje związane z lotnictwem i wojskiem,
- Nazwa znana już nie tylko w Polsce,
- Interesujące położenie geograficzne u zbiegu rzek,
- Zasoby naturalne: lasy w granicach Miasta, stosunkowo czyste powietrze,
- Interesujące obiekty turystyczne,
- Proturystyczne podejście samorządowych władz Miasta,

- Przestrzenny układ Miasta,
- Dobra, rozwijająca się infrastruktura techniczna (telefony, oczyszczalnia ścieków),
- Dobra infrastruktura edukacyjna (baza szkolna) i opieki zdrowotnej,
- Dobry stan bezpieczeństwa.

Szanse:

- Zagospodarowanie brzegów dużych rzek: Wisły i Wieprza,
- Możliwość wykorzystania lotniska wojskowego do celów cywilnych,
- Możliwość rozwijania szkolnictwa wyższego na bazie WSOSP i szkół gminnych,
- Dotarcie do pomocowych źródeł finansowania przedsięwzięć infrastrukturalnych,
- Dotarcie do źródeł finansowania przedsięwzięć pozarządowych,
- Wzrost zainteresowania turystyką,
- Rozwój kontaktów firmowych i osobistych po wejściu do UE,
- Rosnący popyt na usługi eko- i agroturystyczne,
- Dobre relacje z sąsiednimi gminami,
- Współpraca z miastami partnerskimi.

Zagrożenia:

- Konkurencja sąsiednich ośrodków turystycznych o ustalonej renomie,
- Położenie nieco na uboczu w stosunku do głównych szlaków drogowych,
- Emigracja ludności wykształconej i przedsiębiorczej,
- Brak budżetowych źródeł finansowania infrastruktury technicznej,
- Brak zainteresowania ze strony inwestorów,
- Brak stabilizacji politycznej i gospodarczej w Polsce.

4.2. Kierunki działań strategicznych

Po wyliczeniu głównych słabych i mocnych stron Miasta, oraz szans i zagrożeń, jakie generuje otoczenie bliższe i dalsze, można określić kilka zasadniczych kierunków działań strategicznych.

- 1. Rozwój edukacji młodzieży i dorosłych z uwzględnieniem lokalnych potrzeb miasta i regionu.**
- 2. Rozwój produkcji i usług na terenie miasta i okolic przy maksymalnym wykorzystaniu potencjału.**
- 3. Rozwiązanie problemów ekologicznych i infrastrukturalnych miasta, integracja aglomeracji (zrównoważony rozwój gospodarczy miasta i okolic).**
- 4. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i społeczeństwa informacyjnego.**
- 5. Rozwiązywanie problemów komunikacyjnych w szerokim znaczeniu tego słowa, tj. od komunikacji lokalnej do transportu międzynarodowego.**
- 6. Rozwój sportu i turystyki regionalnej.**
- 7. Rewitalizacja centrum miasta.**

4.2.1. Rozwój edukacji młodzieży i dorosłych z uwzględnieniem lokalnych potrzeb miasta i regionu.

4.2.1.1. Rozszerzenie systemu kształcenia na poziomie wyższym, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia na odległość (e-Learning - multimedialne studia internetowe, kursy itp.). Realizacja idei: „Dęblin jako centralny ośrodek edukacji w regionie”.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) zapewnienie mieszkańcom Dęblina i całego regionu powszechnego dostępu do edukacji na poziomie wyższym,
- b) zaakcentowanie wiodącej pozycji Dęblina jako ośrodka kształcenia w regionie,
- c) upowszechnienie permanentnego kształcenia na odległość (e-Learning).

B) Efekty:

- a) wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców regionu,
- b) powstanie Regionalnego Ośrodka Kształcenia Ustawicznego (ROKU),
- c) zwrócenie uwagi na środowisko Dęblina przez kadre nauczającą,

C) Sposoby realizacji:

- a) opracowanie i wdrożenie własnych metod i programów edukacyjnych,
- b) przeprowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej w regionie,
- c) zorganizowanie kadry nauczającej.

D) Przewidywane nakłady:

- a) ponoszone przez Miasto w ramach realizacji zadań własnych, związanych z edukacją i oświatą, ale także we współpracy z komercyjnymi przedsiębiorstwami kształcącymi: wyższe uczelnie, firmy organizujące kursy i szkolenia.
- b) zadaniem Miasta będzie przede wszystkim zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych.

E) Przykładowe rozwiązania:

Coraz więcej coraz mniejszych miejscowości organizuje u siebie ośrodki szkolące, zapraszając do współpracy prywatne i państwowe szkoły wyższe, które organizują swoje oddziały zamiejscowe. Organizowane są także miejsca szkoleń, a nawet kompleksy konferencyjno – hotelowe.

4.2.1.2. Restrukturyzacja szkolnictwa podlegającego Gminie

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) dostosowanie ilości placówek oświatowych do potrzeb miasta,
- b) obniżenie kosztów przeznaczonych w budżecie miasta na oświatę,

B) Efekty:

- a) przekształcanie placówek oświatowych, których prowadzenie jest ekonomicznie nieuzasadnione,
- b) oszczędności, które można skierować na doinwestowanie innych placówek,
- c) możliwość pozyskania wolnych obiektów np. pod rozwój szkolnictwa wyższego,

C) Sposoby realizacji:

- a) łączenie małych placówek z większymi,
- b) tworzenie zespołów szkół,

D) Przewidywane nakłady:

Ponoszone przez miasto w ramach realizacji zadań własnych

E) Przykładowe rozwiązania

Stosowane w innych gminach na miarę potrzeb lokalnych.

4.2.2. Rozwój produkcji i usług na terenie miasta i okolic, przy maksymalnym wykorzystaniu istniejącego potencjału.

4.2.2.1. Dostosowanie podmiotów gospodarczych (szczególnie małych i średnich) Miasta i regionu do wymagań rynku Unii Europejskiej.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) uzyskanie odpowiedniego poziomu organizacji i zarządzania w zakresie produkcji wyrobów i świadczenia usług przez firmy działające na terenie Dębina,
- b) zapewnienie możliwości bezpośredniej, partnerskiej współpracy kooperacyjnej z firmami działającymi na obszarze UE,
- c) stworzenie stałej, atrakcyjnej oferty dla potencjalnych klientów i zleceniodawców,
- d) udział podmiotów gospodarczych w imprezach targowych różnych branż produkcyjnych

B) Efekty:

- a) zmniejszenie poziomu bezrobocia,
- b) wzrost kultury produkcyjno-usługowej,
- c) pełne wykorzystanie potencjału produkcyjno-usługowego Miasta i regionu.

C) Sposoby realizacji:

- a) upowszechnianie wśród podmiotów gospodarczych informacji na temat wymagań UE wobec wyrobów i usług,
- b) prowadzenie bieżącej oceny rankingowej podmiotów gospodarczych,
- c) promowanie idei konkurencyjności.

D) Przewidywane nakłady:

- a) ponoszone głównie przez podmioty gospodarcze, przy czym w znacznej części mogą one być dofinansowane przez środki pomocowe.
- b) Miasto poniesie koszty związane z budową sieci teleinformatycznej oraz z rozpropagowaniem informacji o możliwościach dofinansowania oraz akcji rankingowych i promocyjnych.

E) Przykładowe rozwiązania:

Są to działania powszechnie realizowane.

4.2.2.2. Rozwój gospodarczy regionu w oparciu o nowe technologie

- a) technologie związane z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych,
- b) zdalne sterowane czujniki (m.in. rolnictwo, leśnictwo),
- c) technologie komunikacyjno-informacyjne ITC,
- d) nowe materiały i technologie budowlane.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) osiągnięcie ogólnie wysokiego poziomu technologicznego i stopnia nowoczesności wyrobów jako elementu konkurencyjności na rynkach międzynarodowych,
- b) wypromowanie Dębina jako Miasta Nowych Technologii,
- c) wypracowanie dobrej marki Dębina

B) Efekty:

- a) nobilitacja Dębina w gronie miast industrialnych,
- b) stała zachęta dla inwestorów dysponujących wolnymi środkami,
- c) zachęta dla wykwalifikowanej kadry pracowniczej do osiedlania się w Dęblinie.

C) Sposoby realizacji:

- a) utworzenie Parku Nowych Technologii – stała prezentacja połączona z doradztwem,
- b) nawiązanie kontaktów z autorami nowych technologii wraz z aktywną promocją wdrożeń proponowanych opracowań,
- c) wykorzystanie środków pomocowych przeznaczonych na promowanie innowacji i nowych technologii.

D) Przewidywane nakłady:

Związane z pozyskiwaniem nowych technologii, są trudne do oszacowania, ponieważ mają charakter zindywidualizowany. Park Nowych Technologii może sfinansować się sam w oparciu o środki organizatora i uczestników, ze strony Miasta oczekiwane jest wskazanie dogodnej lokalizacji na korzystnych warunkach.

E) Przykładowe rozwiązania:

Przedsięwzięcie tego rodzaju przygotowywane jest obecnie w Warszawie, przedsiębiorca otrzymał wskazanie lokalizacyjne i realizuje zamierzenie we własnym zakresie.

4.2.2.3. Rozwój gospodarczy regionu w oparciu o istniejący potencjał

- a) wprowadzanie nowych systemów zarządzania,
- b) szerokie zastosowanie informatyki w zarządzaniu,
- c) aktywne wspomaganie innowacji w firmach, np. montaż finansowe realizowane przez firmy brokerskie oraz inwestorów krajowych i zagranicznych,
- d) rozwój bazy usług lotniczych.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału produkcyjnego, usługowego i handlowego,
- b) stworzenie szansy na zatrudnienie dla większości bezrobotnych mieszkańców Dębina,
- c) uzyskanie w Dęblinie nadwyżki budżetowej w celu zapewnienia warunków do stworzenia atrakcyjnej oferty Miasta.

B) Efekty:

- a) wywołanie wśród bezrobotnych motywacji do aktywnego poszukiwania pracy,
- b) utożsamienie Urzędu Miasta ze stymulatorem lokalnej działalności gospodarczej, zlikwidowanie nieefektywnych przedsięwzięć.

C) Sposoby realizacji:

- a) weryfikacja istniejącego potencjału produkcyjno-handlowo-usługowego i opracowanie koncepcji efektywnego jego zagospodarowania,
- b) utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości,

- c) upowszechnienie szkoleń z dziedziny organizacji i zarządzania połączonych z praktycznym rozwiązywaniem problemów lokalnych podmiotów gospodarczych.

D) Przewidywane nakłady:

- a) zadaniem Miasta jest przede wszystkim zweryfikowanie potencjału gospodarczego i opracowanie koncepcji jego zagospodarowania. W zależności od skali zaangażowania i stopnia szczegółowości koszt kształtuje się na poziomie od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy złotych.
- b) Inkubator Przedsiębiorczości może zorganizować prywatna uczelnia, potrzebuje do tego celu tylko udostępnienia odpowiedniego obiektu, najchętniej na zasadach aportu, byłby to kolejny nakład ze strony Miasta.
- c) w miarę możliwości finansowych Miasto mogłoby dofinansować szkolenia, ale można na ten cel uzyskać także dotacje.

E) Przykładowe rozwiązania:

- a) w wielu miastach w Polsce istnieją już inkubatory przedsiębiorczości, mają one jednak charakter wspomagający działania firm już istniejących i nie są godne polecenia jako wzór przyszłościowy.
- b) należy wypracować własną formułę funkcjonowania takiego inkubatora, aby miał on charakter nowatorski i stanowił wzór dla innych, a nie był ich powieleniem.

4.2.3. Rozwiązanie problemów ekologicznych i infrastrukturalnych miasta integracja aglomeracji (zrównoważony rozwój gospodarczy miasta i okolic).

4.2.3.1. Rozwinięcie racjonalnej gospodarki ściekami i odpadami poprzez aktywne kontakty gospodarcze z producentami urządzeń oraz placówkami naukowymi w kraju i zagranicą.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) zminimalizowanie kosztów związanych z realizacją ustawowego obowiązku utrzymania czystości i porządku w Mieście,
- b) wypracowanie wzorcowego modelu gospodarki ściekami i odpadami, również jako oferty promocyjnej Miasta,
- c) osiągnięcie takiego stanu sanitarnego Miasta, który zapewni podstawę do tworzenia ośrodków o charakterze wypoczynkowym.

B) Efekty:

- a) maksymalne zagospodarowanie ścieków i odpadów,
- b) stworzenie zachęty dla inwestorów do tworzenia domów wypoczynkowych i opiekuńczych,
- c) wzrost ekologicznej świadomości mieszkańców Dębina

C) Sposoby realizacji:

- a) zachęcenie producentów urządzeń z dziedziny ochrony środowiska do tworzenia w Dęblinie miejsc prezentacji ich wyrobów,
- b) stworzenie możliwości do prowadzenia badań naukowych w zakresie gospodarki ściekami i odpadami w skali aglomeracji miejskiej,
- c) upowszechnienie wśród mieszkańców zasad racjonalnego gospodarowania ściekami i odpadami.

D) Przewidywane nakłady:

Koszty mieszczą się w zasadzie w nakładach na realizację ustawowych zadań własnych w dziedzinie utrzymania czystości i porządku. W miarę możliwości należałoby wyasygnować pewną kwotę na działania promocyjne

E) Przykładowe rozwiązania:

Realizowane już w wielu miastach w Polsce, np. tam gdzie istnieją firmy zajmujące się dystrybucją urządzeń z dziedziny ochrony środowiska

4.2.3.2. Pomoc finansowa i merytoryczna w instalacji indywidualnych oczyszczalni ścieków.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) stworzenie zachęty do instalowania przydomowych oczyszczalni ścieków,
- b) polepszenie walorów turystycznych Dębina

B) Efekty:

- a) zapewnienie pełnego oczyszczania ścieków w Dęblinie,
- b) zminimalizowanie nakładów na budowę miejskiej sieci kanalizacyjnej,
- c) uzyskanie wysokiej czystości wód gruntowych i powierzchniowych.

C) Sposoby realizacji:

- a) pełne wykorzystanie możliwości Miasta w zakresie preferencji finansowych dla przydomowych oczyszczalni ścieków,
- b) uruchomienie specjalistycznego, merytorycznego poradnictwa dotyczącego przydomowych oczyszczalni ścieków,
- c) wskazanie zainteresowanym możliwości dofinansowania tego typu inwestycji.

D) Przewidywane nakłady:

- a) inwestycje mogą uzyskać dofinansowanie z puli przeznaczonej na ochronę środowiska, wymaga to jednak przeprowadzenia przez Miasto pewnych działań o charakterze informacyjnym,
- b) w ich kosztach mogą partycypować producenci, liczący na sprzedaż swoich urządzeń,
- c) preferencje finansowe ze strony Miasta muszą mieścić się w granicach możliwości budżetowych,

E) Przykładowe rozwiązania:

Powszechnie znane oraz stosowane w naszym mieście.

4.2.3.3. Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów u źródła.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) pełna selekcja odpadów,
- b) zapewnienie możliwości bardziej efektywnego zagospodarowania odpadów komunalnych,

B) Efekty:

- a) obniżka kosztów zagospodarowywania odpadów w Mieście,
- b) wykreowanie wśród mieszkańców świadomości ich wpływu na stan sanitarny Miasta

C) Sposoby realizacji:

- a) dostarczanie mieszkańcom worków do selekcji odpadów,

- b) stosowanie preferencji finansowych przy odbiorze wobec firm i gospodarstw domowych stosujących selektywną zbiórkę odpadów,
- c) zaangażowanie wolontariuszy do działań promocyjnych.

D) Przewidywane nakłady:

W miarę możliwości finansowych Miasta zakup worków do selekcji u źródła.

E) Przykładowe rozwiązania:

Stosowane powszechnie w wielu miejscowościach w Polsce

4.2.4. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej i społeczeństwa informacyjnego.

Głównymi zadaniami stojącymi przed Miastem Dęblin w obszarze związanym z szeroko rozumianą informatyzacją oraz rozwojem społeczeństwa informacyjnego są:

- a) Rozwój infrastruktury teleinformatycznej na terenie miasta jako podstawowego narzędzia transmisji informacji,
- b) Rozwój treści i systemów usług, dzięki którym istniejąca oraz planowana infrastruktura będzie służyć rozwojowi budowy społeczeństwa opartego na wiedzy,
- c) Propagowanie wiedzy i umiejętności pozwalających społeczeństwu na praktyczne wykorzystanie informacji, jej tworzenia oraz udostępniania w formie elektronicznej.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) upowszechnienie wśród mieszkańców Dębina posługiwania się internetem jako nowoczesnym systemem komunikowania,
- b) doprowadzenie internetu do każdej firmy i stworzenie możliwości podłączenia się każdego gospodarstwa domowego,
- c) usprawnienie funkcjonowania Urzędu Miasta.

B) Efekty:

- a) powszechny dostęp do internetu
- b) ułatwienie w przekazywaniu informacji w obrębie Miasta,
- c) stworzenie możliwości powszechnej, bezpiecznej elektronicznej obsługi mieszkańców i firm przez Urząd Miasta (e-Government)

C) Sposoby realizacji:

- a) wprowadzenie do szkół nauczania posługiwania się internetem,
- b) uruchomienie publicznych punktów dostępu do internetu,
- c) budowa wspólnie z Miastem Puławy miejskiej szerokopasmowej sieci internetowej będącej elementem strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego województwa lubelskiego.

D) Przewidywane nakłady:

Ponoszone przez Miasto, ale zależne od tempa realizacji i możliwości uzyskania zewnętrznych środków finansowych.

E) Przykładowe rozwiązania:

Tego typu rozwiązania funkcjonują już m.in. w województwie małopolskim, podlaskim („Wrota Małopolski”, „Wrota Podlasia” itp.).

4.2.5. Rozwiązanie problemów komunikacyjnych w szerokim znaczeniu tego słowa, tj. od komunikacji lokalnej do transportu międzynarodowego.

4.2.5.1. Uruchomienie tanich połączeń lotniczych z dużymi miastami i zagranicą, na bazie własnego lotniska.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) poprawa dostępności Dębina dla turystów i przedsiębiorców krajowych i zagranicznych,
- b) wykorzystanie promocyjnego aspektu tanich połączeń lotniczych,
- c) wykorzystanie stymulacyjnego efektu lotniska dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

B) Efekty:

- a) wzrost atrakcyjności Dębina dla potencjalnych przedsiębiorców i turystów,
- b) motywacja do rozwoju bazy noclegowo-gastronomicznej,
- c) wzrost dochodów Miasta z tytułu opłat związanych z eksploatacją lotniska.

C) Sposoby realizacji:

- a) nawiązanie kontaktów z tanimi przewoźnikami i uzyskanie ich zainteresowania lokalizacją i warunkami dostępu,
- b) wynegocjowanie z właścicielem lotniska optymalnych warunków jego użytkowania,
- c) znalezienie inwestora, który byłby w stanie spełnić wymagania przewoźników.

D) Przewidywane nakłady:

- a) ponoszone głównie przez inwestora.
- b) finansowanie ze strony Miasta sprowadza się przede wszystkim do pokrycia kosztów kontaktów z inwestorami i przewoźnikami oraz udziału w negocjacjach z właścicielem lotniska.

E) Przykładowe rozwiązania:

Brak w odniesieniu do małych miejscowości i czynnych lotnisk wojskowych

4.2.5.2. Przeklasyfikowanie i remonty dróg wg kryteriów ich znaczenia dla rozwoju miasta i okolic przy częściowym finansowaniu tego przedsięwzięcia ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) Budowa, remonty i przebudowy sieci dróg w Mieście,
- b) usprawnienie układu komunikacyjnego w obrębie Dębina,
- c) stworzenie korzystnych warunków dla nowych inwestycji urbanistycznych.

B) Efekty:

- a) poprawa atrakcyjności Dębina dla inwestorów dzięki odpowiedniej jakości eksploatacyjnej sieci dróg w Mieście,
- b) polepszenie warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców Miasta,
- c) mniejsze zużycie paliwa i pojazdów.

C) Sposoby realizacji:

- a) uzyskanie dofinansowania ze środków pomocowych UE przeznaczonych na tego typu inwestycje,
- b) zapewnienie partycypacji w kosztach ze strony podmiotów gospodarczych i inwestorów w zamian za możliwe do uzyskania preferencje lub w ramach sponsoringu,

- c) promocyjne zastosowanie nowych technologii z dziedziny materiałów budowlanych, zapewniające obniżenie kosztów przy poprawie parametrów trakcyjnych

D) Przewidywane nakłady:

Zgodnie z planem budowy i remontów ulic, a ponadto środki pomocowe.

E) Przykładowe rozwiązania:

Stosowane w wielu miastach w Polsce, za wyjątkiem zastosowania nowych technologii, co miałyby charakter prekursorski.

4.2.6. Rozwój sportu i turystyki regionalnej.

4.2.6.1. Utworzenie Międzynarodowego Centrum Turystyki, Sportu i Lotnictwa (MCTSiL)

A) Cele przedsięwzięcia:

Promocja regionu w kraju i zagranicą;

- a) kultywowanie tradycji sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem sportu lotniczego (wystawy, kluby, imprezy, międzynarodowe i krajowe zawody i mistrzostwa, szkolenia itp.);
- b) rozwój sportu i turystyki w regionie przy współpracy z samorządami i organizacjami finansującymi;
- c) stworzenie elitarnych szkoleń z zakresu pilotażu zakończonych wydaniem licencji i możliwością zakupu samolotu.

B) Efekty:

- a) powstanie systemu informacji i lokalnej oferty gospodarczej,
- b) bieżąca komunikacja z potencjalnymi inwestorami i innymi zainteresowanym i firmami oraz osobami poprzez Wydział Promocji i Rozwoju Miasta Dęblin,
- c) utworzenie Centrum wystawienniczo-promocyjnego o profilu turystyczno-sportowym,
- d) aktywizacja sportowa i turystyczna mieszkańców Dęblina i przybywających gości,
- e) ukształtowanie wizerunku Miasta jako kreatora aktywnego stylu życia,
- f) unikalne w skali światowej połączenie teorii z praktyką – zakup samolotu bezpośrednio po kursie pilotażu.

C) Sposoby realizacji:

- a) opracowanie katalogu ofert miejscowych firm produkcyjnych, handlowych i usługowych,
- b) wdrożenie systemu permanentnych kontaktów medialnych z dystrybutorami informacji turystycznej,
- c) budowa nowoczesnego obiektu wystawienniczego z możliwością prezentacji najnowocześniejszych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w zakresie sportu oraz turystyki

D) Przewidywane nakłady:

Trudne do oszacowania, ponieważ zależne przede wszystkim od zakresu działania. Przyjmuje się, że wstępnie Centrum organizowane byłoby beznakładowo, głównie prowadzone byłyby prace przygotowawcze do jego realizacji, wykonywane siłami własnymi Urzędu Miasta przy wspomaganie ze strony pozarządowych organizacji gospodarczych. Planowany w dalszej perspektywie obiekt wystawienniczy mógłby powstać na zasadzie zaciągnięcia kredytu spłacanego z wkładów wystawców – uczestników przedsięwzięcia.

E) Przykładowe rozwiązania:

Centra wystawienniczo-kongresowe, banki danych

4.2.6.2. Zorganizowanie sieci obsługi ruchu turystycznego (baza pobytowa i logistyczna).**A) Cele przedsięwzięcia:**

- a) przejęcie obsługi pobytowej turystów przybywających do tego regionu,
- b) zapewnienie Miastu znacznego wzrostu dochodów z tytułu podatków od firm obsługujących turystów,
- c) stworzenie trwałej bazy hotelowo-gastronomicznej

B) Efekty:

- a) utworzenie wielu nowych miejsc pracy,
- b) wzrost ogólnej kultury mieszkańców Dęblińska dzięki kontaktom z turystami z całego świata,
- c) modernizacja infrastruktury Miasta.

C) Sposoby realizacji:

- a) budowa hoteli i obiektów gastronomicznych,
- b) uruchomienie połączeń komunikacyjnych w obrębie Dęblińska i z najbliższymi miejscowościami atrakcyjnymi turystycznie, uruchomienie systemu kwater i małej gastronomii.

D) Przewidywane nakłady:

Będą ponoszone przez inwestorów budujących hotele i obiekty gastronomiczne oraz przewoźników prywatnych uruchamiających międzymiastowe połączenia komunikacyjne, podobnie jak koszty eksploatacji kolejki o walorach turystycznych w pobliżu Warszawy.

E) Przykładowe rozwiązania:

- a) hotele i obiekty gastronomiczne budowane przez znane sieci międzynarodowe, zachęczone atrakcyjnością okolicy i pozytywnym podejściem władz Miasta.
- b) kwatery prywatne udostępniane na zasadach pensjonatowych i agroturystycznych.
- c) prywatne linie autobusowe łączące Warszawę z okolicznymi miejscowościami

4.2.6.3. Budowa i uruchomienie pola golfowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą (gastronomia, hotele, inne urządzenia sportowe i rekreacyjne np. stadnina koni, ścieżki zdrowia itp.).**A) Cele przedsięwzięcia:**

- a) wzbudzenie zainteresowania Dęblińskiem ze strony amatorów gry w golfa (najczęściej są to osoby dobrze sytuowane),
- b) rozszerzenie miejskiej bazy hotelowo-gastronomicznej,
- c) wzmocnienie oferty turystycznej.

B) Efekty:

- a) pośrednia promocja Miasta dzięki obecności osób prominentnych,
- b) dalszy wzrost masy podatkowej,
- c) utworzenie nowych miejsc pracy, związanych z obsługą pola golfowego i jego otoczenia.

C) Sposoby realizacji:

- a) budowa pola golfowego,

- b) wykonanie infrastruktury związanej z polem golfowym,
- c) przeszkolenie przyszłego personelu, zajmującego się obsługą pola golfowego.

D) Przewidywane nakłady:

Poniesie inwestor budujący pole golfowe. Nakłady Miasta to ew. koszty biznes planu przedsięwzięcia, na poziomie kilkudziesięciu tysięcy złotych.

E) Przykładowe rozwiązania:

Realizacja pola golfowego w Rajszewie koło Jabłonny, w pobliżu Warszawy.

4.2.7. Rewitalizacja centrum miasta.

A) Cele przedsięwzięcia:

- a) zaktywizowanie handlowo- usługowe centrum miasta,
- b) wyodrębnienie centrum handlowo-usługowego (czynnik miastotwórczy),
- c) zachęcenie prywatnych przedsiębiorców do inwestowania,
- d) uczynienie układu historyczno-urbanistycznego.

B) Efekty:

- a) poprawa koniunktury handlowo-usługowej,
- b) zmiana estetyki centrum miasta,
- c) wzrost wpływów podatkowych,
- d) stworzenie możliwości dodatkowych miejsc pracy .

C) Sposoby realizacji:

- a) opracowanie programu rewitalizacji centrum miasta,
- b) przygotowanie założeń architektonicznych i dokumentacji technicznych,
- c) zrealizowanie ciągów komunikacyjnych.

D) Przewidywane nakłady:

- a) koszty dokumentacji i realizacji ciągów komunikacyjnych poniesie miasto,
- b) koszty adaptacji budynków i lokali poniosą właściciele nieruchomości.

E) Przykładowe rozwiązania

Puławy, Kazimierz Dolny, Kołobrzeg, Zwolen, Lesko, Zakopane – powszechnie stosowane

Powinny one umożliwić osiągnięcie wymienionych niżej celów i związanych z nimi efektów.

Głównym założeniem Strategii jest minimalizacja kosztów ponoszonych przez Miasto, a przerzucenie ich na inwestorów i innych uczestników przedsięwzięć.

V. Opis działań strategicznych w zakresie gospodarki, spraw społecznych, edukacji, turystyki, sportu oraz rekreacji.

5.1. Inwestycje budowlane

Plany Miasta zawierają już wiele preferowanych wskazań lokalizacyjnych dla najistotniejszych z punktu widzenia potrzeb mieszkańców obiektów i kompleksów urbanistycznych.

Wolne tereny przewidziane do zagospodarowania należy w pierwszej kolejności przeznaczyć dla przedsiębiorców, którzy zdecydują się inwestować w hotele, ośrodki szkoleniowo-rekreacyjne, oraz obiekty gastronomiczne i inne, związane z obsługą ruchu turystycznego (usługi dla osób przyjezdnych).

Na potrzeby budownictwa mieszkaniowego przewidziany został rozwój osiedli Jagiellońskie i Masów. Na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe może zostać dopuszczona zabudowa wielofunkcyjna, czyli zostanie stworzona możliwość budowania obiektów usługowych łącznie z mieszkaniami.

Dla usług uciążliwych zostały wyznaczone tereny w rejonie ul. Składowej.

Zostały także wydzielone tereny przeznaczone dla rozwoju funkcji produkcyjnych.

W północnej części Miasta wytypowano 3 rejon:

- a) do linii kolejowej Dęblin - Łuków, po stronie południowej od terenów objętych miejscowymi planami przestrzennego zagospodarowania „Lipowa”,
- b) pomiędzy w/w. linią kolejową, a projektowanym przebiegiem drogi krajowej nr 48,
- c) poza drogą krajową w rejonie Rycic znajdują się tereny możliwe do lokalizacji zakładów produkcyjnych wymagających większej powierzchni terenu.

W południowej części miasta wytypowano 4 rejon:

- a) osiedle Jagiellońskie, które jest przewidziane dla niewielkich, nieuciążliwych zakładów oraz hurtowni zagregowanych w małych zespołach wielofunkcyjnych wraz z zabudową usługową i mieszkaniową,
- b) ciąg ulic Kolejowa, Towarowa, Michalinowska i Wolności,
- c) ul. Podchorążych na południe od wiaduktu nad linią kolejową,
- d) istniejące już tereny produkcyjne, gdzie istnieje możliwość ich zapełnienia w następujących rejonach:
 - za cmentarzem komunalnym;
 - pomiędzy linią kolejową a skrzyżowaniem z ul. Składową,
 - na zachód od ul. Stawskiej (przy zamrażalni owoców)

O ostatecznym kształcie urbanistycznym Miasta rozsądzą liczne uwarunkowania, które decydują o ostatecznym przeznaczeniu terenu i wobec tego należy je uwzględnić już w fazie określania funkcji i projektowania.

Uwarunkowania przyrodnicze:

- a) ukształtowanie terenu,
- b) warunki budowlane (nośność gruntu, poziom wody gruntowej),
- c) lokalne warunki klimatyczne (nasłonecznienie terenu, wilgotność powietrza, inwersja),
- d) jakość gleb.

Uwarunkowania kulturowe:

- a) rozwój Miasta w miejscu historycznym,
- b) występowanie obiektów zabytkowych (stref ochrony konserwatorskiej),

- c) ochrona historycznych układów urbanistycznych,
- d) uwzględnienie stref obserwacji archeologicznej.

Uwarunkowania wynikające ze stanu zagospodarowania Miasta:

- a) jakość istniejącego zainwestowania i prawidłowość wykorzystania terenów,
- b) podział własnościowy terenów i struktura władania,
- c) struktura terenów wykorzystywanych rolniczo.

Uwarunkowania komunikacyjne:

- a) dostępność komunikacyjna obiektów,
- b) istniejący układ drogowy.

Ponadto uwarunkowania wynikające z optymalizacji kosztów wyposażenia terenów w urządzenia i sieci infrastruktury technicznej, wpływające w znacznym stopniu na wybór kierunków i kolejność przygotowywania terenów do inwestowania.

Główne elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej:

- Ośrodek usług ogólnomiejskich wymagających koncentracji może być zrealizowany w formie centrum usługowego, w oparciu o istniejący zabytkowy układ śródmieścia Dębina, przy czym główne ciągi usługowe i handlowe Centrum będą kształtowały się w kierunku zachodnim, przechodząc bezkolizyjnie nad linią kolejową aż do ośrodka wspomagającego usługi ogólnomiejskie dla zachodniej części Miasta, położonej między Wisłą a linią kolejową.
Ogólnomiejskie Centrum Usługowo-Handlowe będzie rozbudowywane oraz modernizowane w obrębie obszaru historycznego Irena. Zostanie ono powiązane ciągami pieszo-rowerowymi z jednej strony z innym projektowanym centrum usługowo-handlowym w zachodniej części miasta z drugiej zaś strony z projektowanym zespołem handlowym wraz z halą wielofunkcyjną umiejscowioną przy ul. Jagiellońskiej. Modernizacja centrum w obszarze ochrony konserwatorskiej powinna uczynić historyczny układ urbanistyczny oraz objąć rewitalizacją najbardziej wartościowe obiekty i elementy zagospodarowania terenu, dostosowując ich funkcje do charakteru i skali obiektów.
Północnym kierunkiem rozwoju Centrum będzie obszar leżący na przedłużeniu ulicy PCK. Proponuje się przekształcenie ul. PCK w główny ciąg handlowy,
- Zespół „Twierdzy Dęblin”, w skład którego wchodzi: cytadela, forty, reduty, powiązania, stanowiące wyodrębniające się, ale wzajemnie połączone przestrzennie enklawy. Po dostosowaniu programu użytkowego poszczególnych elementów składowych do jego charakteru oraz formy, może stać się jednym z głównych kompleksów stanowiących o atrakcyjności Miasta.
- Zamknięte tereny specjalne (lotnisko), stanowiące wyodrębniającą się enklawę nie powiązaną funkcjonalnie z obszarem Miasta, mające jednak zasadnicze znaczenie w kształtowaniu jego struktury przestrzennej.
- Tereny i ciągi kolejowe, utrudniające lub wręcz uniemożliwiające powiązanie funkcjonalno-przestrzenne dzielonych przez nie obszarów.
- Tereny zabudowy mieszkaniowej w obszarach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- Tereny wielofunkcyjne, zawierające w sobie mieszkania, usługi i działalność gospodarczą, położone w obszarze pomiędzy ul. Kocka a projektowana obwodnicą oraz w Masowie.
- Tereny rekreacyjne, mieszczące się zwłaszcza w rejonie projektowanego zalewu na rzece Wieprz oraz w rejonie ujścia Wieprza do Wisły.
- Zmodernizowany system komunikacyjny Miasta.

Wzajemne relacje i powiązania wymienionych wyżej elementów struktury funkcjonalnej Miasta mają na celu określenie czytelnych jednostek strukturalnych, kształtujących przestrzenny układ Dębina.

Przyjmuje się możliwość łączenia działek budowlanych ustalonych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wprowadzenia nieuciążliwych usług i intensywnej zieleni.

Konieczność ochrony zabytkowych układów urbanistycznych dawnej osady Irena i rejonu dworca kolejowego oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków wywołuje propozycję specjalnego potraktowania niezabudowanego obszaru na osi Rynek - Fort Mierzwiączka. Uznaje się za celowe zagospodarowanie tego terenu w oparciu o kompleksową koncepcję urbanistyczno-architektoniczną. Wzdłuż ulicy Kockiej wyznacza się obszar ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielofunkcyjnej z możliwością dalszego jej rozwoju w kierunku projektowanej obwodnicy i wsi Kleszczówka.

W części zachodniej, wzdłuż uciążliwych dla otoczenia terenów kolejowych, wyznacza się obszary przeznaczone na cele zabudowy produkcyjno-składowej, oraz wielofunkcyjnej (mieszkaniowo-usługowej).

Obszary położone pomiędzy projektowaną obwodnicą a istniejącą zabudową stanowiąc rezerwę pod kierunkowy rozwój Miasta, m.in. z powodu możliwej w okresie perspektywicznym eksploatacji zalegających tam złóż kopalin. Zainwestowanie tego obszaru możliwe byłoby wyłącznie po wyeksploatowaniu istniejących tam złóż kopalin.

Tereny pomiędzy istniejącym lasem a projektowaną obwodnicą należy pozostawić jako ciąg terenów otwartych, wolnych od zabudowy.

Ochrona walorów i zasobów środowiskowo-przyrodniczych istotnych dla kształtowania warunków życia mieszkańców i zdrowia publicznego jest podstawowym filarem polityki przestrzennej Dębina – program Natura 2000 obejmujący przełom środkowej Wiły od Puław do Płocka..

Przyrodniczy System Miasta (PSM) obejmuje w Dęblinie 40% powierzchni Miasta. W obszarze strefy ochrony konserwatorskiej nowe inwestycje winny uwzględniać następujące uwarunkowania:

- Indywidualne projekty architektoniczne łączące elementy charakterystyczne dla zabudowy Dębina (forma i kształt zabudowy, stolarka okienna i drzwiowa, podziały architektoniczne, detale, materiały budowlane itp.)
- Ilość kondygnacji - 2, z dopuszczeniem usług oraz użytkowego poddasza.
- Wykończenie elewacji - tynki naturalne, gładkie (bez okładzin ceramicznych i siddingu).
- Forma dachu - w nawiązaniu do otoczenia, kryty dachówką ceramiczną, blachą płaską lub materiałem dachówkopodobnym.

Wnioski dotyczące ogólnej ochrony zespołu twierdzy zakładają ochronę widokową całego obszaru. Postuluje się w ramach ochrony panoramy nie wprowadzania zalesień mogących zasłaniać międzypola (obszary przed i pomiędzy fortami). Zaleca się stworzenie korytarzy widokowych na obiekty forteczne z dróg dojazdowych i z Wisły. Dla obiektów niedostępnych postuluje się stworzenie możliwości dojazdu.

W zależności od stopnia zachowania obiektów, elementów twierdzy, przyjmuje się trzy strefy „Uwarunkowania dostępności inwestycyjnej zabytkowych terenów pofortecznych”. Strefa pierwsza obejmuje obiekty dobrze zachowane, które objęte są bezwzględną ochroną. Powinny one być konserwowane i restaurowane. W strefie pierwszej wg tych kryteriów powinna znajdować się cytadela wraz z obiektami położonymi wewnątrz niej oraz fort Mierzwiączka. Tereny te są inwestycyjnie niedostępne.

W strefie drugiej znalazłby się obiekt o szczątkowej substancji zabytkowej: fort Dęblin. W stosunku do tego obiektu należy przeprowadzić prace zabezpieczające ruiny oraz uczytelnić jego układ. W strefie tej dopuszcza się budowle uzupełniające polegające na odtworzeniu nieistniejących obiektów. Możliwe jest, po uprzednim uzyskaniu zgody WKZ, wprowadzenie do tej strefy obiektów

tymczasowych, o ile nie będą one stwarzać dysharmonii w stosunku do układu zabudowy zabytkowej.

W strefie trzeciej, w której nie zachowała się substancja zabytkowa, dopuszcza się powstawanie obiektów małej architektury.

W Dęblinie wszystkie elementy twierdzy zostały, niezależnie od stopnia zachowania, wpisane do rejestru zabytków.

Dla poszczególnych obiektów ważnych dla funkcjonowania Miasta i wygody jego mieszkańców wybrano następujące, optymalne, miejsca lokalizacji:

1. Hala wielofunkcyjna - w rejonie ograniczonym ulicami: 1 Maja, Stawska, Jagiellońska i Ogrodową,
2. Hala targowa - adaptacja dla potrzeb handlowych obiektu wpisanego do ewidencji zabytków - lokomotywowni Dęblin (jako wariant jej wykorzystania). Drugim wariantem jest przeznaczenie lokomotywowni na potrzeby produkcyjne.
3. Hala sportowa wraz z basenem- przy stadionie (ul. 15 Pułku Piechoty „Wilków”) na terenie istniejącego targowiska, po przeniesieniu go do hali targowej,
4. Kryta pływalnia - w rejonie śródmieścia przy ulicy Składowej,
5. Motel - przy wylocie drogi krajowej nr 48 z Miasta i w powiązaniu z ulicą Kocka, stanowiącą w przyszłości główne powiązanie wewnątrzmijskie

Zakłada się możliwość wykorzystania dla funkcji usługowych fortu „Mierzwiączka”, który, po stworzeniu pewnej strefy ekspozycji, również z drogi krajowej, uzyska lepszą dostępność, szczególnie dla przejeżdżających przez Dęblin tranzytem.

Zarezerwowano też odpowiednie działki pod sieć usług w ramach zespołów zabudowy jednorodzinnej.

Dla budownictwa, szczególnie realizowanego w ramach planów gminnych budownictwa komunalnego, istotne znaczenie mają stosowane materiały. Chodzi tu przede wszystkim o ich parametry eksploatacyjne, ale także cenę.

Z punktu widzenia TBS, które pomaga przy finansowaniu taniego budownictwa dla najuboższych mieszkańców, w tym także komunalnego, bardzo ważną rolę odgrywa współczynnik przenikalności cieplnej U (dawniej k). Materiały o niskiej wartości tego współczynnika najlepiej utrzymują ciepło, czyli pozwalają znacznie oszczędzić koszty ogrzewania lokali.

Materiały budowlane można produkować w systemie poligonowym, na własne potrzeby aglomeracji, a także na sprzedaż, także razem z usługą.

Uruchomienie poligonowej produkcji materiałów budowlanych w Dęblinie pozwoliłoby utworzyć nowe miejsca pracy, zapewniłoby dodatkowe dochody związane ze sprzedażą poza obszar miasta i wykonywanie związanych z tym usług przez firmy miejscowe, a ich zastosowanie w budownictwie lokalnym obniżyłoby nakłady na ogrzewanie.

Ponadto można uruchomić produkcję materiałów dla drogownictwa w oparciu o nową, unikalną jeszcze w Polsce, technologię produkcji. Wiąże się to ze znacznymi nakładami w początkowej fazie uruchamiania przedsięwzięcia, ale w przyszłości generuje znaczne zyski, szczególnie w związku z rozwojem programu budowy autostrad i tras szybkiego ruchu oraz remontami ulic i istniejących dróg. Nakłady może ponieść inwestor, wspomagany środkami finansowymi przeznaczonymi na rozwój infrastruktury drogowej, rolą Miasta jest tu przede wszystkim określenie dogodnej lokalizacji i zapewnienie wszelkich, możliwych do zastosowania, preferencji oraz pomoc przy uzyskiwaniu ew. gwarancji kredytowych

Walorem Dębłina jest w tym przypadku dobra sieć kolejowa i drogowa umożliwiająca łatwe i sprawne przemieszczanie dużych mas towarowych, bez wchodzenia w kolizję z wewnętrznym układem komunikacyjnym Miasta.

5.2. Produkcja

Jednym z istotnych elementów, które mogą mieć znaczenie dla rozwoju gospodarczego miasta jest dostęp do znacznych zasobów wód podziemnych. Ważne jest jednak ustalenie, jaka jest ich wartość użytkowa, czy byłyby w stanie znaleźć swoje miejsce na, w zasadzie ukształtowanym już w Polsce, rynku wód mineralnych i stołowych. Kampania promocyjna nowej wody wymagałaby znacznych nakładów finansowych, a jej efekty byłyby odległe w czasie. Do realizacji tego zamierzenia konieczne jest znalezienie specjalistycznego inwestora.

Produkcja przemysłowa na większą skalę może być lokowana w dużych, już działających, zakładach, którymi w Dęblinie są Wojskowe Zakłady Inżynieryjne i Wojskowe Zakłady Lotnicze. Istnieją już wstępne pomysły przedsięwzięć, np. przy okazji składania propozycji offsetowych zgłoszony został zamiar uruchomienia produkcji związanych z ochroną środowiska, a mianowicie: ekologicznych pieców centralnego ogrzewania oraz kolektorów słonecznych i elektrowni wiatrowych. Ponadto zaproponowano montaż samolotów wojskowych i pasażerskich, wydaje się, że w grę mogłaby wchodzić także produkcja małych samolotów pasażerskich dla posiadaczy licencji pilota - amatora.

Innym ciekawym pomysłem jest produkcja osobistych urządzeń GPS, pozwalających, podobnie jak w przypadku samochodów, określić miejsce przebywania człowieka, wyposażonego w takie urządzenie. Przewiduje się, że zapotrzebowanie na tego typu urządzenia już w najbliższym czasie będzie znaczne, ponieważ będą nim zainteresowani m.in. turyści w górach i lasach, osoby poruszające się w innych niebezpiecznych rejonach, także w miastach i odludnych miejscach. Przy produkcji masowej cena takiego urządzenia kształtowałaby się na poziomie 50-60 zł, a więc byłoby ono dostępne dla szerokiego grona potencjalnych klientów.

Nie wiadomo czy realny okaże się dostęp do środków offsetowych, bo chętnych jest wielu, a pula bardzo ograniczona, dlatego warto także rozważać inne możliwości finansowania propozycji produkcyjnych.

Jedną z nich jest kooperacja z firmą która ma już ustaloną renomę nie tylko na rynku krajowym, ale także międzynarodowym i wspólne uruchamianie produkcji nowych wyrobów. Zmniejsza się wtedy ryzyko wyjścia do potencjalnych klientów z nowym produktem, a także znacznie obniża koszty marketingu.

Przedsięwzięcia produkcyjne, aby mogły stać się realne, wymagają przede wszystkim dokładnego opracowania, najpierw pod kątem technologicznym, a następnie, po wykonaniu wstępnego biznes planu, ekonomicznym. Dopiero wtedy można pokusić się o poszukiwanie inwestora lub innych możliwości sfinansowania przedsięwzięcia. Nawet najlepszy projekt, jeżeli nie wykaże się jego efektywności, nie znajdzie realizatora.

Działające w Dęblinie organizacje pozarządowe o profilu gospodarczym, np. DSG, powinny wśród swoich członków wzbudzić zainteresowanie opracowywaniem planów produkcyjnych i koncepcji ich wdrożenia. Na ten cel można pozyskać środki finansowe w ramach grantów przeznaczonych na różnego rodzaju inicjatywy. Trzeba pilnie śledzić informacje określające charakter wniosków i sposób ich wypełniania, a także przeszkalać się w tym zakresie.

Do współpracy z w/w dużymi zakładami wojskowymi i kolejowymi, traktowanymi jako wiodące, można włączyć, na zasadzie kooperacji, małe i średnie zakłady produkcyjne oraz zakłady usługowe działające na terenie Dęblina.

5.3. Usługi

Analiza ewidencji działalności gospodarczej wykazuje, że w Dęblinie rejestrują się głównie firmy handlowe, transportowe i usługowe, działające przede wszystkim lokalnie.

Analiza ewidencji bezrobotnych pokazuje potencjał pracy, który jest do wykorzystania przy stosunkowo niskich nakładach finansowych, bo samo wykształcenie i doświadczenie jest już kapitałem, który należy wykorzystać.

Istnieje kilka możliwości wprowadzenia do Dębłina działalności gospodarczej na większą skalę, bez naruszania jego funkcji oświatowo- turystycznej. Takie możliwości to:

- baza paliwowa, zlokalizowana na terenie któregoś z obiektów wojskowych udostępnionych do działalności cywilnej,
- baza kontenerowa, wykorzystująca rozległą sieć torów kolejowych w obrębie Dębłina (z drugiej strony należy doprowadzić do niej drogę o parametrach odpowiednich dla ciężkiego transportu),
- magazyny rolnicze (suszarnie, elewatory) - powinny znajdować się z jednej strony w pobliżu bocznic kolejowej, zaś z drugiej strony powinna do nich dochodzić odpowiednia droga,
- baza przeładunkowa (tzw. „suchy port”), czyli miejsce przeładunku z dużych samochodów ciężarowych (tiry) na mniejsze samochody transportowe,
- agencje celne, których działanie będzie związane z wymienionymi wyżej bazami i magazynami, ale także może służyć lokalnym firmom zajmującym się handlem zagranicznym.

5.4. Handel

W Dęblinie można wprowadzić wzorcowy, oryginalny i unikalny w warunkach polskich system dystrybucyjno-handlowy, tzw. „Alltermarket”, czyli wirtualny hipermarket, którego zasady funkcjonowania przedstawiamy poniżej.

Celem projektu jest podniesienie jakości życia lokalnej społeczności poprzez zapewnienie jej bezpośredniego dostępu do zdrowej i taniej żywności oraz artykułów codziennego użytku.

Działania realizowane są w dwóch kategoriach (etapach):

1. Zaopatrzenie uczestników projektu w możliwie najlepsze jakościowo produkty żywnościowe i codziennego użytku, o najkorzystniejszej proporcji jakości do ceny, wytwarzane lub dostarczane przez lokalnych producentów lub dystrybutorów. Uczestnicy projektu występują tu w roli współpracownika (udziałowca), a nie klienta. Podstawowa współpraca polega zatem na wyborze i testowaniu produktów. Istotną cechą jest niska marża handlowa. Oznacza to konkurencyjne ceny produktów.
 - a) ta część projektu będzie realizowana przez biuro handlowe SIR (od Systemy Informacji Rzetelnej) spełniające funkcję swoistej „centrali handlowej” i ułatwiające obrót towarami spełniającymi określone kryteria, takie jak m.in. możliwie najkorzystniejsze dla ludzkiego zdrowia, produkowane przez lokalnych producentów lub produkty importowane zawierające znaczny udział dochodów lokalnej ludności (poprzez serwis, dystrybucję itp.)
 - b) dostawa towarów - poprzez dostawy do najbliższego, lokalnego sklepu (z którym będziemy współpracować) lub bezpośrednio do domu uczestnika (klienta).
2. Utworzenie bazy wymiany potencjału (usług, produktów, wiedzy itp.) pomiędzy uczestnikami projektu, z zastosowaniem zasad „nowego systemu ekonomicznego”. Jest to bardziej złożony proces, na który składają się następujące działania:
 - indywidualna ocena potencjału uczestników (wg specjalnie opracowanej ankiety),
 - opracowanie standardowego „cennika” SWP (Standardowe Wartości Potencjału),
 - wdrażanie systemu wymiany potencjału (usług, produktów, wiedzy itp.) pomiędzy uczestnikami z zastosowaniem tzw. Jednostek „czasowych”.

Do realizacji przedsięwzięcia niezbędne jest w pierwszym etapie tylko odpowiedni lokal magazynowo-handlowy udostępniony na preferencyjnych warunkach czynszowych. Koszty przedsięwzięcia będą pokrywane z marży i wpłat uczestników.

5.5. Edukacja

Celem nadrzędnym strategii w dziedzinie edukacji jest dążenie do stałego podnoszenia poziomu kwalifikacji zawodowych mieszkańców, poprzez stwarzanie możliwości kształcenia permanentnego i pobudzanie ducha przedsiębiorczości.

Jedną z form kształcenia poprzez praktykę może stać się tzw. inkubator przedsiębiorczości, w którego zakresie działania mieściłyby się następujące zagadnienia:

- a) edukacja,
- b) pomoc przy uruchamianiu własnej działalności gospodarczej,
- c) bieżące doradztwo gospodarcze, obsługa administracyjno-księgową,
- d) pomoc przy opracowywaniu biznes planów i dokumentacji kredytowej,
- e) bank danych o firmach,
- f) analizy marketingowe,
- g) informacje o możliwościach finansowania przedsięwzięć,
- h) szkolenia z zakresu organizacji, zarządzania, negocjacji, marketingu
- i) kursy komputerowe,
- j) porady prawne,
- k) działania promocyjne i reklamowe,
- l) języki obce.

Warunkiem powstania i funkcjonowania inkubatora jest zagwarantowanie możliwości uzyskiwania za jego pośrednictwem wsparcia finansowego, przede wszystkim dla początkujących firm. Szczególną uwagę należy zwrócić na kształcenie młodzieży i stworzenie jej odpowiednich warunków, nie tylko do zdobywania niezbędnych kwalifikacji teoretycznych, ale także umożliwienie zweryfikowania zdobytej wiedzy w działaniach praktycznych. Pozwoli to na zatrzymanie na miejscu najzdolniejszej młodzieży i emocjonalne związanie jej z miastem. Dużą rolę odgrywa w takim przypadku system kształcenia wprowadzany już na poziomie licealnym. Kształcenie powinno być profilowane pod kątem bieżących potrzeb miasta, ale także jego planów rozwojowych.

Niezmiernie ważną rolę w strukturze nauczania pełni kształcenie policealne, ponieważ tworzy ono kadre dobrze wykwalifikowanych pracowników wykonawczych, zdolnych do natychmiastowego podjęcia ambitnych zadań, oczywiście pod warunkiem, że na ten aspekt będzie położony szczególny nacisk od początku procesu nauczania. Dlatego ogromnie istotne są nie tylko kierunki oferowane przez taką szkołę, ale także sposób realizacji zajęć dydaktycznych. Powinny one mieć charakter nie tylko ściśle podręcznikowy, ale przede wszystkim praktyczny, pokazujący jak wyglądają w aktualnych realiach gospodarczych zasady, które zapisane są w podręcznikach. Baczną uwagę należy zwrócić na program i realizację praktyk szkolnych.

Szkoła, w porozumieniu z Urzędem Miasta, powinna realizować, zlecane jej, rzeczywiste zadania gospodarcze. Mogłoby to odbywać się częściowo na zasadzie wolontariatu, w takim przypadku, kiedy w programie szkoły znajdują się obowiązkowe, niepłatne praktyki, ale mogłoby także być połączone z pewną, choćby symboliczną zapłatą. W tym drugim przypadku można od słuchacza wymagać więcej, a nawet można powierzyć mu pełnienie przez pewien czas określonej funkcji, aby dzięki temu miał świadomość faktu, że jego praca jest potrzebna i pożyteczna. Z drugiej strony jego potencjalny, przyszły pracodawca mógłby ocenić jego przydatność.

Równoległe z tradycyjnym systemem nauczania można uruchomić cykle kursów z zakresu edukacji i poradnictwa (powszechnego), zwłaszcza w dziedzinach:

- a) profilaktyki zdrowotnej,
- b) życia w rodzinie,
- c) proekologicznego stylu życia,
- d) przygotowywania posiłków (szerzej: odżywiania dla zdrowia),
- e) twórczego rozwoju osobowego człowieka.

Jest to pole do popisu dla organizacji o charakterze dydaktycznym, która mogłaby do tego celu zaangażować odpowiednie osoby z grupy bezrobotnych (we współpracy z Urzędem Pracy), posiadające kwalifikacje zawodowe zgodne z kierunkiem i niezbędne doświadczenie.

Wariantem realizacyjnym jest w tym przypadku szkoła policealna mająca w swoim programie takie kierunki.

Do realizacji tego przedsięwzięcia konieczne jest wskazanie lokalizacyjne. Obiekt musi stwarzać warunki do uruchomienia pracowni wyposażonych w sprzęt umożliwiający przeprowadzenie w/w kursów.

Środki finansowe można uzyskać z puli pomocowej oraz wpłat uczestników. Pierwsze działania promocyjne mogłoby przeprowadzić w ramach swojej działalności Wydział Promocji i Rozwoju Miasta Dęblin wraz z Urzędem Pracy.

Ze względu na prognozowany szerszy krąg oddziaływania miasta, poza społeczność lokalną, wzmocniony dobrymi warunkami komunikacyjnymi i możliwościami rozbudowy powierzchni mieszkaniowej i użytkowej, wskazane byłoby uruchomienie, oprócz już działających wyższych uczelni (WSOSP oraz APS), jeszcze innych szkół wyższych (lub wydziałów zamiejscowego istniejących uczelni) o profilu wychodzącym naprzeciw potrzebom gospodarczym i rozwojowym miasta i regionu a w tym także realizującej konkretne zadania gospodarcze.

Również na zasadzie eksperymentu szkoleniowego można uruchomić kursy nowatorskiego Lokalnego Systemu Gospodarczego (LSG).

Propozycja dotyczy wprowadzenia nowego systemu nauczania, określonego jako: „**Szkoła XXI wieku - edukacja na modelach rzeczywistości**”

Projekt ten jest kluczowym elementem szerszego przedsięwzięcia edukacyjnego zwanego **Programem Działań Edukacyjnych (PDE)**, który jest odpowiedzią na problemy natury edukacyjnej w Polsce, takie jak:

- przygotowanie młodzieży (także osób dorosłych) do wejścia w świat gospodarczy, świat pracy,
- system informacyjny, czy też system zarządzania wiedzą, spełniający - oprócz roli wspomagającej procesy kształcenia - funkcje integrujące aktualne dokonania w dziedzinie edukacji,
- koncepcje i formy współpracy środowisk biznesu, samorządu lokalnego, organizacji pozarządowych i edukacyjnych w celu stworzenia możliwie najlepszych warunków dla najważniejszej sfery życia społeczeństwa, jaką jest edukacja,
- budowanie (przywracaniu) autorytetu „klasy” pedagogicznej,
- zastosowanie różnych „strategii” pedagogicznych, jak np. pozytywne projektowanie, uaktywnianie tzw. wewnętrznych zasobów itp.
- kształcenie bardziej zindywidualizowane, bardziej dostosowane do osobowości ucznia, uaktywniające jego ukryte predyspozycje i talenty,
- jak zaadaptować tradycyjne wartości do współczesnej, młodzieżowej kultury (często nie akceptowanej i niezrozumiałej dla dorosłych),
- metody kompleksowe, tj. takie, które „poradzą” sobie z kilkoma problemami jednocześnie, a jednocześnie nie będą zbyt kosztowne.

Podstawowymi założeniami przy konstrukcji programu były:

1. Koncepcja konieczności równowagi zasobów (wynikająca z prognozy sytuacji globalnej).
2. Zakres działalności edukacyjnej będzie obejmował wybraną społeczność lokalną i - w perspektywie - będzie realizowany przy pomocy jej zasobów intelektualnych..
3. Programy szkoleniowe będą posiadały strukturę samorozwijających się systemów.
4. Podstawowym zadaniem programów szkoleniowych będzie wykształcanie umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności systemowego rozwiązywania problemów.
5. Ze względu na olbrzymią złożoność problemów - konieczność kształcenia umiejętności współpracy oraz posługiwanie się procedurami tworzenia zespołów zadaniowych.

6. Możliwość sprawdzenia efektywności szkoleń w praktycznych działaniach (przedsięwzięciach).
7. Nowe kryteria doboru kadr pedagogicznych, oparte na umiejętnościach obserwacji i rozumienia: procesów psychicznych (emocjonalnych) u adeptów oraz wagi własnej postawy etycznej.

Efekt materialnym (i jednocześnie narzędziem) realizacji programu ma być utworzenie w perspektywie potężnego ośrodka edukacyjnego, wyróżniającego się (pod względem innowacyjności metod) nie tylko w skali kraju czy Europy, ale również w skali światowej.

W I etapie przewiduje się eksperymentalne sprawdzenie metody „edukacji na modelach rzeczywistości”

Eksperyment ten można zrealizować w dowolnej placówce oświatowej, w której dyrekcja będzie w stanie włożyć odrobinę wysiłku w adaptację niniejszego eksperymentu edukacyjnego do danej, aktualnie istniejącej sytuacji.

Poza tym przy realizacji programu wymagana jest odrobinę większa powierzchnia w pomieszczeniu na 1 ucznia niż w obecnym (tradycyjnym) systemie edukacyjnym (ok. 1m² powierzchni nie licząc ciągów komunikacyjnych). Większość pomocy dydaktycznych wykonują sami uczniowie z tanich materiałów jak papier i tektura.

Istota metody

Jest to metoda oparta na założeniu „uczenia się poprzez doświadczenie”. Założenie to (z ang. *experiential learning*) jest istotnym elementem w działalności znanego na świecie kalifornijskiego instytutu w Esalen. Chodzi o takie metody, które powodują, że w czasie procesu nauczania jego uczestnik posługuje się różnymi zdolnościami poznawczymi: poznanie intelektualne, intuicyjne, zaangażowanie emocjonalne, sytuacje refleksyjne. Te elementy występują u dzieci podczas zabawy lub na zajęciach typu warsztatowego. W istocie, jest to wielogodzinna „zabawa”, podczas której ma miejsce „nauczanie współpłynne” (*confluent educatiore*), co oznacza: dążenie do scalenia w jedno (w świadomości osoby) wiedzy zdobywanej różnymi „kanałami” poznania.

Metodę tę można stosować zarówno wobec dzieci (już od IV klasy), jak i dorosłych, szczególnie może być przydatna w przygotowaniu młodzieży do wejścia w świat dorosłych. Dotychczasowe doświadczenia potwierdzają, że np. dzieci są w stanie uczestniczyć w takich zajęciach wiele godzin bez objawów zmęczenia przy jednoczesnym, niezwykle intensywnym poziomie asymilacji wiedzy praktycznej, tj. umiejętności radzenia sobie z pojawiającymi się zadaniami i problemami.

Korzyści:

- a) Wyształca pozytywne, weryfikowalne umiejętności, jak umiejętność uczenia i samodoskonalenia się, umiejętność współpracy i tworzenia zespołów, umiejętności adaptacyjne oraz systemowego rozwiązywania problemów.
- b) Pozwala na dostosowanie procesu szkoleniowego do konkretnego odbiorcy z uwzględnieniem jego typu osobowości, wieku, uwarunkowań, potrzeb edukacyjnych.
- c) Umożliwia dokonywanie szybkich modyfikacji w przypadku zmiany potrzeb społeczno - gospodarczych.
- d) Posiada dużą wrażliwość na informacje zwrotne, dzięki temu jest systemem nieustannie doskonalącym się.
- e) Daje podstawy do solidnego przygotowania adepta - możliwość wielokrotnego powtórzenia wybranych sytuacji (zdarzeń) edukacyjnych.

Wprowadzenie tej metody nauczania w Dęblinie można by wykorzystać promocyjnie, dzięki niej byłoby możliwe zwrócenie dodatkowej uwagi na Dęblin nie tylko ze strony potencjalnych uczestników szkoleń, ale także przedsiębiorców, którzy byliby zainteresowani ich zatrudnianiem.

5.6. Opieka medyczna i społeczna, bezpieczeństwo

Bardzo istotną sprawą dla rozwoju Miasta jest odpowiednia opieka medyczna rozszerzona o szeroko rozumianą profilaktykę, którą będą objęci nie tylko stali mieszkańcy, ale także studenci, zagraniczni turyści i inwestorzy, którzy nie są objęci polskim systemem świadczeń usług medycznych, a ponadto będą tu przybywać jedynie na krótki pobyt.

Chodzi tu nie tylko o pomoc doraźną, związaną z przypadkami losowymi, ale także ogólny stan sanitarny Miasta i profilaktykę. Dęblin nadal powinien dążyć do tego, by być miastem uporządkowanym. W ślad za działaniem na rzecz podniesienia standardów sanitarnych, w tym jakości wody, musi iść pełne skanalizowanie Dęblina i utrzymanie w czystości rzeki Irenki w obrębie granic miasta.

Gminny program pomocy osobom niepełnosprawnym zawiera wiele słusznych postulatów, ale niektóre z nich wymagają oceny z punktu widzenia strategii gospodarczej Miasta pod kątem możliwości ich realizacji, przyjmując jako założenie szczupłość środków finansowych, które mogą być przeznaczone na realizację tego programu.

Warsztaty terapii zajęciowej stanowią dobrą bazę do organizowania przedsięwzięć angażujących niepełnosprawnych do konkretnych, społecznie użytecznych zadań. Terapia taka stwarza wręcz konieczność do wykonywania różnych czynności, którym można nadać praktyczny charakter.

Dzięki zaangażowaniu fachowych konsultantów można uzyskać inspirację do podejmowania prac o charakterze artystycznym lub użytkowym. Wyroby wykonywane w trakcie zajęć mają znikomy koszt materialny, sprowadzający się głównie do surowca, ale w wielu przypadkach zawierają w sobie duży ładunek emocjonalny. Obecnie obserwuje się duże zainteresowanie twórczością osób niepełnosprawnych, a dla nich samych stanowi to źródło głębokiej satysfakcji i tworzy poczucie integracji z pełnosprawnym środowiskiem.

Można znaleźć miejsce, w którym zostałaby zorganizowana stała prezentacja wyrobów połączona z aukcją na rzecz osób niepełnosprawnych oraz imprezy o charakterze rekreacyjno-sportowym.

Byłoby to jednocześnie miejsce, w którym odbywałyby się zajęcia edukacyjno-treningowe połączone z poradnictwem zawodowym dla tych osób, czyli miejsce ich zawodowej aktywizacji.

Dęblin planuje wprowadzić do swojego programu strategii gospodarczej utworzenie Domu Opieki. Inwestora można zachęcić przedstawieniem doskonałych walorów przyrodniczych Miasta i atrakcyjnym wskazaniem lokalizacyjnym.

Takie domy uzyskują dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia, a istnieje duże, ciągle niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca w nich.

Opieka społeczna widziana pod kątem strategii rozwoju gospodarczego obejmuje także w pewnym stopniu program pomocy rodzinie.

Istotne znaczenie ma zapewnienie dostępu do zasobów szkolnych w zakresie sprzętu komputerowego i wyposażenia sportowego. Musi jednak odbywać się pod ochroną i fachowym nadzorem, a to pociąga za sobą dodatkowe koszty. Pewnym rozwiązaniem jest wprowadzenie odpłatnego dostępu do zasobów poszczególnych szkół i tą drogą pozyskiwanie środków finansowych na ich zabezpieczenie.

W trosce o przyszłość Miasta dobrze byłoby wprowadzić jako zajęcia fakultatywne, pozalekcyjne lub przedmiot działania kół zainteresowań, praktyczne ćwiczenia z dziedziny kultywowania lokalnych tradycji, kultury, zachowania miejscowych walorów.

Zadanie to wymaga zaangażowania osób, które potrafią nawiązać dobry kontakt z młodzieżą, można ich poszukać także w gronie bezrobotnych pedagogów, których jest spora grupa. Konieczne byłoby w związku z tym stworzenie nowych etatów, ale można by ubiegać się o ich refundowanie w ramach pozyskiwania grantów dla działań o charakterze edukacyjnym.

Różnego rodzaju konkursy, wystawy i turnieje wiedzy robią się coraz bardziej popularne dzięki programom telewizyjnym, ale nie ma jeszcze w Polsce wylansowanej mody na wiedzę. Wykreowanie jej byłoby możliwe poprzez zorganizowanie konkursu wiedzy, uprofilowanego w taki

sposób, aby uzyskać charakter ponadlokalny, ale kojarzył się z Dęblinem, np. poprzez nawiązanie do lotnictwa lub ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Inicjatywy lokalne, umiejętnie rozpropagowane, uzyskują niejednokrotnie rangę międzynarodową i promują miejscowość, z której się wywodzą. Przykładem mogą być tradycje rękodzielnicze, lub producenckie, albo regionalne zespoły artystyczne, znane również w Polsce.

Innym ważnym elementem, także ze względu na turystów i inwestorów, jest sprawa zapewnienia bezpieczeństwa osobistego i ich mienia. Jeżeli siły policyjne okazałyby się zbyt małe w stosunku do potrzeb, należałoby pomyśleć o zorganizowaniu służb ochrony, a także Straży Miejskiej, która przede wszystkim zajmowałaby się, w porozumieniu z policją i Urzędem Miasta, nadzorowaniem porządku.

5.7. Walka z bezrobociem

Jedyną skuteczną metodą jest kreowanie nowych miejsc pracy i tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi kreatywności i przedsiębiorczości nie tylko mieszkańców, ale także inwestorów spoza Dębłina.

Aby nie było to tylko puste hasło należy określić podstawowe warunki, które muszą być spełnione.

Przede wszystkim musi być jasno określona generalna koncepcja rozwoju gospodarczego. W tym przypadku jest to spełnione - szeroko pojęta działalność oświatowa, turystyczna i sportowo-rekreacyjna, w mniejszym stopniu produkcja i dystrybucja.

Drugim warunkiem jest określenie możliwości inwestowania, zarówno technicznych, czyli infrastruktura, jak i przestrzennych, czyli plany przestrzennego zagospodarowania terenu, określające charakter zabudowy w poszczególnych miejscach Miasta.

Nie jest konieczne pełne uzbrojenie Miasta w infrastrukturę, ale niezbędna jest możliwość jej rozbudowy w celu uzupełnienia braków w miejscach poszczególnych lokalizacji. Ze względu na koszty takich opracowań lokalnych będą one przedmiotem szczegółowych planów operacyjnych, przygotowywanych w przypadku potencjalnego zainteresowania określonymi miejscami, najlepiej w porozumieniu z inwestorem, a nawet na jego zlecenie lub, w miarę możliwości jako wkład własny Miasta (o charakterze aportu) do planowanej inwestycji.

Ze strony Miasta istotne jest zrealizowanie pełnej infrastruktury wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych i istniejącej już zabudowy. Do tego celu można wykorzystać środki pomocowe i budżetowe, uzyskiwane na zasadzie dotacji lub kredytów preferencyjnych przeznaczonych na ochronę środowiska i rozwój infrastruktury.

Opracowywanie odpowiednich wniosków niezbędnych do pozyskania środków pomocowych nie jest rzeczą łatwą, niejednokrotnie wymaga wykonania szeregu dodatkowych czynności pomocniczych i obiektywnej oceny stanu i perspektyw. Dlatego najlepiej opracowywać je w ramach działań organizacji pozarządowych, pracujących na zasadzie wolontariatu, w ścisłej współpracy z Urzędem Miasta i pod merytorycznym nadzorem zewnętrznej firmy doradczej jako konsultanta.

Potencjalni inwestorzy oczekują od Miasta jakichś form zachęty, wyjścia im naprzeciw. Nie wystarcza tu sama prezentacja statycznej oferty wolnych nieruchomości do zagospodarowania, na ogół nie budzi ona żadnego zainteresowania chyba, że trafi na kogoś szczególnie zainteresowanego, co jest przypadkiem dość rzadkim.

Bardzo skuteczne może okazać się w tym przypadku opracowywanie biznes planów hipotetycznych przedsięwzięć, bazujących na konkretnych obiektach. Jest to idealne zadanie dla studentów studiów o profilu ekonomicznym lub zarządzania, którzy mogą je wykonywać w ramach praktyk lub prac zaliczeniowych, licencjackich lub magisterskich, w zależności od stopnia zawansowania opracowania. Może to także być przedmiotem konkursów rozpisywanych wśród bezrobotnych, gdzie nagrodą mogłoby być np. pierwszeństwo w zatrudnieniu w przedsięwzięciu wykreowanym dzięki takiemu opracowaniu. W niektórych przypadkach bardzo oryginalnych

pomysłów celowe byłoby wręcz zastrzeżenie praw autorskich, a następnie udostępnienie ich za odpowiednią opłatą.

Potencjalny inwestor jest zainteresowany dostępnością i strukturą siły roboczej, którą mógłby pozyskać na obszarze swojego działania. Z tego względu należy ściśle współpracować z Powiatowym Urzędem Pracy.

Równie ważny jest charakter wykonywanej na terenie Miasta działalności gospodarczej, a to pod kątem poszukiwania przez inwestorów przyszłych kooperantów, podwykonawców lub dystrybutorów.

Stworzenie rzetelnej listy podmiotów wykonujących obecnie działalność gospodarczą na terenie Dębłina wymaga jednak odrębnej analizy, a przede wszystkim ich weryfikacji pod kątem realności zapisu i potencjału wykonawczego. Taka analiza powinna jednak zostać zrobiona w najbliższym czasie i tu również można skorzystać z pomocy studentów pod nadzorem specjalistów.

Istotnym elementem promocyjnym są także preferencje podatkowe dla inwestorów i organizatorów nowych miejsc pracy.

Najpopularniejszym źródłem informacji jest obecnie internet. Niemalą rolę odgrywają nadal kontakty osobiste i temu celowi służą m.in. różnego rodzaju seminaria, prezentacje i inne imprezy, które mogą mieć charakter promocyjny. Dlatego intensywne działania na rzecz rozwoju miasta mają także drugi aspekt - promocyjny, zwracają uwagę na Dęblin, pokazują sprawność organizacyjną i zachęcają do odwiedzenia strony internetowej.

Osoby bezrobotne, a szczególnie te które dłuższy czas pozostają bez pracy, nie dysponują wolnymi środkami finansowymi, niezbędnymi do uruchomienia jakiejkolwiek formy własnej działalności gospodarczej i żadne zachęty nie dadzą rezultatów. Przy braku inwestorów tworzących nowe miejsca pracy sytuacja wygląda beznadziejnie.

Istnieje jednak możliwość wyjścia z impasu. Taką możliwość stwarzają organizacje pozarządowe. Korzystanie z tej formy prawnej ma charakter dwuaspektowy.

Z jednej strony stworzenie organizacji pozarządowej wymaga już pewnej formy integracji. Potrzebna jest grupa osób, pomysł, a spełnienie wymagań formalnych daje już pewne kwalifikacje o charakterze organizatorskim. W naszym kraju często udaje się ten etap zrealizować stosunkowo łatwo, chociaż zabiera trochę czasu.

Istotna jest jednak dopiero druga strona działalności organizacji pozarządowej, a mianowicie kreowanie pomysłów i czynne poszukiwanie możliwości ich realizacji. Tu dopiero zaczyna się droga do tworzenia przyszłych miejsc pracy.

Istnieje wiele funduszy, które wspomagają finansowo działania organizacji pozarządowych, nie są jednak jeszcze w pełni wykorzystywane stwarzane przez nie możliwości. Główną przyczyną tego stanu jest brak koncepcji ich wykorzystania ze strony organizacji, a przede wszystkim brak ich klarownej, przejrzystej prezentacji merytoryczno-ekonomicznej.

Bardzo wskazane byłoby zatem uruchomienie kursów przygotowujących bezrobotnych do uruchomienia własnej działalności, nie tylko w sensie czysto zawodowym, ale także pod kątem pozyskania przez nich umiejętności poszukiwania możliwości realizacyjnych własnych pomysłów.

Należałoby rozważyć możliwość angażowania bezrobotnych do pewnych działań organizowanych na zasadzie wolontariatu lub doraźnych prac interwencyjnych, po zakończeniu których wykonujący dane działania uzyskiwaliby zaświadczenia potwierdzające pozyskane przy tej okazji doświadczenia lub kwalifikacje. Nie będzie to miało wymiaru finansowego, ale na pewno poprawi ich stan psychiczny i może stanowić mobilizację do wypracowywania własnych inicjatyw, a Miastu da realne korzyści.

Osoby prowadzące działalność gospodarczą, nawet przez długi okres czasu, często nie zdają sobie sprawy z istniejących w ich firmach rezerw finansowych w wynikających z weryfikacji struktury organizacyjnej lub stosowanej metodyki. Okazuje się niekiedy, że w niektórych przypadkach nawet nie jest potrzebne ubieganie się o kredyt.

Niejednokrotnie powstaje sytuacja pozornie paradoksalna polegająca na tym, że tańsze a zarazem bardziej efektywne jest zlecenie wykonania pewnych czynności niż realizowanie ich we

własnej firmie. Stwarza to możliwość kreowania miejsc pracy o charakterze usługowym, pomocniczym wobec głównego wykonawcy. Świadomość tego faktu jest w naszym kraju stosunkowo mało rozpowszechniona i dlatego wymaga przeprowadzenia specjalistycznych szkoleń dla właścicieli firm, a w ślad za tym, w niektórych przypadkach, przeprowadzenia audytu merytorycznego ich działalności.

5.8. Turystyka, sport, rekreacja - obraz ogólny

Dęblin ma szansę stać się Centrum Turystyki Regionalnej, a jednocześnie wzorem miasta ekorozwojowego, tj. przyjaznego ludziom i środowisku naturalnemu. Ze względu na położenie geograficzne Dęblin ma korzystne warunki do stworzenia bazy logistyczno-noclegowej dla okolicznych, znanych miejscowości, takich jak Puławy, Kazimierz Dolny, Nałęczów.

A zatem funkcja turystyczna Dęblina może stać się wiodąca dla jego rozwoju, dlatego należy potraktować ją szerzej.

Funkcja ta traktowana jest dwuaspektowo:

1. zainteresowanie turystów samym miastem,
2. miasto jako punkt startowy do zwiedzania okolicy oraz baza noclegowo- żywieniowa.

Z punktu widzenia turystycznego miasto dysponuje walorami, które mogą być wykorzystane jako oryginalne elementy, charakterystyczne tylko dla niego:

- „Szkoła Orłąt”,
- lotnisko,
- stosunkowo dobrze zachowany system fortyfikacji z drugiej połowy XIXw.,

W obrębie Miasta są jeszcze inne elementy, które sprzyjają rozwojowi turystyki lokalnej:

- malownicze położenie u zbiegu rzek Wieprz i Wisła,
- kompleks leśny w granicach miasta,
- stawy w pobliżu miasta, które mogą być zagospodarowane i wykorzystane jako miejsca rekreacji,
- lokomotywnia, jako miejsce do organizowania imprez sportowo-sprawnościowych oraz integracyjnych,
- przepływająca przez całe miasto mała rzeczka,
- stadnina koni,
- eksponaty dotyczące historii kolei.

Możliwość obejrzenia najciekawszych fragmentów panoramy miasta dają punkty widokowe: mosty na Wiśle i Wieprzu oraz wiadukt nad linią kolejową.

Ponadto w okolicach Dęblina znajdują się następujące miejscowości ważne lub interesujące z punktu widzenia turystycznego:

- Czarnolas
- Gołąb
- Kazimierz Dolny
- Maciejowice
- Nałęczów
- Puławy
- Radom
- Zwoleń
- Kozienice
- Kozłówka
- Kock
- Wola Gułowska
- Wola Okrzejska

Projektowane jest utworzenie rezerwatu faunistycznego na odcinku Wisły od osiedla Młynki w Dęblinie do miejscowości Kochów (program - Natura 2000)

Istotną rolę odegra wygląd brzegów tych rzek oraz umożliwienie atrakcyjnego dostępu do nich. Konieczne jest zatem urządzenie miejsc cumowania dla łodzi i statków wycieczkowych oraz zorganizowanie kąpielisk w miejscach do tego dogodnych i zapewniających bezpieczeństwo, a w dalszej kolejności utworzenie ośrodka wypoczynkowo-rekreacyjnego, zapewniającego jego pensjonariuszom swobodny dostęp do wody i możliwość użytkowania wyposażenia, pozwalającego w pełni korzystać z lokalnych walorów. Można tu stworzyć preferencje pod kątem obiektów dla zorganizowanych grup wodniackich (wioska żeglarska), ponieważ wpłyną one opiniotwórczo i zapewnią dobre rozpowszechnienie informacji o charakterze promocyjnym.

Na rozwój ruchu turystycznego w Dęblinie wpłynie wyznaczenie znakowanych szlaków pieszych, rowerowych, konnych i samochodowych z ich opisami w formie folderów z podaniem odległości i czasów przebycia oraz atrakcyjnym oznakowaniem na trasie.

Ze względu na atrakcyjną okolicę (las i wody) dobrym pomysłem jest ulokowanie na obrzeżach miasta ośrodka wypoczynkowego dla dorosłych oraz rodziców z dziećmi.

Ośrodek taki może współpracować z istniejącym na tym samym terenie lub w jego pobliżu Centrum Odnowy Biologicznej oferującym szeroką ofertę zabiegów z wykorzystaniem medycyny naturalnej, basenów, szkoły jeździeckiej – hipoterapia.

W dalszej perspektywie mogą powstawać domy opieki dla osób ceniących wypoczynek po trudach życia zawodowego w dobrej atmosferze klimatycznej i środowiskowej.

Atrakcją ściśle związana z miejscową tradycją będą loty widokowe samolotami z aeroklubu. Okolica zachęca do uprawiania aktywnych form turystyki, a zatem rzeczą oczywistą będzie organizowanie plenerów fotograficznych, a w ślad za nimi konkursów fotograficznych, wzbogaconych wystawami miejscowych artystów. Najlepszym miejscem dla tego rodzaju imprez byłby rejon tzw. Starówki Dęblińskiej. Należy przy tym pamiętać, że rozwój każdej formy turystyki wymaga uruchomienia wielu punktów gastronomicznych oraz miejsc noclegowych.

W mieście działają już następujące hotele:

- Ikar - ul. Dywizjonu 303 nr 26 (istnieje jedynie formalnie)
- Dedal - ul. Dywizjonu 303 nr 27 (istnieje jedynie formalnie)
- Twierdza - ul. 15 Pułku Piechoty 'Wilków' nr 34 a
- Motel - ul. Kocka nr 177a

Ponadto są tu jeszcze Domy Kultury - przy ul. 15 Pułku Piechoty „Wilków” i ul. 1-go Maja .

W Dęblinie znajdują się niezbyt liczne, ale interesujące, a przy tym utrzymane w dobrym stanie obiekty zabytkowe.

Twierdza Dęblin: pogadanki o historii, przedstawienia historyczne

Fortece Modlin-Brześć-Dęblin-Przemyśl: oferta wycieczki szlakami polskich fortyfikacji.

Najlepiej prezentuje się zespół pałacowo-parkowy, w skład którego wchodzi: pałac, oficyny pałacowe, dawny dom ogrodnika, kordegarda, budynek Komendy Szkoły, willa komendanta, sześć willi w zach. części parku, park z wyspą i stawem.

Część budynku pałacowego powinna zostać przeznaczona na muzeum wnętrz i udostępniona zwiedzającym. Wskazana byłaby także odbudowa Świątyni Wspomnień ulokowanej na wyspie w przypałacowym parku.

Innym ciekawym obiektem jest zespół budynków kolejowych, w skład którego wchodzi: dworzec, budynek mieszkalno-administracyjny tzw. belweder, wieża ciśnień, dom przy ul. Dworcowej, żuraw wodny przy Lokomotywni.

O tradycjach kolejarskich przypomina w Dęblinie zabytkowy, częściowo drewniany dworzec kolejowy i mieszczący się w jego pobliżu XIX-wieczny Dom Kultury Kolejarza, obecnie już nieczynny.

Należąca jeszcze do PKP lokomotywnia jest obecnie nieczynna, ale może zostać wykorzystana do zorganizowania w jej wnętrzu obiektu wielofunkcyjnego: handel, usługi, kultura, rozrywka, sport.

5.8.1. Miasto Rowerów

Organizowanie tzw. „Miasta Rowerów” należy zacząć od wytypowania tras dogodnych dla tego rodzaju pojazdów. Współczesne rowery tzw. „górskie” nadają się do jazdy rekreacyjnej i turystycznej na różnych terenach, również pofałdowanych i bez utwardzonej nawierzchni. Trasy mogą zatem przebiegać po różnych drogach, ale muszą być atrakcyjne turystycznie. Na terenie Miasta trasy muszą przebiegać po wytypowanych i wyznaczonych oraz wyodrębnionych i specjalnie oznakowanych ścieżkach rowerowych.

Do wyznaczania i znakowania tras i ścieżek mogą być przydatni bezrobotni wolontariusze, przy czym będą oni mogli ubiegać się o środki finansowe ze źródeł pomocowych lub innych, jeżeli będą mieli charakter organizacji pozarządowej lub będą ściśle współpracować z tego rodzaju organizacją.

Pomysł zorganizowania wypożyczalni rowerów pozwoli stworzyć przynajmniej jedno nowe miejsce pracy. Do realizacji konieczne jest jednak wskazanie lokalizacji wypożyczalni, a następnie przystosowanie wybranego miejsca do prowadzenia takiej działalności. Pojawia się pytanie kto zainwestuje w zakup rowerów przeznaczonych do wypożyczania i kto utrzyma firmę zanim zacznie na siebie zarabiać?

W strukturze Miasta powinno znaleźć się miejsce dla organizatorów imprez, takich jak np. konkursy i zawody pojazdów niekonwencjonalnych. Taką rolę można powierzyć Wydziałowi Promocji. Zajmie się on najpierw opracowywaniem koncepcji imprez, następnie ich scenariuszy, a wreszcie samą organizacją. W początkowym okresie, zanim impreza stanie się znana i popularna, pewną trudność może sprawić pozyskiwanie uczestników oraz sponsorów, którzy będą chcieli ufundować nagrody dla zwycięzców zawodów oraz ew. pokryć koszty przyjazdu i zakwaterowania zawodników. Konieczne będzie wytyczenie tras konkursowych, ustalenie kryteriów oceny zawodników i powołanie komisji sędziowskiej.

Przy tej okazji można zorganizować dodatkowo pokazy nietypowych rowerów, ale wymaga to odrębnej formy działania.

Propagowanie rekreacji i sportów rowerowych w szkołach wymaga osób zaangażowanych, nie wiadomo czy znajdują się nauczyciele zainteresowani tego rodzaju działalnością, dysponujący czasem i energią.

Ze względu na rozległość terytorialną Dębina riksze rowerowe stanowiłyby, obok niewątpliwej atrakcji turystycznej, znaczne udogodnienie dla mieszkańców i przybyszów. Cena kursu powinna być zachęcająca dla pasażera, a więc powinny one być dotowane, najlepiej przez sponsorów, w zamian za reklamę umieszczaną na rikszy. Same pojazdy można wykonać w ramach zajęć technicznych w Zespole Szkół Zawodowych nr 1.

Budowa skateparku jest propozycją dla inwestora, który później zostałby administratorem obiektu. Jednak najpierw zada on pytanie, co do rentowności takiego obiektu. Aby na nie odpowiedzieć trzeba najpierw ustalić, czy użytkownicy ponosiliby jakieś opłaty, czy też płaciliby tylko widzowie w przypadku organizowania zawodów.

Wypożyczalnia rowerów mogłaby znaleźć się obok pola golfowego, jeżeli by ono powstało. W ten sposób można by uzupełnić kompleks sportowo-rekreacyjny zlokalizowany w bezpośrednim otoczeniu tego pola.

5.8.2. Pakiet innych propozycji przedsięwzięć dla potencjalnych inwestorów i sponsorów

1. Niewątpliwie do lokalnych atrakcji należałaby z czasem plenerowa impreza organizowana nad brzegiem rzeki Wisły. Mogłaby być związana ze Świętem Lotnictwa i przygotowywana we współpracy z Dowództwem Sił Powietrznych i Aeroklubem. Robocza nazwa imprezy - „Od Ikara do F-16” - wskazywałaby na jej główny motyw: przedstawienie historii lotnictwa od pierwszych prób człowieka oderwania się od ziemi, poprzez loty

- balonowe, różnego rodzaju lotnie, aż do współczesnych, najnowocześniejszych samolotów wojskowych. Dużą atrakcją dla widzów byłaby możliwość odbycia lotu balonem.
2. Repliką tego pokazu na mniejszą skalę mogłaby stać się podobna impreza dla młodzieży organizowana przez profilowane Liceum Lotnicze.
 3. Widowisko plenerowe związane z Powstaniem Styczniowym, zorganizowane np. przy Bramie Lubelskiej lub Warszawskiej, albo Reducie Kątskiego.
 4. Dla turystów bardziej zaawansowanych proponujemy imprezę survivalową – polegającą na forsowaniu Wisły śladem I Dywizji Piechoty im. T. Kościuszki.
 5. Dla osób dbających o kondycję fizyczną proponujemy ogólnopolskie zawody pływackie na basenie. Partnerami przy organizacji imprezy byłyby Polski Związek Pływacki oraz Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.
 6. Leśniczówki znajdujące się w okolicach Dębina mogą stać się współorganizatorami całego pakietu imprez: pikniki latem, kuligi zimą, przejażdżki konne, powożenie.
 7. Należy przygotować katalog ofertowy propozycji wycieczek: grupowe autokarowe, indywidualne trasy samochodowe, rowerowe, konne i piesze. Konieczne jest opracowanie dokładnych opisów tras w formie broszurowej oraz czytelne oznakowanie szlaków.
 8. Szczególne miejsce zajmie wycieczka szlakiem Kochanowskiego, której trasa wiodłaby z Dębina do Czarnolasu. Jej trasę będą wytyczały tablice przydrożne ozdobione cytatami z utworów Mistrza Jana.
 9. Wycieczki wahadłowe: Garbatka-Letnisko, Gołąb, Kazimierz Dolny, Kock, Maciejowice, Nałęczów, Puławy, Zwoleń, Kozłówka
 10. Dla osób szczególnie zainteresowanych historią militarną proponujemy specjalną trasę objazdową pod nazwą: „Szlak wielkich bitew”. Trasa prowadziłaby przez znane miejsca ważnych batalii: Gołąb, Kock, Maciejowice, Magnuszew, Warka. Rejsy wycieczkowe statkami po Wiśle do Puław i Kazimierza. Ze względu na ograniczenia w parkowaniu, szczególnie dużych autokarów w miejscowościach turystycznych, można stworzyć w Dęblinie bazę postojową wykorzystując do tego celu tereny o ograniczonych możliwościach zabudowy, np. nadrzeczne, zagrożone zalewaniem podczas powodzi.
 11. Wycieczki na grzybobranie do lasów w okolicach wsi Gołąb i Puszczy Kozienickiej.
 12. W okresie zimowym powinny zostać wytyczone szlaki narciarskie.
 13. Powinna być zorganizowana oryginalna impreza kulturalno-rozrywkowa o charakterze międzynarodowym. Najlepszym miejscem byłyby tu fort Mierzwiażka, który jest wymarzonym miejscem do organizowania imprez plenerowych o charakterze inscenizacji, konkursów artystycznych, pikników lub zajęć integracyjnych dla firm. Decyduje o tym ukształtowanie terenu fortu i jego najbliższego otoczenia. Należy przede wszystkim przeprowadzić rekonstrukcję – renowację najlepiej zachowanych jego fragmentów. Można tam urządzić sale bankietowe, mniejsze pomieszczenia przeznaczyć na sale kawiarniane i klubowe, w których będzie można spotkać się ze znajomymi lub pograć w gry (np. szachy, warcaby, bilard).
 14. Aby zmniejszyć poziom bezrobocia można powrócić do tradycji i uruchomić zakłady produkujące wyroby z zakresu rękodzieła artystycznego. Właściciele mogliby prezentować turystom technologię pokazując im rekonstrukcję warsztatu w trakcie pracy, a jednocześnie sprzedawać swoje wyroby na miejscu lub poprzez wyspecjalizowane lokalne sklepy. Ich istnienie również miałyby charakter promujący miasto.
 15. Osada ekologiczna, w której byłyby prezentowane budynki wzniesione przy pomocy tradycyjnych technologii opartych na glinie i innych lokalnych materiałach. Na miejscu byłoby możliwe obejrzenie gotowych obiektów, ale także nabycie planów i zamówienie wykonawstwa u specjalistycznej firmy.
 16. Miasto może pokusić się o prawo zorganizowania finału turnieju „O złotą piłkę”.
 17. Dla turystów posiadających odpowiednie uprawnienia można zorganizować polowania w okolicznych lasach.

18. Na wolnych terenach przylegających do rzeki Wieprz, w pobliżu siedziby Ochotniczej Straży Pożarnej można zorganizować zawody strażackie.
19. Zaktywizowanie działalności sekcji tenisa ziemnego-organizacja turniejów tenisowych.
20. Korzystając ze zbiorów znajdujących się w Domu Kultury Kolejarza należy zorganizować ekspozycję historii kolejnictwa w Dęblinie.
21. Mistrzostwa modelarskie modeli latających lub jeżdżących na płycie lotniska. Tego rodzaju mistrzostwa świata były tu już organizowane, chodzi zatem o utrzymanie tej tradycji i wykorzystanie jej jako elementu kampanii promocji miasta.
22. Zawody pływackie na rzece.
23. Wśród turystów zagranicznych wzrasta zainteresowanie skokami spadochronowymi. W Dęblinie już istnieją warunki do uruchomienia tego rodzaju usługi turystycznej.
24. Dla osób, które nie mogą skorzystać z oferty skoków spadochronowych można stworzyć możliwości do uprawiania bungee jumping.
25. W okolicznych lasach można wyznaczyć tereny do zabaw typu paintball.
26. Na starych fortyfikacjach mogą być organizowane pokazy sztuk walki, prezentujące różne style i epoki.
27. Ozdobą pokazów sztuk walki byłyby starannie wyreżyserowane i zaprezentowane turnieje rycerskie. Ze względu na tradycje wojskowe dużym zainteresowaniem mogłaby cieszyć się strzelnica.
28. Dni Dęblina powinny nabrać jak najszerszego wymiaru, zwracając uwagę aktualnych i potencjalnych turystów na to miasto. Powinny stanowić w życiu miasta mocny akcent integracyjny dla jego mieszkańców. A zatem nie bierny festyn, ale czynna prezentacja dorobku.
29. Konieczne jest zorganizowanie stadniny koni wierzchowych, co umożliwi organizowanie konnych wycieczek po okolicy, ale także naukę jazdy konnej oraz zajęcia z zakresu hipoterapii.
30. Ze względu na duże odległości w samym mieście i ciekawą okolicę dużym powodzeniem cieszyłaby się wypożyczalnia rowerów.
31. Wyjątkowo korzystne warunki (zbieg dwóch dużych rzek, wiele stawów w najbliższej okolicy) stwarzają dogodne okoliczności dla rozwoju turystyki wodnej, a zatem powinno znaleźć się miejsce dla wypożyczalni kajaków, rowerów wodnych i żaglówek. Konieczne jest także wytyczenie miejsc pod pola namiotowe i zorganizowanie campingów.
32. Oprócz pojedynczych obiektów sportowych bardzo pożytecznym będzie wielofunkcyjny kompleks rekreacyjno – kulturalno - sportowy, urządzony zgodnie z nowoczesnymi tendencjami opartymi na wiedzy o czynnikach wywierających wpływ na zdrowie i regenerację człowieka współczesnego. Obiekty tego rodzaju z reguły muszą znajdować się na terenie parku, a w przypadku Dęblina położenie będzie jeszcze korzystniejsze, bo w lesie (np. osiedle Stawy).

Kompleks powinien obejmować m. in.:

- 1) część kulturalno-estradową, z parkiem, estradą (i muszlą) itp.
- 2) część sportową, a w tym boiska ziemne (ewent. też korty) do:
 - a - siatkówki,
 - b - koszykówki,
 - c - piłki nożnej,
 - d - tenisa,
 - e - badmintona.
- 3) obszar gier i zabaw dla dzieci,
- 4) ścianę wspinaczkową (na własne ryzyko i pod okiem instruktora - dodatkowa opłata)
- 5) zadaszone miejsca z zamontowanymi na stałe stolikami i krzesłami do gier w szachy, warcaby itp.
- 6) ścieżkę zdrowia,

- 7) trasy turystyczne piesze, rowerowe i narciarskie,
 - 8) lodowisko stałe lub sezonowe (teren pod nie),
 - 9) ewentualnie pływalnię pod gołym niebem (najlepiej, jeśli utworzona zostanie na bazie lokalnych wód geotermalnych).
 - 10) budynek ze świetlicą (czytelnia czasopism, TV, gry itp.) z sanitariatami oraz bufetem serwującym ciepłe i chłodne napoje,
 - 11) kiosk
 - 12) wypożyczalnię sprzętu sportowego, rekreacyjnego, rowerów itp.
 - 13) stoisko z książkami,
 - 14) punkt mierzenia ciśnienia itp. i inne samofinansujące się (lub nie) usługi związane ze zdrowiem.
33. W Lesie Stawskim można zorganizować atrakcyjny teren wypoczynkowo-rekreacyjny dla dzieci .
34. Konieczne jest rozbudowanie i aktywizacja Miejskiego Domu Kultury.
W istniejącym budynku, znajdującym się nad Wisłą, którego wadą jest znaczna odległość od centrum Miasta, można rzeczywiście stworzyć proponowaną bazę noclegową, ale jednocześnie nie ograniczać się tylko do tego i przy okazji zaoferować przybywającym do niego turystom różnego rodzaju formy rozrywki. Mogą tam być np. organizowane umiejscowione imprezy dla starszych turystów. Natomiast w drugim MDK, położonym bliżej tradycyjnego centrum Miasta, głównym celem byłaby działalność szkoleniowa (np. doradztwo inwestycyjne, wspieranie przedsiębiorczości) i sportowa (ośrodek sportu i rekreacji). Zdecydowanie należałoby umiejscowić tam także kawiarenkę internetową.
35. Twierdza Dęblin to wymarzone miejsce na różnego rodzaju imprezy plenerowe, pokazy sztucznych ogni, teatry uliczne (będące w wielu miastach w Polsce dużą imprezą cykliczną o dużym zasięgu i rozgłosie), koncerty w plenerze - angażowanie profesjonalnych muzyków - pozwoli na podkreślenie klasycznej i dużej wartości zabytku. Do tego celu można także wykorzystać fort Mierzwiączka, ale po jego rekonstrukcji. Festiwal teatrów ulicznych to także pomysł na wykorzystanie nawiązanych już kontaktów z miastami partnerskimi we Włoszech i na Ukrainie. Dużo trup teatralnych pochodzi właśnie z tych krajów, możliwe jest zatem stworzenie płaszczyzny do nawiązania kontaktów międzynarodowych pomiędzy zespołami teatralnymi.
36. Konieczne jest szersze wykorzystanie kontaktów z miastami partnerskimi we Włoszech i na Ukrainie, w różnej formie. Mogą to być wymiany młodzieży lub wzajemne, nieodpłatne kursy językowe, listy dyskusyjne w internecie, wymiana informacji. Będzie to jednocześnie sprzyjać propagowaniu i reklamie miasta na zewnątrz oraz większym możliwościom rozwoju turystyki międzynarodowej.
37. Ośrodek gier i rozrywek wirtualnych, w którym byłyby zainstalowane symulatory samolotowe, oraz inne atrakcje, np. tunel strachu, jak w wesołym miasteczku.
38. Stworzenie kilku małych punktów tzw. kuchni tradycyjnej, w których potrawy typu naleśniki, pierogi, placki ziemniaczane itp. byłyby przygotowywane nie na skalę masową, ale przez pojedyncze typowe gospodynie domowe. Jest to możliwość aktywizacji bezrobotnych kobiet, ale wymagana byłaby naprawdę dobra umiejętność gotowania, tak aby klient mógł powiedzieć: "smakuje, jak u mamy". To zupełnie nowa, lokalna sieć gastronomiczna: małe, „domowe” lokaliki, ew. tylko „budki-kuchnie”, z własnym, nowym logo . Kontynuacją tego projektu na większą skalę mogłaby być produkcja gotowych dań, sprzedawanych w sklepach całej Polski, oczywiście z logo sieci gastronomicznej w Dęblinie.
39. Ośrodek Profilaktyki Zdrowotnej obejmującego wiedzę z dziedzin:
- a) głównych zagrożeń zdrowia,
 - b) zdrowego stylu życia, a zwłaszcza:
 - odżywiania,
 - ruchu fizycznego dla zdrowia,

- zasad aktywności, rekreacji i snu,
 - higieny osobistej, ubioru i obuwia,
 - urządzenia mieszkania i najbliższego otoczenia,
 - relacji międzyludzkich, zwłaszcza emocjonalnych.
- c) prostych sposobów pierwszej pomocy i samoleczenia.
Powszechny brak takich Ośrodków Profilaktyki, przy istniejącej luce edukacyjnej w tym zakresie, jest jednym z największych błędów systemu edukacji i zarządzania w Polsce (i nie tylko).
40. Oddzielnym kierunkiem może być wykorzystanie wód geotermalnych (pokrywają one ok. 80% Polski) do ciepłownictwa, lecznictwa i rekreacji - są zlokalizowane także niedaleko Dębłina (Program wykorzystania źródeł energii odnawialnej Województwa Lubelskiego).
41. Ośrodek rehabilitacyjny dla niepełnosprawnych.
42. Pole golfowe - ze względu na duże zapotrzebowanie na teren (85 - 115 ha) może być zlokalizowane w granicach administracyjnych Dębłina np. Wspólnota Gruntowa Żdzary lub Mierzwiączka. Północna granica pola byłaby wyznaczona przez trasę rowerową. Przy tej okazji powinien powstać dość ekskluzywny, nowoczesny pensjonat, przeznaczony głównie dla bogatych klientów pól golfowych. Przy pensjonacie powinno powstać centrum rekreacyjne i odnowy biologicznej oraz baseny, sauna itp. Stadnina koni, która nie musi pozostać jedynie miejscem przebywania i prowadzenia hodowli koni, ale można przy niej zbudować cały ośrodek - kompleks turystyczny i to właśnie ma mieć charakter dominujący.
W ramach działalności ośrodka cały szereg atrakcji - miejsca zakwaterowania, np. agroturystyka.
W program działania takiego ośrodka włączyć można rehabilitację (np. hipoterapia), zatrudnić masażystów (tu można wziąć pod uwagę szkolenia mieszkańców, lub jeśli takowi już są, zatrudnić, wspierając jednocześnie zatrudnienie miasta), restauracja oferująca po wieczorze z muzyką kulis z pochodniami itp. Dodatkowo w restauracji w stylu odpowiadającym właśnie takiemu gospodarstwu, tzn. ściany z ciemnych belek, rogi jelenie, duży kamienny kominek, mogłyby się odbywać drobne imprezy typu: wieczory z muzyką (można wyposażyć restaurację w fortepian, ew. pianino), imprezy artystyczne, zorganizowane zabawy dla dzieci itp.
W ramach takiego przedsięwzięcia można zorganizować także :
- jazdy konne w terenie (do tego wymagane jest wyznaczenie i stworzenie atrakcyjnych tras), pokazy woltyżerki, ew. kursy dla zaawansowanych jeźdźców,
 - organizowanie obozów konnych dla dzieci i młodzieży, ale konieczni będą do tego celu wykwalifikowani instruktorzy oraz pozwolenie na organizowanie tego typu działalności,
 - przechowalnia koni prywatnych właścicieli (konie będą tam zostawiane pod stałą opieką prowadzącego i jednocześnie używane przez niego, na zasadzie umów z właścicielami do kursów w stadninie itp.)

Generalna uwaga: nie można stworzyć zbyt dużego natłoku imprez podobnych merytorycznie, bo może to sprawić wrażenie chaosu i zniechęcić potencjalnych widzów.

Należy wytypować jedną, maksymalnie dwie imprezy w ciągu roku, nadać im międzynarodowy rozgłos i potraktować jako promocję wizerunku miasta. Niewątpliwie w przypadku Dębłina będzie to impreza związana z lotnictwem. Pozostałe propozycje należy potraktować jako stałą ofertę, a ich uruchamianie będzie związane z odpowiednią liczbą zgłoszeń zainteresowanych osób.

5.9. Inicjatywy pozarządowe

Stworzenie z Dębina miasta-ogrodu byłoby dodatkowym elementem promocyjnym, przyciągającym turystów. Jest to zadanie bardzo trudne w realizacji, ponieważ większą część obszaru Miasta zajmują posesje prywatne, których właściciele nie mają obowiązku poddawania się ogólnym zaleceniom odnośnie wyglądu ich terenu. Ponadto często należą one do właścicieli, którzy mają złą osobistą sytuację materialną i nie mogą sobie pozwolić na poniesienie dodatkowych nakładów na poprawienie stanu estetycznego swoich posiadłości. Jednak wprowadzenie takiego punktu do strategii Dębina mogłoby doprowadzić do uaktywnienia wśród ludzi działań o charakterze społecznikowskim, tworząc nową więź integrującą społeczeństwo Miasta wokół konkretnego, atrakcyjnego przedsięwzięcia. Można przy tej okazji zainicjować powstanie fundacji, która wystąpiłaby z ofertą udzielenia pomocy tym właścicielom posesji, których nie stać na poprawę estetyki, ale którzy zgodziliby się na udzielenie im wsparcia nie tylko w sensie finansowym ale także rzeczowym w postaci wykonawstwa. Z kolei fundacja, jako organizacja pozarządowa może ubiegać się o dofinansowanie swojego działania w formie grantów, oferowanych przez różnego rodzaju struktury pomocowe.

Należy przy tym pamiętać, że w Dęblinie znajduje się dużo terenów o wysokiej klasie bonitacyjnej gruntu, a zatem nadają się one do upraw, jeżeli nie spożywczych, ze względu na bliskość ulicy, to na pewno ozdobnych.

W przypadku większych powierzchni uprawowych produkcja roślin ozdobnych może stać się także znaczącym źródłem dochodu.

Bardzo ważnym elementem strategii rozwoju gospodarczego miasta jest pobudzanie lokalnej aktywności społecznej, czyli tworzenie społeczeństwa obywatelskiego.

Wspieranie nieformalnych grup, organizacja życia kulturalnego, wydawanie lokalnej prasy, organizowanie spektakularnych imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych.

Ze względu na istniejące w mieście tradycje wojskowe szczególnie wskazany byłby rozwój współpracy ze związkami kombatanckimi. Wspólne inicjatywy w relacji miasto -związki mogłyby ubiegać się o dofinansowanie z przeznaczonej na takie cele puli środków budżetowych.

VI. Opis działań strategicznych w zakresie infrastruktury i ekologii

6.1. Infrastruktura

Główną troską władz Dębina powinno być zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, niezbędnej do zachęcenia potencjalnych inwestorów aby lokowali przedsięwzięcia właśnie tu. W związku z tym Dęblin musi stale dysponować odpowiednimi rezerwami w sieci energetycznej, wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej i gazowej. Ważną rolę dla potencjalnego inwestora odgrywa także sieć ulic, przy czym znaczenie ma tu nie tylko ich szerokość i wytrzymałość nawierzchni, ale także oznakowanie i stan terenu przylegającego do jezdni (chodniki, usytuowanie latarni i drzew, odległość zabudowań). W miejscach gdzie będą planowane większe przedsięwzięcia, pociągające za sobą wzmożony ruch pojazdów ciężarowych, istotne znaczenie ma także zapewnienie im możliwości manewrowych i postojowych.

Ulice muszą mieć dobrą nawierzchnię i właściwe odwodnienie, zapobiegające tworzeniu się kałuż, nawet w przypadku intensywnych opadów lub znacznych roztopów. Niedopuszczalne są dziury w nawierzchni lub wystające ponad jej powierzchnię pokrywy studzienek, utrudniające nie tylko ruch pojazdów, ale także usuwanie śniegu czy nawet zwykłe czyszczenie jezdni przy użyciu specjalistycznych maszyn.

Priorytetem jest uzbrajanie terenów pod przyszłą zabudowę przy uwzględnieniu rezerwy pod działalność gospodarczą. Należy przy tym pamiętać o utrzymaniu właściwego stanu wałów przeciwpowodziowych i określeniu terenów zalewowych oraz stref uciążliwych, np. ze względu na hałas.

Specjalnej oceny wymaga określenie zasadności doprowadzania sieci kanalizacyjnej do każdego budynku w obrębie Miasta. W wielu przypadkach znacznie korzystniejsze i tańsze będzie zastosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Podobnie wygląda sytuacja w dziedzinie ogrzewania - w niektórych przypadkach bardziej efektywne mogą okazać się małe, ekologiczne kotłownie lokalne.

6.1.1. Zagospodarowanie lotniska do celów cywilnych - pasażerskie

Lotnisko znajduje się w obrębie Miasta Dębina, w odległości 2 km od jego centrum. Wzniesione jest 118,4 m n.p.m. Lotniskiem zarządza jednostka wojskowa, która ma do dyspozycji służby medyczne i sanitarne przez całą dobę. Również w trybie 24-godzinnym działa Biuro Meteorologiczne. Ze względu na wojskowy charakter lotniska brak jest służb celnych i paszportowych, Służby Informacji Lotniczej, Służb Ruchu Lotniczego oraz Biura Odpraw Załóg. Mimo że jest całodobowa obsługa i ochrona, brak jest możliwości tankowania i odladzania oraz hangarowania i korzystania z urządzeń naprawczych dla przylatujących.

Lotnisko dysponuje cysternami samochodowymi o pojemności 15000, 21000 i 33000 litrów oraz agregatem stacjonarnym, ale brak jest środków załadowniczych. Lotnisko nie ma określonej kategorii przeciwpożarowej. W zakresie wyposażenia ratowniczego dysponuje dwiema czterosobowymi załogami ratowniczymi oraz dźwigiem. W warunkach zimowych użytkowane są 2 oczyszczarki, 2 odśnieżarki i 2 pługi odśnieżne.

Nawierzchnie płyty i drogi kołowania są betonowe, ale brak jest danych co do ich nośności. Szerokość drogi kołowania wynosi 14 m. Brak punktu sprawdzania wysokościomierzy i innych urządzeń pokładowych.

Stosowane są wojskowe oznakowania stanowisk postojowych, linie kołowania oraz wizualne systemy dokowania statków powietrznych na stanowiskach postojowych. Brak poprzeczek zatrzymania.

Pas startowy ma wymiary 2500x60 m (2900x200).

Opłaty lotniskowe za start, lądowanie, postój statku powietrznego oraz użycie urządzeń radionawigacyjnych pobierane są w Jednostce Wojskowej. Urządzenia radionawigacyjne mają charakter wojskowy.

W pobliżu lotniska znajduje się hotel, a na samym lotnisku jest bufet, restauracja i kasyno wojskowe, są także powszechnie dostępne usługi bankowe i pocztowe.

Pierwsza, doraźna pomoc medyczna może być udzielona na lotnisku, a szpitale znajdują się w mieście.

Możliwości transportowe zapewnione są przez autobusy i taksówki. Informacja turystyczna znajduje się w mieście.

Lotnisko w Dęblinie może zostać wykorzystane do celów cywilnych, po uzyskaniu zgody władz wojskowych, przy zapewnieniu możliwości realizowania zajęć szkoleniowych przez WSOSP. Jest to warunek nie do przyjęcia ze strony komercyjnych przewoźników organizujących tzw. tanie linie czy pasażerskie przewozy rejsowe. Możliwe jest jednak w tych warunkach uruchomienie nieregularnych przewozów czarterowych i turystycznych.

6.1.1.1. Inne propozycje wykorzystania lotniska do celów cywilnych

1. Loty reklamowe, realizowane na zlecenie firm lub organizatorów imprez, zainteresowanych tą formą reklamy. Do realizacji tego przedsięwzięcia wystarczy najprostszy typ samolotu, o małej prędkości lotu, poruszający się na niskim pułapie, aby reklama była dobrze widoczna

- i czytelna. Należy zwrócić uwagę na aktualne przepisy prawne i zasady bezpieczeństwa, szczególnie w przypadku realizacji lotów podczas imprez masowych. Taki sposób dotarcia do potencjalnych klientów, traktowany jako lokalna atrakcja turystyczna, umożliwia pozycjonowanie miasta jako nowatorskiego, wartego odwiedzenia miejsca.
2. Innym elementem kreowania wizerunku/marki miasta przy wykorzystaniu lotniska jest organizowanie turystycznych lotów widokowych oraz szkoleń w zakresie pilotażu i szybownictwa, szczególnie w okresie wakacyjnym. Szkolenia takie kończyłyby się wydaniem dokumentu uprawniającego do samodzielnego pilotowania szybowców i małych samolotów. Jednocześnie można zaoferować możliwość zakupu samolotu bezpośrednio przy lotnisku, korzystając z bazy produkcyjno-serwisowej Wojskowych Zakładów Lotniczych.
 3. Na bazie idei lotnictwa, jako dominującej w wizerunku miasta, można także stworzyć centrum lotnicze, które skupiałoby nie tylko profesjonalistów, ale przede wszystkim pasjonatów-amatorów organizujących atrakcyjne działania, np. ogólnopolskie warsztaty modelarskie.

6.1.2. Usprawnienie połączeń komunikacyjnych

Uruchomienie lotniska, szczególnie klasy międzynarodowej, pociągnie za sobą konieczność dostosowania do jego potrzeb układu komunikacyjnego miasta. Szczególną uwagę należy zwrócić na ulice, które łączą lotnisko z trasami wylotowymi z miasta oraz na same trasy wylotowe. Dojazd do lotniska planowany jest od ulicy Kockiej, a zatem w pobliżu formalnego centrum miasta i siedziby jego władz. Może to w przyszłości stwarzać sytuacje kolizyjne, szczególnie w przypadku intensywnego rozwoju miasta, co pociąga za sobą wzmożony ruch pojazdów i ludzi. Pewnym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie ograniczenia ruchu na newralgicznym obszarze z równoczesnym stworzeniem buforowych parkingów na jego obrzeżach, które ukierunkowałyby ruch pojazdów w określone miejsca.

Tzw. „Nadwiślanka” nie jest przystosowana do większego natężenia transportu kołowego (tirów). Ponadto ciąg ulic Mickiewicza-Stężycka, stanowiący jej końcówkę w obrębie Dębina, obsadzony jest starymi, zabytkowymi drzewami, które wprawdzie stanowią atrakcyjny element ozdobny, ale bardzo ograniczają szerokość ulicy - nie mogą się tam minąć dwa samochody ciężarowe lub autobusy. W przypadku rozwinięcia funkcji turystycznej i przemysłowej Miasta stanowiłoby to tzw. „wąskie gardło”. W tej sytuacji rozwiązaniem byłoby poprowadzenie równolegle drugiej ulicy (ujętej w planie zagospodarowania przestrzennego Wiślana III) a ulicę Stężyca i Mickiewicza pozostawić jako drogę lokalną. Warszawa i Lublin jako stolica i miasto wojewódzkie muszą mieć zapewnione stałe, prowadzone przez solidnego przewoźnika, połączenia wahadłowe z Dęblinem.

6.1.3. Regionalna, ogólnokrajowa i międzynarodowa baza logistyczna

Położenie Miasta na szlaku wschodnim (pomiędzy centralną Polską a granicą wschodnią, która stała się wschodnią granicą Unii Europejskiej), w sposób naturalny wywiera wpływ na jego przyszłość jako potencjalnego miejsca koncentrowania ładunków, a następnie ich dystrybucji.

Dla zachodnich koncernów szukających, ze względu na niższe koszty pracy i bliskość rynków docelowych, terenów do zlokalizowania montowni dla swoich produktów finalnych, z przeznaczeniem nie tylko na rynek polski, ale przede wszystkim wschodni, Dęblin może stać się atrakcyjnym miejscem do inwestowania w obiekty produkcyjno-magazynowe.

Istnieją rezerwy terenu przeznaczonego do zabudowy o charakterze przemysłowym w północnej części Miasta, pomiędzy istniejącą linią kolejową Lublin - Dęblin a projektowaną drogą krajową, która skieruje ruch tranzytowy poza centrum Miasta.

Tory kolejowe znajdujące się w całym mieście i dochodzące także do lotniska stwarzają doskonałe warunki do organizowania przewozów kolejowych.

Istniejący punkt spedycyjny przy ul. Towarowej można wykorzystać do budowy dużej bazy spedycyjnej i przeładunkowej (powiązania transportu drogowego, lotniczego, kolejowego i ewentualnie wodnego, po wybudowaniu nabrzeża nad Wisłą)

Biorąc pod uwagę doświadczenia państw UE w wykorzystaniu rzek do celów intensywnego transportu wodnego jako rozwiązania tańszego w stosunku do innych rodzajów transportu, należałoby oczekiwać wzrostu roli Wisły, która może stać się ważnym szlakiem transportowym w strukturach UE.

6.2. Zagospodarowanie rzek

Strategia łączy w tym przypadku zagospodarowanie wód z kompleksem działań na rzecz rozwoju turystyki w Dęblinie i okolicach.

Plany dotyczące poszczególnych terenów muszą uwzględniać harmonijny rozwój Dęblina, a przede wszystkim nadanie mu charakteru spójnego organizmu miejskiego.

W górnym biegu rzeki Irenki przewidywana jest możliwość stworzenia retencyjnego zbiornika wodnego przy ulicy Leśnej, który stanowiłby załączek terenu wypoczynkowego, zorganizowanego w formie parku leśnego. .

Wieprz i Wisła płyną pod Dęblinem szerokimi zakolami, co uatrakcyjnia uprawianie turystyki żeglarskiej i kajakowej. Na przestrzeni wieków rzeki zmieniały koryta, w rezultacie tworzyły się jeziora w kształcie półksiężyca. Ponadto, w miejscach dawnych fos, otaczających fortyfikacje potworzyły się stawy. W rezultacie powstały korzystne warunki dla wędkarzy.

Problem zagospodarowania wybrzeży rzek Wisły i Wieprza jest dość trudny do krótkiego omówienia, ze względu na małą ilość konkretnych informacji dotyczących charakteru tego wybrzeża i jego stanu.

Jest ono obecnie w zasadzie niedostępne dla turystów, a zatem w pierwszej kolejności należy podjąć prace zmierzające do nadania mu funkcji użytkowych. Oczywiście proponowany rezerwat faunistyczny jest dość dobrym pomysłem pod warunkiem, że istnieją zasoby, które dałyby taką możliwość- tzn. odpowiednia wartość i atrakcyjność fauny. Jeśli jest ona niewystarczająca (z punktu widzenia zwykłego turysty, a nie naukowca), to dobrym pomysłem byłoby wyznaczenie wzdłuż fragmentów rzek tras konnych, rowerowych itp. Część wybrzeża może służyć także jako pola campingowe, przydatne chociażby nawet ze względu na przyjezdnych wędkarzy. Pojawia się tu możliwość zorganizowania konkursów wędkarskich o ponadlokalnym znaczeniu.

Żadnych wątpliwości nie budzi konieczność stworzenia bazy sprzętu wodnego. Ponieważ Polska posiada już swoje „tradycyjne”, charakterystyczne regiony dla uprawiania sportów wodnych, w tym przypadku nieodzowna jest reklama, mająca na celu kreowanie nowego „oczywistego celu podróży” kajakarzy, żeglarzy itp.

Baza musi być wyposażona przynajmniej w podstawowy sprzęt wodny przeznaczony do wypożyczania. Zakupy sprzętu może ułatwić Miasto, zapewniając poręczenie inwestorowi, który zdecyduje się dokonać takiego zakupu i poprowadzić bazę. Może to być także organizacja pozarządowa, jeżeli w statucie ma zapisane prowadzenie działalności gospodarczej.

Organizowanie spływów kajakowych wymaga kwalifikacji. Organizator przedsięwzięcia musi brać na siebie zapewnienie bezpieczeństwa uczestników, nie może to zatem być impreza organizowana okazjonalnie i po amatorsku. Można to rozwiązać poprzez zorganizowanie tylko wypożyczania sprzętu wraz z jego późniejszym odbiorem ze wskazanego miejsca.

Podobnie wyglądałaby sprawa w przypadku spływów weekendowych - ich uczestnicy musieliby płynąć na własne ryzyko.

VII. Opis koncepcji działań promocyjnych

Jednym z priorytetowych zadań jest opracowanie planu kampanii promocyjnej miasta. Nawet najlepsze pomysły przedsięwzięć nie mają szansy zaistnienia, jeżeli informacja o nich nie zostanie upowszechniona.

Konieczne jest nawiązanie szerokiej współpracy z biurami turystycznymi. Miasto Dęblin jako baza hotelowo-turystyczna musi znaleźć się w jak największej liczbie katalogów.

Dlatego należy wprowadzić do kalendarza jak najwięcej imprez o charakterze cyklicznym, których scenariusze zawierałyby elementy oryginalne, doprowadzające do skojarzeń z miastem Dęblinem, a jednocześnie byłyby tam elementy przyciągające uwagę publiczności. Zawsze powinny pojawiać się elementy promujące miasto, przede wszystkim prezentujące jego najnowsze osiągnięcia. Dobre efekty daje organizowanie widowisk plenerowych typu światło-dźwięk. W przypadku Dębłina powinny one odbywać się w naturalnej scenerii, której elementem byłaby twierdza

Lokalne gazety oraz strona internetowa miasta mają do odegrania znaczną rolę w promocji strategii rozwoju Dębłina. Przede wszystkim na ich łamach mogą ukazywać się informacje dotyczące najpierw planowanych przedsięwzięć, a następnie sprawozdania z ich realizacji oraz różne formy zachęty do współdziałania. Ponadto są to dobre miejsca do promowania wizerunku miasta. Turyści często traktują lokalną prasę, internet jako dodatkowe informatory, przekazujące nie tylko wiedzę o Mieście, ale także oddające panującą w nim atmosferę.

Dodatkowym mocnym akcentem byłoby stworzenie biuletynów promujących Dęblin, zarówno tematycznych, związanych z konkretną imprezą jak i ogólnych, prezentujących kompleksowo program działalności gospodarczej, kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej w Dęblinie.

Drogi dotarcia do potencjalnego klienta to:

1. ośrodki kultury, sportu itp.,
2. szkoły i placówki edukacyjne,
3. organizacje młodzieżowe, społeczne, kulturalne,
4. biura podróży,
5. porty lotnicze, morskie, dworce kolejowe i autobusowe,
6. media (TV, gazety, ulotki, internet).

Stałą promocję Dębłina powinna prowadzić telewizja regionalna, lokalne radio oraz strona internetowa miasta.

Inna propozycja, wybiegająca nieco dalej w przyszłość, to zorganizowanie Centrum Informacji Turystycznej Regionu wykorzystującego nowoczesną, interaktywną technikę multimedialną, przedstawiającego przede wszystkim prezentację największych atrakcji Dębłina i okolic.

Strategia Rozwoju Gospodarczego Miasta Dęblin na lata 2005 – 2012 została przygotowana po gruntownej weryfikacji przez Urząd Miasta wersji pierwotnej, przedłożonej przez firmę „Doradztwo i pośrednictwo w pełnym zakresie gospodarczym”. Ponadto w Strategii uwzględniono wnioski, propozycje i uwagi wynikające z przeprowadzonych konsultacji społecznych.

DORADZTWO i POŚREDNICTWO

w pełnym zakresie gospodarczym

mgr inż. Sławomir Bieńkowski

ul. Małej Łąki 11 m. 19

02-793 Warszawa

NIP: 521-028-04-16, Regon 002015721

Burmistrz Miasta
mgr Dariusz Cenkiel